

EIROPAS KOMISIJA
NODOKĻU POLITIKAS UN MUITAS SAVIENĪBAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS
Netiešie nodokļi un nodokļu administrēšana
Pievienotās vērtības nodoklis

Dokuments publicēts 2019. gada
decembrī

Paskaidrojumi

par

ES PVN izmaiņām attiecībā uz režīmu preču
piegādei uz noliktavu, ķēdes darījumiem un
atbrīvojumu preču piegādēm Kopienas
iekšienē (“2020. gada ātrie risinājumi”)

Padomes Direktīva (ES) 2018/1910

Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912

Padomes Regula (ES) 2018/1909

Atruna. Šie paskaidrojumi nav juridiski saistoši un tikai ietver praktiskus un informatīvus norādījumus par to, kā būtu jāpiemēro ES tiesību akti, pamatojoties uz Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta uzskatiem.

Šo paskaidrojumu mērķis ir veidot labāku izpratni par konkrētām ES tiesību aktu daļām PVN jomā. Tos sagatavoja Komisijas dienesti, un, kā norādīts pirmajā lapā minētajā atrunā, tie nav juridiski saistoši.

Šie paskaidrojumi nav izsmeļoši. Tāpēc, lai gan tie sniedz detalizētu informāciju vairākos jautājumos, ir iespējams, ka daži elementi šajā dokumentā nav iekļauti.

Katram paskaidrojumu lietotājam, kuru interesē kāds konkrēts temats, ir ieteicams izlasīt visu nodaļu, kas attiecas uz interesējošo tematu.

- **Kāpēc paskaidrojumi?**

Šo paskaidrojumu mērķis ir veidot **labāku izpratni par ES līmenī pieņemtajiem tiesību aktiem** un šajā konkrētajā gadījumā par šādiem dokumentiem: (i) Padomes Direktīva (ES) 2018/1910, ar ko groza Padomes Direktīvu 2006/112/EK, un (ii) Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011.

- **Kāda informācija šajos paskaidrojumos ir sniegta?**

“Paskaidrojumi” ir izskatāmi par **palīgīdzekli**, ko var izmantot, lai precizētu, kā praktiski ir piemērojami jaunie noteikumi attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu, ķēdes darījumiem, atbrīvojumu preču piegādēm Kopienas iekšienē un pierādījumu par transportēšanu minētā atbrīvojuma saņemšanai (“2020. gada ātrie risinājumi”). Tie palīdz saprast noteikumus, kas paredzēti Padomes Direktīvā (ES) 2018/1910 un Padomes Īstenošanas regulā (ES) 2018/1912.

- **Paskaidrojumu raksturojums**

Paskaidrojumi ir kopīga darba rezultāts. Lai gan tos sniedzis Eiropas Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts (TAXUD ĢD), tie ir tapuši diskusijās, kas veiktas gan ar dalībvalstīm (PVN nākotnes attīstības grupā), gan ar uzņēmumiem (PVN ekspertu grupā). Kaut gan paskaidrojumu sagatavošanā lielā mērā ir ņemts vērā abu minēto grupu ieguldījums, jāatgādina, ka ne dalībvalstu, ne uzņēmumu paustie uzskati Komisijas dienestiem nav saistoši.

Paskaidrojumi nav juridiski saistoši. Paskaidrojumi nav oficiāls Eiropas Komisijas viedokļa atspoguļojums, un Eiropas Komisijai nav saistoši nekādi šajā dokumentā paustie viedokļi.

Šie paskaidrojumi neaizstāj PVN komitejas norādījumus, kuriem ir cita funkcija. Turklāt atšķiras arī to raksturs — paskaidrojumi atspoguļo TAXUD ĢD viedokļus, savukārt PVN komitejas norādījumus ir apstiprinājusi PVN komiteja, kas ir padomdevēja komiteja, kuru veido dalībvalstu un Komisijas pārstāvji. Tomēr vairāki norādījumi attiecībā uz “2020. gada ātrajiem risinājumiem”, kurus PVN komiteja šo paskaidrojumu publicēšanas laikā jau bija apstiprinājusi, ir iekļauti šajā dokumentā, lai sniegtu visu pieejamo informāciju par attiecīgo tematu. Jānorāda, ka katra šāda norādījuma virsraksts ietver atsauci uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā (šajos paskaidrojumos tas nav iekļauts), kas ir minēto norādījumu pamatā.

Arī valstu nodokļu administrācijas var sniegt savus norādījumus jauno PVN noteikumu piemērošanai attiecībā uz “2020. gada ātrajiem risinājumiem”.

Paskaidrojumi nav izsmeloši. Ir iekļauti tikai tie jautājumi, par kuriem tika uzskatīts, ka būtu vajadzīgi paskaidrojumi.

Tie tiek pilnveidoti. Šie paskaidrojumi nav gala rezultāts, tie atspoguļo situāciju noteiktā laikā atbilstīgi esošajām zināšanām un pieredzei.

Paskaidrojumu sākotnējā versija sagatavota angļu valodā. Tā kā attēlos joprojām ir izmantoti sākotnējie termini, šeit ir sniegts to tulkojums.

A, B, C: A, B, C

MS (Member State): DV (dalībvalsts)

Taxable person(s): Nodokļa maksātājs(-i)

Transport of goods: Preču transportēšana

Stock: Krājumi

Supply: Piegāde

Status or location not relevant: Statuss vai atrašanās vieta nav būtiska

Substitution: Aizvietošana

Not supplied within 12m (months) after arrival: Piegāde nav notikusi 12 mēnešu laikā pēc ieviešanas

3rd country: Trešā valsts

Loss or destruction: Zudums vai iznīcināšana

Physical flow: Fiziskā plūsma

Contractual flow: Līgumiskā plūsma

Warehouse: Noliktava

SATURA RĀDĪTĀJS

1. GALVENIE ELEMENTI ES PVN IZMAIŅĀS, KAS STĀJAS SPĒKĀ 2020. GADĀ	10
1.1. Vispārīgais konteksts.....	10
1.2. Attiecīgie tiesību akti.....	10
2. REŽĪMS PREČU PIEGĀDEI UZ NOLIKTAVU	12
2.1. Attiecīgie noteikumi	12
2.2. Ko šie noteikumi paredz?	12
2.3. Dažādi scenāriji — piemēri	13
2.3.1. Vispārīgs gadījums, uz ko attiecas vienkāršošana.....	14
2.3.2. Klienta aizvietošana.....	15
2.3.3. Piegāde citai personai	17
2.3.4. Preču nosūtīšana atpakaļ.....	19
2.3.5. 12 mēnešu laikposma pārsniegšana	20
2.3.6. Preces, kas nosūtītas uz citu dalībvalsti.....	21
2.3.7. Eksportētās preces	24
2.3.8. Preču iznīcināšana vai zaudēšana	25
2.4. Preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana un valstu PVN noteikumi.....	27
2.5. Konkrēti jautājumi saistībā ar šiem noteikumiem	27
2.5.1. PVN komitejas apstiprinātie norādījumi	27
2.5.2. Vai preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana ir obligāta sistēma? Vai uzņēmums var izvēlēties no nepiemērot?	28
2.5.3. Kāda ir saistība starp PD 17. un 17.a pantu?.....	29
2.5.4. Vai uzņēmumam, kas veic preču pārvietošanu, ja preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana nav piemērojama, vienmēr ir jāreģistrējas / uzņēmums drīkst reģistrēties PVN nolūkā preču ievešanas dalībvalstī saistībā ar tajā veiktajām iegādēm Kopienas iekšienē? Kāda ir situācija, ja attiecīgās iegādes Kopienas iekšienē ir atbrīvotas no nodokļa?	29
2.5.5. Kad uzņēmumam, kas sūta preces no vienas dalībvalsts uz citu, izmantojot režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanu, ir pienākums reģistrēties PVN nolūkos preču ievešanas dalībvalstī?.....	30
2.5.6. Atšķirība starp “nepieciešamiem nosacījumiem preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas piemērošanai” un “papildu pienākumiem saistībā ar preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu”	31
2.5.7. Vai vienkāršošanu var piemērot gadījumā, ja piegādātājs ir reģistrējies PVN nolūkos (taču neveic uzņēmējdarbību) dalībvalstī, uz kuru preces tiek sūtītas?	32
2.5.8. Vai vienkāršošanu var piemērot gadījumā, ja plānotais pircējs ir reģistrējies PVN nolūkos (taču neveic uzņēmējdarbību) dalībvalstī, uz kuru preces tiek sūtītas?	32

2.5.9.	Vai vienkāršošanu var piemērot, ja piegādātāja vārdā transportēšanu veic plānotais pircējs?	32
2.5.10.	Ko var uzskatīt par “piegādi” plānotajam pircējam?.....	32
2.5.11.	Vai vienkāršošanu var piemērot saistībā ar vairākiem plānotajiem pircējiem?	33
2.5.12.	Vai aizvietošanas gadījumā jaunam līgumam jābūt noslēgtam jau iepriekšējā līguma atcelšanas laikā?	33
2.5.13.	Vai ir iespējama daļēja aizvietošana?.....	33
2.5.14.	Ko nozīmē “pārējie piemērojamie nosacījumi” attiecībā uz aizvietošanu? Kurš brīdis ir jāņem vērā?.....	34
2.5.15.	Kā rīkoties vairākkārtējas aizvietošanas gadījumā?	34
2.5.16.	Kā noteikt 12 mēnešu laikposmu?.....	34
2.5.17.	Kā noteikt 12 mēnešu laikposmu beztaras preču gadījumā?.....	35
2.5.18.	Kādā formātā reģistrus var veidot vai kādā formātā tie jāveido?	36
2.5.19.	Vai dalībvalstis noliktavas turētājam, ja viņš ir trešā puse, var noteikt papildu pienākumus saistībā ar reģistru?.....	36
2.5.20.	Kā kopsavilkuma paziņojumā deklarēt preču piegādi uz noliktavu un aizvietošanu (vai vairākas aizvietošanas), kas notiek vienā un tajā pašā kopsavilkuma paziņojuma pārskata laikposmā? (Tas pats arī attiecībā uz preču piegādi uz noliktavu un preču nosūtīšanu atpakaļ, kas notiek tajā pašā kopsavilkuma paziņojuma pārskata laikposmā).....	36
2.5.21.	Vispārējs praktisks piemērs attiecībā uz kopsavilkuma paziņojumu	38
2.5.22.	Ko nozīmē “izmaiņas iesniegtajā informācijā” PD 262. panta 2. punktā?	41
2.5.23.	Kas ir domāts ar plānotā pircēja “identitāti” PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktā?	42
2.5.24.	Vai ir paredzēti pārejas pasākumi attiecībā uz transportēšanu, kas sāka, pirms stājas spēkā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana, un tiek pabeigta pēc tās stāšanās spēkā?.....	43
2.5.25.	Vai piegādātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā, var izmantot preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu? Vai “CP42 atbrīvojums” ir piemērojams tādu preču importam, uz kurām pēc tam attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu?.....	43
2.5.26.	Plānotā pircēja identitāte — kā piegādātājam to zināt? Vai ar pirkuma līgumu pietiek?.....	43
2.5.27.	Kas PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunktā ir domāts ar “vienošanas”? Vai tas vienmēr ir pirkuma līgums?	44
2.5.28.	Vai režīma preču piegādei uz noliktavu nosacījumi ir izpildīti, ja preces, kas piegādājamas plānotajam pircējam, noliktavā vispirms ir jāsašķiro trešai pusei?.....	44
2.5.29.	Kas režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas nolūkos tiek un kas netiek uzskatīts par noliktavu?	44
2.5.30.	Vai trešā persona (piemēram, noliktavas pārvaldnieks) var veidot reģistru(-us) piegādātāja un/vai plānotā pircēja vārdā?	45

2.5.31.	Ja transportēšana sākas vienā mēnesī, bet beidzas citā, kāds ir attiecīgais laikposms kopsavilkuma paziņojuma nolūkos?	45
3.	ĶĒDES DARĪJUMI	46
3.1.	Attiecīgais noteikums	46
3.2.	Konteksts	46
3.3.	Ko šis noteikums paredz?	46
3.4.	Dažādi scenāriji — piemēri	47
3.4.1.	1. piemērs: vienkāršs ķēdes darījums	47
3.4.2.	2. piemērs: sarežģītāka situācija, kas ietver vairākkārtēju transportēšanu	48
3.5.	Transportēšanas attiecināšana uz vienu no piegādēm ķēdē — paskaidrojumi par 1. un 2. piemēru	48
3.5.1.	Transportēšanas attiecināšana 1. piemērā	49
3.5.2.	Transportēšanas attiecināšana 2. piemērā	49
3.6.	Konkrēti jautājumi saistībā ar šo noteikumu	52
3.6.1.	PVN komitejas apstiprinātie norādījumi	52
3.6.2.	Kāda ir šī noteikuma darbības joma?	52
3.6.3.	Kurš var būt starpniekuzņēmējs?	53
3.6.4.	Kurš nevar būt starpniekuzņēmējs?	53
3.6.5.	Ko nozīmē “nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā”?	53
3.6.6.	Ķēdē esošs piegādātājs, kas nav starpniekuzņēmējs, veic preču transportēšanu starpniekuzņēmēja vārdā	54
3.6.7.	Preču transportēšanā iesaistītas vairākas personas	55
3.6.8.	Sadalīta transportēšana un ķēdes pārrāvumi	56
3.6.9.	Pierādījums par transportēšanas organizēšanu	59
3.6.10.	Starpniekuzņēmējam ir jāpaziņo PVN identifikācijas numurs savam piegādātājam	61
3.6.11.	Kā starpniekuzņēmējam jāpaziņo savs PVN identifikācijas numurs	61
3.6.12.	Pierādījumi par PVN identifikācijas numura paziņošanu	62
3.6.13.	Kas notiek, ja starpniekuzņēmējs un viņa piegādātājs nevar pierādīt šādu paziņošanu?	62
3.6.14.	Kad starpniekuzņēmējam ir jāpaziņo PVN identifikācijas numurs?	62
3.6.15.	Kas notiek, ja starpniekuzņēmējam ir vairāki PVN identifikācijas numuri?	63
3.6.16.	Kas notiek, ja starpniekuzņēmējs nepaziņo savam piegādātājam nekādu PVN identifikācijas numuru?	64
3.6.17.	Trijstūra darījumu vienkāršošana	64
3.6.17.1.	Ķēdē ir vairāk nekā trīs dalībnieki	66
3.6.17.2.	Preču turpmāka piegāde pēc trijstūra darījuma	67
3.6.18.	Pēdējā persona ķēdē ir galīgais klients	68
4.	ATBRĪVOJUMS PREČU PIEGĀDĒM KOPIENAS IEKŠIENĒ	70

4.1.	Attiecīgais noteikums	70
4.2.	Ko šis noteikums paredz?	70
4.3.	Konkrēti jautājumi saistībā ar PD 138. panta 1. un 1.a punktu	71
4.3.1.	PVN komitejas apstiprinātie norādījumi	71
4.3.2.	Kas notiek, ja pircējs nenorāda piegādātājam savu PVN identifikācijas numuru, kas piešķirts dalībvalstī, kura nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas dalībvalsts?	72
4.3.3.	Kas notiek, ja pircējs ir iesniedzis nodokļu iestādēm pieprasījumu PVN identifikācijas numura saņemšanai, taču nav saņēmis PVN identifikācijas numuru laikā, kad piegādātājam ir jāizraksta rēķins?	73
4.3.4.	Dažas dalībvalstis nošķir PVN identifikācijas numuru, kas ir derīgs tikai noteiktiem iekšzemes darījumiem, un PVN identifikācijas numuru, kuram saskaņā ar PD 215. pantu ir apzīmējums, pēc kura var noteikt dalībvalsti, kura numuru piešķirusi. Vai attiecībā uz PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu var izmantot abus numurus?	73
4.3.5.	Kuru PVN identifikācijas numuru izmantot, lai piemērotu PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu, ja pircējs ir daļa no PVN grupas saskaņā ar PD 11. pantu?	73
4.3.6.	Kā jāsaprot izteikums “izņemot tad, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām” PD 138. panta 1.a punktā?	74
5.	TRANSPORTĒŠANAS PIERĀDĪJUMS	75
5.1.	Attiecīgais noteikums	75
5.2.	Ko šis noteikums paredz?	75
5.3.	Konkrēti jautājumi saistībā ar šo noteikumu	76
5.3.1.	PVN komitejas apstiprinātie norādījumi	76
5.3.2.	Kas notiek ar esošajiem dalībvalstu noteikumiem attiecībā uz transportēšanas pierādījumu pēc ĪR 45.a panta stāšanās spēkā? Vai attiecīgie valstu noteikumi joprojām tiks piemēroti?	76
5.3.3.	Kas notiek, ja ĪR 45.a pantā paredzētie transportēšanas pieņēmuma nosacījumi nav izpildīti? Vai tas nozīmē, ka šajā gadījumā PD 138. pantā paredzētais atbrīvojums netiek piemērots?	77
5.3.4.	Kas notiek, ja nodokļu iestāde var apliecināt, ka kāds no ĪR 45.a panta 3. punktā minētajiem dokumentiem, kas iesniegts kā pierādījums, vai nu ietver nepareizu informāciju, vai pat ir viltots. Vai pārdevējs joprojām var paļauties uz pieņēmumu par nosūtīšanu vai transportēšanu?	77
5.3.5.	Kas notiek, ja piegādātājs vai pircējs veic transportēšanu, izmantojot savus transportlīdzekļus?	77
5.3.6.	Kas ir uzskatāms par pircēja “rakstisku paziņojumu” ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkta nolūkos? Kādā formātā (papīra un/vai elektroniskā) to pieņems nodokļu iestādes, piem., e-pastā vai kā parakstītu oriģinālo dokumentu?	77

5.3.7.	Kādā formātā (papīra un/vai elektroniskā) nodokļu iestādes pieņems dokumentus, kas izmantoti kā pierādījumi par ĪR 45.a panta 3. punktā minēto nosūtīšanu vai transportēšanu?.....	77
5.3.8.	Kas notiek, ja pircējs pārdevējam nesniedz ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā minēto rakstisko paziņojumu līdz nākamā mēneša desmitajam datumam pēc piegādes?	78
6.	ATTIECĪGIE TIESĪBU AKTU NOTEIKUMI.....	79
6.1.	PVN direktīva (tekstā apzīmēta kā “PD”).....	79
6.2.	PVN Īstenošanas regula (tekstā apzīmēta kā “ĪR”).....	82

1. GALVENIE ELEMENTI ES PVN IZMAIŅĀS, KAS STĀJAS SPĒKĀ 2020. GADĀ

1.1. Vispārīgais konteksts

Savos 2016. gada 8. novembra¹ secinājumos Padome aicināja Komisiju ierosināt priekšlikumus par konkrētiem uzlabojumiem pašreizējā PVN sistēmā. Šajā saistībā tika minētas četras jomas.

Pirmkārt, klienta **PVN identifikācijas numuram**, kuru piešķirusi dalībvalsts, kas nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalsts, būtu jābūt papildu būtiskam nosacījumam atbrīvojuma piemērošanai attiecībā uz preču piegādi Kopienas iekšienē

Otrkārt, Komisija tika aicināta ierosināt vienotus kritērijus un pienācīgus legislatīvus uzlabojumus, kuru rezultātā uzlabotos juridiskā noteiktība un PVN noteikumu piemērošanas saskaņotība, nosakot PVN režīmu **ķēdes darījumiem**, tostarp trijstūra darījumiem.

Treškārt, Komisija tika aicināta analizēt un ierosināt, kā grozīt PVN noteikumus, lai **režīma preču piegādei uz noliktavu** vienkāršošanu Eiropas Savienībā būtu iespējams piemērot saskaņotāk.

Ceturtkārt, Padome aicināja Komisiju turpināt pētīt iespējas izveidot ieteikto kritēriju kopīgu satvaru attiecībā uz dokumentāriem pierādījumiem, kas nepieciešami, lai pieprasītu **atbrīvojumu par piegādēm Kopienas iekšienē**.

2017. gada 4. oktobrī Komisija PVN direktīvā un PVN Īstenošanas regulā ierosināja grozījumus četrās iepriekš minētajās jomās. Padome attiecīgos grozījumus pieņēma 2018. gada 4. decembrī².

1.2. Attiecīgie tiesību akti

Tiesību akti, ar kuriem ieviestas šajos paskaidrojumos skatītās PVN izmaiņas, ietver šādus tiesību aktus:

- a) [Padomes Direktīva \(ES\) 2018/1910](#) (2018. gada 4. decembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz atsevišķu pievienotās vērtības nodokļa sistēmas noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm;
- b) [Padomes Īstenošanas regula \(ES\) 2018/1912](#) (2018. gada 4. decembris), ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011;
- c) [Padomes Regula \(ES\) 2018/1909](#) (2018. gada 4. decembris), ar ko Regulu (ES) Nr. 904/2010 groza attiecībā uz informācijas apmaiņu nolūkā uzraudzīt, lai pareizi tiktu piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu.

---

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12764-2016-INIT/en/pdf>

² Izmaiņas stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

Visi attiecīgie tiesību aktu noteikumi ir citēti šo skaidrojumu beigās, izmantojot formulējumu, kas piemērojams no **2020. gada 1. janvāra**.

Ja ir sniegta atsauce uz kādu PVN direktīvas (Direktīva 2006/112/EK atbilstīgi grozījumiem) pantu, atsauci papildina ar norādi “**PD**”. Ja ir minēta PVN Īstenošanas regula (Īstenošanas regula (ES) Nr. 282/2011 atbilstīgi grozījumiem), atsauci uz pantu papildina ar norādi “**ĪR**”. Visos pārējos gadījumos norāda, uz kuru tiesību aktu ir sniegta atsauce.

2. REŽĪMS PREČU PIEGĀDEI UZ NOLIKTAVU

2.1. Attiecīgie noteikumi

PVN direktīvas panti, kas attiecas uz preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu, ir šādi:

- **17.a pants** — (galvenais noteikums) ietver vienkāršošanas noteikumus;
- **243. panta 3. punkts** — nosaka pienākumu veidot noteiktus reģistrus saistībā ar preču piegādi uz noliktavu;
- **262. panta 2. punkts** — nosaka pienākumu kopsavilkuma paziņojumā norādīt plānotā pircēja, kuram preces ir transportētas saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, PVN identifikācijas numuru un informēt par jebkādam izmaiņām, kas varētu būt radušās attiecībā uz sniegto informāciju.

ĪR **54.a pantā** ir sniegti detalizētāki noteikumi attiecībā uz reģistriem, ko veido saistībā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu.

2.2. Ko šie noteikumi paredz?

Formulējums “režīms preču piegādei uz noliktavu” attiecas uz situāciju, kurā kāds nodokļa maksātājs nosūta vai transportē preces uz citā dalībvalstī esošu noliktavu plānotajam pircējam, kura identitāte un PVN identifikācijas numurs transportēšanas vai nosūtīšanas laikā ir zināmi un kuram ir tiesības pēc saviem ieskatiem preces no noliktavas izņemt, šajā procesā pārņemot īpašumtiesības uz precēm.

Saskaņā ar pašreizējiem ES PVN noteikumiem tiek uzskatīts, ka uzņēmums (nodokļa maksātājs), kurš pārvieto savas preces no vienas dalībvalsts uz citā dalībvalstī esošu noliktavu, ir veicis preču piegādi Kopienas iekšienē, par ko preču nosūtīšanas dalībvalstī ir piemērojams atbrīvojums no nodokļa. Savukārt tajā dalībvalstī, kurā preces tiek ievestas, šādam uzņēmumam ir jādeklarē PVN par preču iegādi Kopienas iekšienē. Praksē tas nozīmē, ka uzņēmumiem, kas pārvieto preces uz citu dalībvalsti, ir arī jāievēro PVN prasības ieviešanas dalībvalstī (PVN maksātāja reģistrācija, PVN deklarācijas iesniegšana un par preču iegādi Kopienas iekšienē piemērojamā PVN norādīšana PVN deklarācijā).

Ja preces tiek pārvietotas no vienas dalībvalsts uz noliktavu, kas atrodas citā dalībvalstī, lai vēlāk tās piegādātu klientam, uzņēmumam, kas pārvieto un vēlāk piegādā šādas preces, tad papildus preču iegādes Kopienas iekšienē deklarēšanai parasti ir arī jādeklarē PVN par (iekšzemes) piegādi dalībvalstī, kurā atrodas noliktava (ja vien nav piemērojama apgrieztās maksāšanas kārtība, parasti pamatojoties uz PD 194. pantu).

Režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošana, ko pieņēma Padome, atbrīvo uzņēmumus, kuri pārvieto preces starp divām dalībvalstīm nolūkā vēlāk tās piegādāt jau zināmam plānotajam pircējam, no administratīvā sloga, kas saistīts ar pienākumu ievērot PVN prasības dalībvalstī, kurā atrodas noliktava.

Vienkāršošana **neattiecas** uz situāciju, kurā uzņēmums pārvieto preces no vienas dalībvalsts uz citu, vēl nezinot plānoto pircēju otrā dalībvalstī.

Pieņemtais risinājums nosaka, ka:

- laikā, kad preces tiek nosūtītas vai transportētas uz citā dalībvalstī esošu noliktavu, netiek veikta preču piegāde Kopienas iekšienē vai preču iegāde Kopienas iekšienē;

- no nodokļa atbrīvota preču piegāde Kopienas iekšienē nosūtīšanas dalībvalstī un ar nodokli apliekama preču iegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī, kurā atrodas noliktava, notiek tikai vēlākā posmā, kad pircējs iegūst īpašumtiesības uz precēm.

Lai šo vienkāršošanu varētu piemērot režīmam preču piegādei uz noliktavu, ir jāievēro daži nosacījumi:

- gan piegādātājam,³ gan plānotajam pircējam jābūt nodokļa maksātājiem;
- piegādātājam nav pastāvīgas saimnieciskās darbības vietas dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, un tam nav pastāvīgas iestādes šajā dalībvalstī;
- piegādātājs reģistrē preču nosūtīšanu/transportēšanu reģistrā;
- preces tiek transportētas no vienas dalībvalsts uz citu, lai vēlāk un pēc tam, kad tās saņēmis plānotais pircējs, preces piegādātu attiecīgajā dalībvalstī;
- piegādātājs savā kopsavilkuma paziņojumā, ko iesniedz par laikposmu, kurā veikta preču transportēšana, norāda plānotā pircēja PVN identifikācijas numuru (tikai to, preču vērtība nav jānorāda);
- plānotais pircējs ir identificēts PVN nolūkā tajā dalībvalstī, uz kuru preces tiek pārvietotas;
- nosūtīšanas vai transportēšanas sākumā piegādātājam ir zināma plānotā pircēja identitāte un PVN identifikācijas numurs;
- preces tiek transportētas no vienas dalībvalsts uz citu, tādējādi no vienkāršošanas izslēdzot importu, eksportu un piegādi vienas dalībvalsts teritorijā.

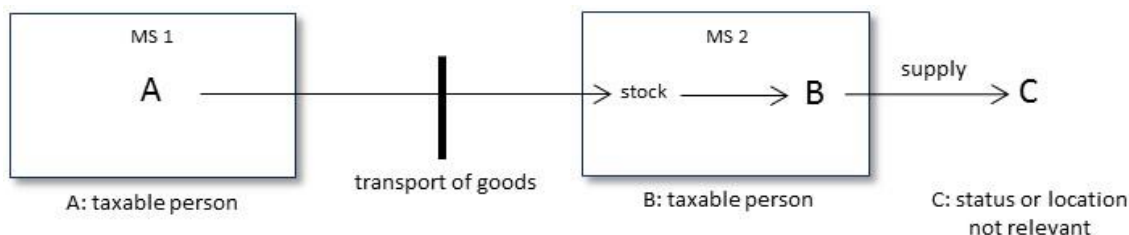
Jāņem vērā, ka pastāv arī pienākumi, kuru neievērošana nenozīmē, ka vienkāršošanu nevar (vai vairs nevar) piemērot (taču ir iespējamās sankcijas, ko piemēro valsts). Tas attiecas, piemēram, uz plānotā pircēja pienākumu reģistrā, kas viņam jāveido, norādīt viņam paredzēto preču aprakstu un daudzumu (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkta b) apakšpunkts).

2.3. Dažādi scenāriji — piemēri

Visos turpmāk minētajos piemēros tiek pieņemts, ka uzņēmums A, kurš pārvieto preces no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2, veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1. Ir jāuzsver, ka, lai gan tā ir parastā situācija, tas pats par sevi nav nosacījums tam, lai tiktu piemērota režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošana. Turpretī tas, ka uzņēmumam A nav pastāvīgas saimnieciskās darbības vietas vai pastāvīgas iestādes dalībvalstī Nr. 2, ir nosacījums vienkāršošanas piemērošanai.

³ Apzīmējums “piegādātājs” šeit lietots attiecībā uz nodokļa maksātāju, kurš pats vai ar trešās personas starpniecību, kas rīkojas viņa vārdā, nosūta vai transportē preces saskaņā ar PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunktu. Tas pats apzīmējums tajā pašā nozīmē ir izmantots arī citur šajos paskaidrojumos saistībā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu.

2.3.1. Vispārīgs gadījums, uz ko attiecas vienkāršošana

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī uzņēmums B iegūst īpašumtiesības uz precēm vai uz daļu no tām.
- B var preces izmantot, piem., savā ražošanas procesā vai pārdot tās tālāk C (situācija ilustrēta grafikā). C statuss (nodokļa maksātājs vai privātpersona) un viņa pastāvīgās darbības vieta / dzīvesvieta paši par sevi nav būtiski, lai piemērotu noteikumus par režīmu preču piegādei uz noliktavu.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu:

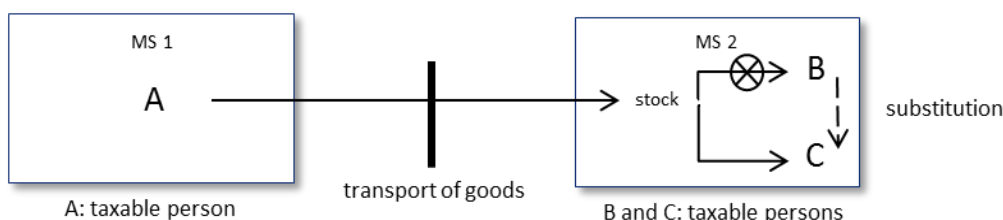
- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu ieviešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu). Ir uzskatāms, ka septembrī uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1, savukārt uzņēmums B veic preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 (PD 17.a panta 3. punkts).
- PVN kļūst iekasējams ne vēlāk kā 15. oktobrī (PD 67. un 69. pants).
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jānorāda piegāde Kopienas iekšienē un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot uzņēmumu B kā preču pircēju, kā arī summu, kurai uzliek nodokli par attiecīgo piegādi Kopienas iekšienē.
- Uzņēmumam B savā PVN deklarācijā jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē.
- Uzņēmumam A jāiekļauj nepieciešamās norādes savā reģistrā, lai atjauninātu tajā esošo informāciju (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta f) apakšpunkts).

- Uzņēmumam B savā reģistrā jānorāda iegādātās preces, kad uzņēmums B kļūst par to īpašnieku (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkta d) apakšpunkts).

Citas piezīmes

- No noliktavas izņemto preču piegāde no uzņēmuma B saņēmējam C tiek veikta saskaņā ar citiem noteikumiem (“iekšzemes” piegāde dalībvalstī Nr. 2, piegāde Kopienas iekšienē, eksports) un ir ārpus režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas pasākuma darbības jomas.

2.3.2. Klienta aizvietošana

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr.1 (un neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī līgums par preču piegādi uz noliktavu, kas noslēgts starp uzņēmumu A un uzņēmumu B, tiek mainīts (vai pat izbeigts). Taču preces, kas nav vēl pārdotas uzņēmumam B, paliek dalībvalstī Nr. 2. Tīkmēr uzņēmums A vienojas par režīmu preču piegādei uz noliktavu ar uzņēmumu C, kurš arī ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2, attiecībā uz precēm, kas atrodas noliktavā dalībvalstī Nr. 2⁴. Preces var transportēt uz citu glabāšanas vietu dalībvalstī Nr. 2, vai arī tās fiziski var palikt tajā pašā glabāšanas vietā, mainoties tikai līgumā starp A un B un starp A un C paredzētajai kārtībai.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu:

- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar

⁴ Minētais līgums varētu attiekties arī, piemēram, uz precēm, kas joprojām atrodas dalībvalstī Nr. 1. Taču uz šādām precēm neattiecas aizvietošanas noteikumi, bet gan preču piegādes uz noliktavu shēmas vispārējā kārtība.

režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).

- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ievešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču ievešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).
- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B ieguvis īpašumā pirms līguma par preču piegādi uz noliktavu izmaiņām vai izbeigšanas, ir spēkā 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Septembrī, kad līgums par preču piegādi uz noliktavu tiek mainīts/izbeigts, starp A un B nenotiek ne piegāde Kopienas iekšienē, ne iegāde Kopienas iekšienē attiecībā uz to preču daļu, kuru B nav ieguvis īpašumā pirms līguma maiņas.
- Attiecībā uz B aizvietošanu (aizstāšanu) ar C tiek uzskatīts, ka uzņēmums A neveic nekādu PD 17. pantā paredzētu preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1, nedz arī PD 21. pantā paredzētu preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, ja vien ir ievēroti divi nosacījumi (PD 17.a panta 6. punkts):
  - 1) ir piemērojami vispārējie preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas nosacījumi (PD 17.a panta 6. punkta a) apakšpunkts). Tas cita starpā nozīmē, ka uzņēmumam C, pamatojoties uz esošu vienošanos ar A, ir tiesības iegūt preces savā īpašumā. Lai gan PVN direktīvā tas nav noteikts, "aizvietošana" paredz, ka uzņēmumam B līgumiski vairs nav tiesību iegūt preces savā īpašumā un ka šajā nolūkā ir veikta attiecīga vienošanās ar uzņēmumu A. Turklāt uzņēmumam C jābūt dalībvalstī Nr.2 identificētam nodokļa maksātājam un uzņēmumam A kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā notiek aizvietošana, ir jānorāda uzņēmuma C PVN identifikācijas numurs⁵;
  - 2) uzņēmums A savā reģistrā norāda uzņēmuma B aizvietošanu ar C (PD 17.a panta 6. punkta b) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkta e) apakšpunkts).
- Aizvietošana ietekmē attiecīgos reģistrus saskaņā ar ĪR 54.a panta 1. punkta e) apakšpunktu un 2. punkta a), b) un c) apakšpunktu.

Citas piezīmes

- Minētajā situācijā aizvietošanai (uzņēmumu B aizstāj uzņēmums C) ir jānotiek, pirms uzņēmums C izņem preces (t. i., tās tiek piegādātas uzņēmumam C).
- Ir arī nepieciešams nodrošināt, lai brīdī, kad režīms preču piegādei uz noliktavu ar uzņēmumu B pārstāj eksistēt, uzņēmums A jau ir identificējis plānoto pircēju C, kurš aizstāj uzņēmumu B, un ir ar to noslēdzis līgumu (attiecībā uz laiku, kurā ir jānoslēdz līgums ar uzņēmumu C, sk. 2.5.12. iedaļu).
- PD 17.a panta 4. punktā minētais 12 mēnešu laikposms (sk. arī 2.3.5. iedaļu) neatsākas aizvietošanas laikā. Šis laikposms sākas tad, kad notiek preču sākotnējā ievešana dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas. Tas ir vienīgais piemērojamais termiņš un netiek pagarināts ar noteikumu par aizvietošanu (PD 17.a panta 6. punkts) vai ar kādu citu noteikumu. Turklāt noteikums, kas tiktu

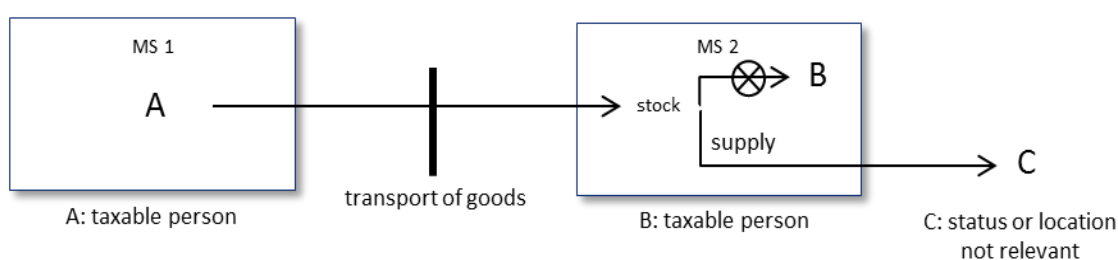
⁵ Jānorāda gan iepriekšējā saņēmēja (šajā gadījumā uzņēmums B), gan jaunā saņēmēja (šajā gadījumā uzņēmums C) PVN identifikācijas numurs.

piemērots, ja aizvietošanas nosacījumi netiktu ievēroti (PD 17.a panta 7. punkts), skaidri norāda uz “4. punktā noteikto termiņu” (t. i., PD 17.a panta 4. punktu), kas apliecina, ka šis ir vienīgais būtiskais laikposms. To vēlreiz apliecina nepieciešamība piegādātāja reģistrā iekļaut norādi uz tās personas PVN identifikācijas numuru, kura aizstāj sākotnējo plānoto pircēju, tomēr attiecīgajā noteikumā (ĪR 54.a panta 1. punkta e) apakšpunkts) nav paredzēta nekāda norāde uz pašas aizvietošanas datumu.

- Ja nosacījumi aizvietošanas veikšanai nav ievēroti un uzņēmums A (minētajā piemērā) tik un tā piegādā no noliktavas preces uzņēmumam C, tad rodas 2.3.3. iedaļā minētā situācija (piegāde citai personai).

2.3.3. Piegāde citai personai

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Septembrī uzņēmums A piegādā preces uzņēmumam C (piem., tāpēc, ka uzņēmums C vēlas maksāt vairāk) un tāpēc izbeidz līgumu par preču piegādi uz noliktavu ar uzņēmumu B. Tā varētu notikt arī gadījumā, ja A un B turpinātu līgumu par preču piegādi uz noliktavu attiecībā uz citām precēm (preču veidiem), kas nav uzņēmumam C piegādātās preces.
- Preces tiek pārvietotas tieši uzņēmumam C, kurš laikā, kad preces sākotnēji tika pārvietotas no dalībvalsts Nr. 1, netika norādīts kā plānotais pircējs **un** kurš neaizstāja sākotnējo plānoto pircēju saskaņā ar PD 17.a panta 6. punktu.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu:

- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ievēšana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču

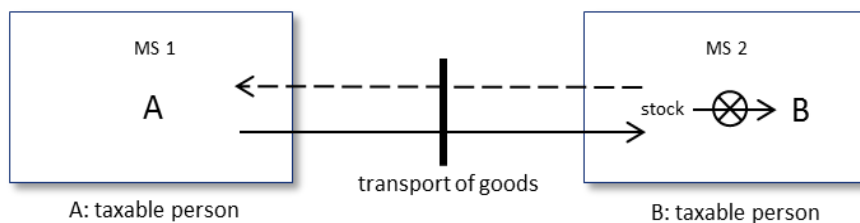
ievešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).

- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B ieguvis īpašumā pirms līguma par preču piegādi uz noliktavu izmaiņām vai izbeigšanas, ir spēkā 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Septembrī, kad attiecīgās preces ir pārdotas uzņēmumam C un tāpēc starp A un B noslēgtais līgums par preču piegādi uz noliktavu tiek mainīts/izbeigts, starp A un B nenotiek ne piegāde Kopienas iekšienē, ne iegāde Kopienas iekšienē attiecībā uz to preču daļu, kuru B nav ieguvis īpašumā. Ja nepieciešams, uzņēmumam B (vai noliktavas turētājam ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētajā situācijā un gadījumos, sk. 2.5.19. iedaļu) ir jāpielāgo savs reģistrs attiecībā uz precēm, kas piegādātas uzņēmumam C (ĪR 54.a panta 2. punkta b) un e) apakšpunkts).
- Septembrī saistībā ar iepriekšējā punktā minētajām precēm arī vairs netiek izpildīti nosacījumi režīmam preču piegādei uz noliktavu. Tā kā A un C vienojās par preču pārdošanu un nevis par līgumu preču piegādei uz noliktavu, 2.3.2. iedaļā minētie noteikumi par aizvietošanu nav piemērojami saistībā ar precēm, kas piegādātas uzņēmumam C. Tāpēc tiek uzskatīts, ka attiecībā uz precēm, kas piegādātas uzņēmumam C, notiek preču pārvietošana no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu. Tā kā attiecībā uz šādām precēm vairs netiek izpildīti nosacījumi, tiek uzskatīts, ka pārvietošana notiek uzreiz pirms piegādes uzņēmumam C (PD 17.a panta 7. punkta otrā daļa).
- Ar “uzreiz pirms”, lai gan tas nav skaidri noteikts PVN direktīvā, sistēmas kopējās darbības kontekstā tiek saprasta tā pati diena, kurā uzņēmums A veic piegādi uzņēmumam C.
- Saistībā ar precēm, kas pārdotas uzņēmumam C, tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 un iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 (kā minēts iepriekš, uz citām precēm joprojām var attiekties līgums par preču piegādi uz noliktavu, kas noslēgts starp uzņēmumu A un uzņēmumu B). Nodokļa iekasējamības gadījums ir septembrī, un nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk kā 15. oktobrī. Lai deklarētu šo iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, uzņēmumam A jābūt identificētam PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jādeklarē piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot sevi pašu ar savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2, kā arī summu, kurai uzliek nodokli (PD 76. pants).
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā arī jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A jāiekļauj nepieciešamās norādes savā reģistrā, lai atjauninātu tajā esošo informāciju (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta g) apakšpunkts).

Citas piezīmes

- Preču piegāde no uzņēmuma A saņēmējam C tiek veikta saskaņā ar citiem noteikumiem (“iekšzemes” piegāde dalībvalstī Nr. 2, piegāde Kopienas iekšienē, eksports) un ir ārpus režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas pasākuma darbības jomas.

2.3.4. Preču nosūtīšana atpakaļ

Situācija:

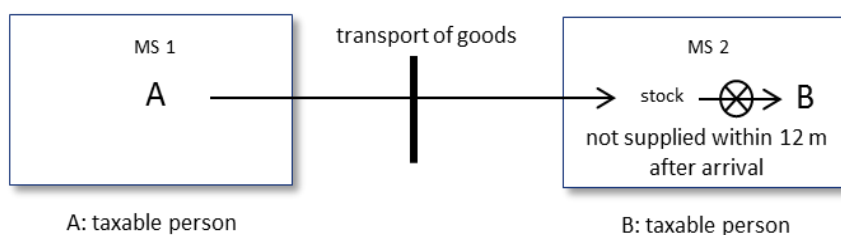
- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī tiek panākta vienošanās par to, ka uzņēmums A pieņems atpakaļ atlikušās preces, kuras uzņēmums B nav pārdevis vai izmantojis, un transportēs tās no dalībvalsts Nr. 2 atpakaļ uz dalībvalsti Nr. 1.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu

- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču ieviešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).
- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B nav faktiski ieguvis īpašumā, ir piemērojami 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Saistībā ar precēm, kuras uzņēmums B neieguva īpašumā, starp uzņēmumu A un uzņēmumu B netiek veikta ne piegāde Kopienas iekšienē, ne iegāde Kopienas iekšienē.
- Attiecībā uz atpakaļnosūtītajām precēm tiek uzskatīts, ka uzņēmums A ne dalībvalstī Nr. 1, ne arī dalībvalstī Nr. 2 neveic nekādu piegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 17. pantu, ja uzņēmums A savā reģistrā reģistrē preču nosūtīšanu atpakaļ, kā noteikts PD 243. panta 3. punkta pirmajā daļā un ĪR 54.a panta 1. punkta h) apakšpunktā (PD 17.a panta 5. punkta b) apakšpunkts).

- Turklāt uzņēmumam A savā kopsavilkuma paziņojumā ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, ar karodziņu arī norādot, ka preces ir nosūtītas atpakaļ (PD 262. panta 2. punkts, jo tās ir “izmaiņas sniegtajā informācijā”⁶). Jāņem vērā, ka preču atpakaļnosūtīšanas gadījumā šī norāde kopsavilkuma paziņojumā nav uzskatāma par būtisku nosacījumu vienkāršošanas saglabāšanai (sk. arī 2.5.6. iedaļu).
- Plānotajam pircējam (vai noliktavas turētājam ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētajā situācijā) ir jāpielāgo savs reģistrs (ĪR 54.a panta 2. punkta e) apakšpunkts).

2.3.5. 12 mēnešu laikposma pārsniegšana

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), N gada 5. janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Preces tajā pašā datumā tiek ievestas dalībvalstī Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Gadu vēlāk (N+1 gads) preces vai to daļa vēl nav piegādātas uzņēmumam B, taču joprojām atrodas dalībvalsts Nr. 2 teritorijā⁷.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu

- Uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana N gada 5. janvārī (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkts, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā N gada 5. janvārī (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro

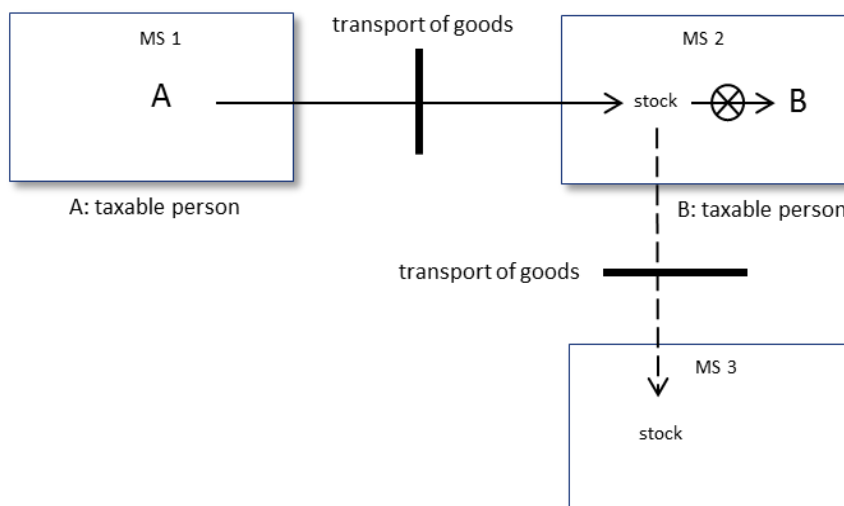
⁶ Sk. arī 2.3. iedaļu.

⁷ Attiecībā uz 12 mēnešu termiņu sk. 2.5.16. un 2.5.17. iedaļu.

daļu preču ievešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).

- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B ieguvis īpašumā pirms 12 mēnešu laikposma beigām, ir spēkā 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Līdz N+1 gada 6. janvāra beigām (par 12 mēnešu laikposma pareizu aprēķināšanu sk. 2.5.16. un 2.5.17. iedaļas), uzņēmums B preces vai to daļu nav ieguvis īpašumā. Attiecībā uz šīm atlikušajām precēm starp uzņēmumu A un uzņēmumu B netiek veikta ne piegāde Kopienas iekšienē, ne iegāde Kopienas iekšienē.
- Sākot ar N+1 gada 7. janvāri, kas ir nākamā diena pēc 12 mēnešu laikposma beigām, nosacījumi režīmam preču piegādei uz noliktavu vairs netiek izpildīti un tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic atlikušo preču pārvietošanu no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu (PD 17.a panta 4. punkts).
- Tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 saskaņā ar PD 17. pantu un iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 saskaņā ar PD 21. pantu. Nodokļa iekasējamības gadījums ir N+1 gada 7. janvārī, un nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk kā N+1 gada 15. februārī (PD 67. un 69. pants). Lai deklarētu šo iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, uzņēmumam A jābūt identificētam PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jādeklarē uzskatītā piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot sevi pašu ar savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2, kā arī summu, kurai uzliek nodokli par attiecīgo piegādi (PD 76. pants).
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2.
- Gan uzņēmuma A, gan plānotā pircēja reģistros ir skaidri jāatspoguļo preču, attiecībā uz kurām ir pārsniegts 12 mēnešu laikposms, situācija (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta c) apakšpunkts, un 2. punkta c) apakšpunkts).

2.3.6. Preces, kas nosūtītas uz citu dalībvalsti

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī uzņēmums A no noliktavas pieņem atpakaļ preces (vai to daļu), kas netika piegādātas uzņēmumam B, taču netransportē tās atpakaļ uz dalībvalsti Nr. 1. Tā vietā preces tiek transportētas uz dalībvalsti Nr. 3, kur preces tiek glabātas uzņēmuma A vārdā (situācija attēlota shēmā).
- Šī situācija atšķiras no situācijas, kurā atlikušās preces tiek transportētas saistībā ar pārdošanu uzņēmumam C, kurš veic uzņēmējdarbībudalībvalstī Nr. 3 (situācija skatīta 2.3.3. iedaļā).

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu

- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču ieviešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).
- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B nav faktiski ieguvis īpašumā, ir piemērojami 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Septembrī, kad atlikušās preces tiek transportētas uz dalībvalsti Nr. 3, nosacījumi režīmam preču piegādei uz noliktavu attiecībā uz transportēšanu no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 vairs netiek izpildīti. Tādējādi notiek preču pārvietošana no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu. Nosacījumi vairs netiek izpildīti, un attiecīgi tiek uzskatīts, ka pārvietošana notiek uzreiz pirms nosūtīšanas vai transportēšanas uz dalībvalsti Nr. 3 sākuma (PD 17.a panta 7. punkta trešā daļa).
- Ar “uzreiz pirms”, lai gan tas nav skaidri noteikts PVN direktīvā, sistēmas kopējās darbības kontekstā tiek saprasta tā pati diena, kurā sākas nosūtīšana vai transportēšana uz dalībvalsti Nr. 3.
- Tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 (PD 17. pants) un atlikušo preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 (PD 21. pants). Nodokļa iekasējamības gadījums ir septembrī, un nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk kā 15. oktobrī (PD 67. un 69. pants). Lai deklarētu šo iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, uzņēmumam A jābūt identificētam PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jādeklarē piegāde dalībvalstī Nr. 1 un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot sevi pašu ar savu PVN

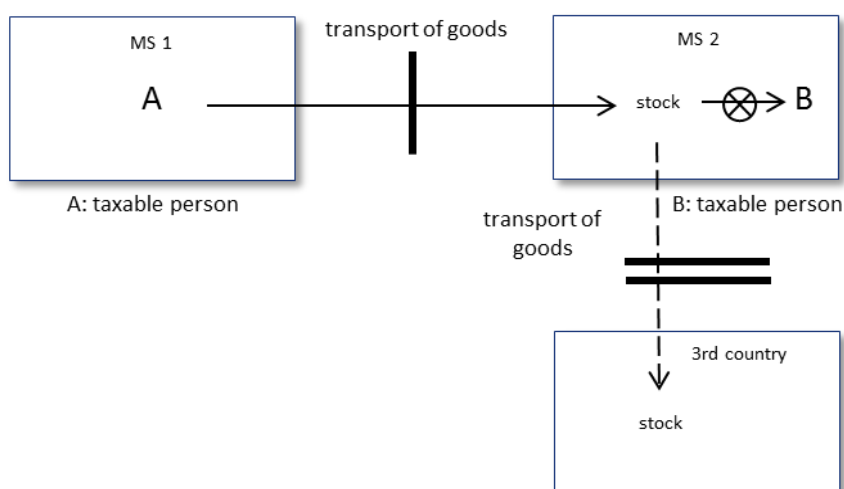
identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2, kā arī summu, kurai uzliek nodokli par attiecīgo piegādi (PD 76. pants).

- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A arī jāiekļauj nepieciešamās norādes savā reģistrā, lai atjauninātu tajā esošo informāciju (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta g) apakšpunkts). Uzņēmumam B (vai noliktavas turētājam ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētajā situācijā, sk. 2.5.19. iedaļu) arī ir jāatjaunina savs reģistrs (ĪR 54.a panta 2. punkta e) apakšpunkts).

Citas piezīmes

- Uzņēmums A veic vēl vienu pārvietošanu no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 3 saistībā ar preču transportēšanu uz dalībvalsti Nr. 3, kas veikta septembrī. Tādējādi tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu un iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 3 saskaņā ar PD 21. pantu. Attiecībā uz pēdējo minēto nodokļa iekasējamības gadījumu viņam jābūt PVN nolūkā identificētam dalībvalstī Nr. 3. Uz PVN deklarācijā un kopsavilkuma paziņojumā sniegto informāciju attiecas parastie noteikumi, un tā pati par sevi nav saistīta ar režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas noteikumiem.
- Ir iespējams, ka uz preču otro transportēšanu no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 3 attiecas noteikumi par režīmu preču piegādei uz noliktavu, ja vien ir izpildīti visi nepieciešamie nosacījumi. Tomēr tādā gadījumā piemērojama prasība, ka uzņēmums A neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 3; ir nepieciešama esoša vienošanās ar plānotu pircēju, kuram jābūt identificētam dalībvalstī Nr. 3; uzņēmumam A ir jāreģistrē transportēšana savā reģistrā, kā arī jānorāda jaunais plānotais pircējs kopsavilkuma paziņojumā, kas iesniegts dalībvalstī Nr. 2. Attiecībā uz jebkuru šādu jaunu situāciju ir jāveic pilnībā atsevišķs novērtējums.
- Gadījumā ja preces tiek tieši pārdotas uzņēmumam C (ārpus režīma preču piegādei uz noliktavu) dalībvalstī Nr. 3, uz piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 un uz iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 3 attiecas parastie noteikumi, un tās nav saistītas ar preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas noteikumiem (sk. arī 2.3.3. iedaļu).

2.3.7. Eksportētās preces

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī uzņēmums A eksportē uzņēmumam B nepiegādātās preces, lai veiktu turpmākas darbības ārpus Eiropas Savienības.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu

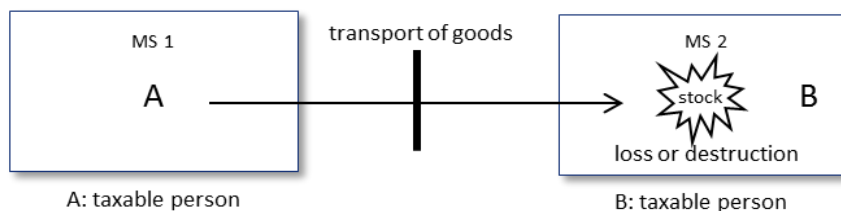
- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču ieviešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Attiecīgā datuma norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).
- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B nav faktiski ieguvis īpašumā, ir piemērojami 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Septembrī, kad atlikušās preces ir transportētas ārpus Eiropas Savienības, režīma preču piegādei uz noliktavu nosacījumi vairs netiek izpildīti. Tāpēc tiek veikta attiecīgo atlikušo preču pārvietošana no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu. Tā kā eksporta laikā nosacījumi vairs netiek izpildīti,

uzskata, ka pārvietošana notiek uzreiz pirms nosūtīšanas vai transportēšanas uz trešo valsti (PD 17.a panta 7. punkta trešā daļa).

- Ar “uzreiz pirms”, lai gan tas nav skaidri noteikts PVN direktīvā, sistēmas kopējās darbības kontekstā tiek saprasta tā pati diena, kurā sākas nosūtīšana vai transportēšana.
- Tiek uzskatīts, ka uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 saskaņā ar PD 17. pantu un iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 saskaņā ar PD 21. pantu. Nodokļa iekasējamības gadījums ir septembrī, un nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk kā 15. oktobrī (PD 67. un 69. pants). Lai deklarētu šo iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, uzņēmumam A jābūt identificētam PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jādeklarē piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot sevi pašu ar savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2, kā arī summu, kurai uzliek nodokli par attiecīgo piegādi (PD 76. pants).
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A jāiekļauj nepieciešamās norādes savā reģistrā, lai atjauninātu tajā esošo informāciju (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta g) apakšpunkts). Uzņēmumam B (vai noliktavas turētājam ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētajā situācijā, sk. 2.5.19. iedaļu) arī ir jāatjaunina savs reģistrs (ĪR 54.a panta 2. punkta e) apakšpunkts).

2.3.8. Preču iznīcināšana vai zaudēšana

Situācija:

- Uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 (un nevis dalībvalstī Nr. 2), janvārī saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu transportē preces uz dalībvalsti Nr. 2. Minētās preces ir paredzētas uzņēmumam B, kurš ir identificēts (veic uzņēmējdarbību vai citādi) dalībvalstī Nr. 2.
- Tā paša gada septembrī un pirms uzņēmums B iegūst īpašumā visas saņemtās preces, atlikusī preču daļa tiek iznīcināta ugunsgrēkā.

PVN attiecībā uz režīmu preču piegādei uz noliktavu:

- Janvārī uzņēmumam A savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 243. panta 3. punkta pirmā daļa, kā arī ĪR 54.a panta 1. punkts).
- Savā kopsavilkuma paziņojumā uzņēmumam A ir jānorāda uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs, jo uzņēmums B ir persona, kurai ir sūtītas preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkts un 262. panta 2. punkts).
- Janvārī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda preču ieviešana noliktavā (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts). Ja plānotais pircējs nav noliktavas turētājs, tad saskaņā ar ĪR 54.a panta 2. punkta otro daļu preču ieviešanas datums nav jāreģistrē plānotā pircēja reģistrā. Šāda norāde nodokļu iestādēm tādā gadījumā jāatrod noliktavas turētāja jeb trešās puses reģistrā (kas veidots nodokļu vai komerciālos nolūkos, sk. 2.5.19. iedaļu).
- Attiecībā uz precēm, kuras uzņēmums B nav faktiski ieguvis īpašumā, ir piemērojami 2.3.1. iedaļā minētie noteikumi.
- Septembrī, kad atlikušās preces ir iznīcinātas, režīma preču piegādei uz noliktavu nosacījumi attiecībā uz minētajām precēm vairs netiek izpildīti. Tādējādi tiek uzskatīts, ka notiek preču pārvietošana no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 saskaņā ar PD 17. pantu. Tā kā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas nosacījumi vairs netiek izpildīti, tiek uzskatīts, ka pārvietošana notiek datumā, kurā preces faktiski tiek iznīcinātas, vai, ja šādu datumu noteikt nav iespējams, datumā, kurā tika konstatēts, ka preces ir iznīcinātas (PD 17.a panta 7. punkta ceturtais daļa).
- Tiek uzskatīts, ka attiecībā uz iznīcinātajām precēm uzņēmums A veic no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 saskaņā ar PD 17. pantu un iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 saskaņā ar PD 21. pantu.
- Nodokļa iekasējamības gadījums ir septembrī, un nodoklis kļūst iekasējams ne vēlāk kā 15. oktobrī (PD 67. un 69. pants). Lai deklarētu šo iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, uzņēmumam A jābūt identificētam PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 2.
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jādeklarē piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1 un jāiekļauj darījums savā kopsavilkuma paziņojumā, norādot sevi pašu ar savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2. Summa, kurai uzliek nodokli, ir pirkuma cena vai, ja šādas cenas nav, preču pašizmaksa (PD 76. pants).
- Uzņēmumam A savā PVN deklarācijā jānorāda maksājamā PVN summa par preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2. Ir piemērojams PD 185. panta 2. punkts, un preču iznīcināšana nerada nekādu izslēgšanu vai ierobežojumu attiecībā uz tiesībām atskaitīt PVN par iegādi Kopienas iekšienē, ja vien šāda iznīcināšana ir “pienācīgi pierādīta vai apstiprināta”.
- Uzņēmumam A jāiekļauj nepieciešamās norādes savā reģistrā, lai atjauninātu tajā esošo informāciju (PD 243. panta 3. punkta pirmā daļa un ĪR 54.a panta 1. punkta g) apakšpunkts). Uzņēmumam B (vai noliktavas turētājam ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētajā situācijā, sk. 2.5.19. iedaļu) arī ir jāatjaunina savs reģistrs (ĪR 54.a panta 2. punkta f) apakšpunkts).

2.4. Preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana un valstu PVN noteikumi

Režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas pasākums, kas paredzēts PD 17.a pantā, stājas spēkā no 2020. gada 1. janvāra un ir piemērojams visās dalībvalstīs. Tas nozīmē, ka jebkādi citi iespējamie valstu režīmi attiecībā uz preču piegādi uz noliktavu, ja tie atšķiras no PD 17. un 17.a pantā paredzētajiem, neatbilst ES tiesību aktiem. Dalībvalstis nevar piemērot nekādus atšķirīgus valsts noteikumus saistībā ar preču piegādes uz noliktavu pārrobežu situācijām pat tad, ja attiecīgie valsts noteikumi ir plašāki vai elastīgāki uzņēmumiem nekā PD 17. un 17.a pantā paredzētie noteikumi.

2.5. Konkrēti jautājumi saistībā ar šiem noteikumiem

2.5.1. PVN komitejas apstiprinātie norādījumi

Norādījumi, kas tapuši PVN komitejas 113. sanāksmē 2019. gada 3. jūnijā

3. JAUNI TIESĪBU AKTI — JAUTĀJUMI SAISTĪBĀ AR NESEN PIEŅEMTO ES PVN NOTEIKUMU ĪSTENOŠANU

3.1 Izcelsme: Komisija

Atsauces: PVN direktīvas 17.a pants, 36.a pants, 138. panta 1. un 1.a punkts,
243. panta 3. punkts un 262. panta 2. punkts
PVN īstenošanas regulas 45.a un 54.a pants

Temats: Ātro risinājumu kopuma īstenošana. Padomes Direktīva (ES) 2018/1910
un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912
([Dokuments taxud.c.1\(2019\)3533969 — darba dokuments Nr. 968](#))

Dokuments B — taxud.c.1(2019)7898019, darba dokuments Nr. 973

Preču piegāde uz noliktavu — kā rīkoties nelielu zudumu gadījumā (3.1.1. iedaļa)⁸

PVN komiteja gandrīz vienprātīgi uzskata, ka nelieli preču zudumi režīma preču piegādei uz noliktavu ietvaros (PVN direktīvas 17.a pants), ko izraisa preču faktiskais veids, neprognozējami apstākļi vai kompetento iestāžu atļauja vai norādījums, nerada pamatu uzskatīt, ka notikusi konkrēto preču pārvietošana PVN direktīvas 17. panta nozīmē.

Turklāt PVN komiteja ar pārliecinošu vairākumu uzskata, ka šādu režīmu preču piegādei uz noliktavu nolūkos ar “nelieliem zudumiem” saprot zudumus, kas nesasniedz 5 % no kopējās krājumu vērtības vai daudzuma datumā, kurā preces pēc ieviešanas glabāšanas vietā tiek faktiski zaudētas vai iznīcinātas, vai (ja attiecīgo datumu noteikt nav iespējams) datumā, kurā tiek konstatēta preču iznīcināšana vai trūkums.

Dokuments C — taxud.c.1(2019)7898957, darba dokuments Nr. 974

Preču piegāde uz noliktavu — vai noliktavu, uz kuru preces tiek piegādātas, uzskatīt par piegādātāja pastāvīgu saimnieciskās darbības vietu (3.1.2. iedaļa)⁹

⁸ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

⁹ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

1. PVN komiteja vienprātīgi apstiprina, ka režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanu, kas paredzēta PVN direktīvas 17.a pantā, piemēro neatkarīgi no tā, vai nodokļa maksātājs, kurš pārvieto preces (turpmāk tekstā — “piegādātājs”), ir vai nav identificēts PVN nolūkā dalībvalstī, uz kuru preces tika transportētas saskaņā ar minēto režīmu.

2. Taču, ja piegādātājam ir pastāvīga saimnieciskās darbības vieta vai pastāvīga iestāde dalībvalstī, kurā preces tiek ievestas, PVN komiteja vienprātīgi apstiprina, ka PVN direktīvas 17.a pantā paredzēto režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanu nepiemēro.

PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka tas ir spēkā neatkarīgi no tā, vai piegādātāja pastāvīgā iestāde faktiski iesaistās vai neiesaistās (PVN direktīvas 192.a panta nozīmē) piegādātāja veiktajā preču piegādē.

3. PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka gadījumā, ja noliktava, uz kuru preces tiek transportētas saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, pieder personai vai personām, kas nav piegādātājs, un šāda persona vai personas to vada, attiecīgo noliktavu neuzskata par piegādātāja pastāvīgu iestādi.

4. PVN komiteja ar pārliecinošu vairākumu uzskata, ka gadījumā ja noliktava, uz kuru preces ir transportētas no citas dalībvalsts, lai tās vēlāk piegādātu identificētam klientam, pieder piegādātājam (vai viņš to īrē) un tieši viņš to vada, izmantojot savus tajā dalībvalstī, kurā noliktava atrodas, esošos līdzekļus, attiecīgo noliktavu uzskata par piegādātāja pastāvīgu iestādi.

Taču, ja šādu noliktavu nevada piegādātājs, izmantojot savus līdzekļus, vai šādu līdzekļu faktiski nav dalībvalstī, kurā atrodas noliktava, PVN komiteja ar pārliecinošu vairākumu uzskata, ka neatkarīgi no tā, ka noliktava pieder piegādātājam (vai viņš to īrē), to nevar uzskatīt par viņa pastāvīgu iestādi.

2.5.2. Vai preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana ir obligāta sistēma? Vai uzņēmums var izvēlēties no nepiemērot?

Vienkāršošana ir piemērojama, ja ir izpildīti visi PD 17.a panta 2. punktā minētie nosacījumi. Ja kāda iemesla dēļ viens no nosacījumiem nav izpildīts, notiek “pārvietošana” PD 17. panta nozīmē, kas izraisa piegādi Kopienas iekšienē nosūtīšanas dalībvalstī un iegādi Kopienas iekšienē (saskaņā ar PD 21. pantu) ievešanas dalībvalstī.

Tādējādi sistēma kā tāda nav obligāta, jo uzņēmums var izvēlēties piemērot vai nepiemērot preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu, izpildot vai neizpildot nepieciešamos nosacījumus, kas attiecībā uz šo režīmu paredzēti PD 17.a pantā. Ja minētie nosacījumi netiek izpildīti, preču pārvietošanai uz citu dalībvalsti piemēro PD 17. un 21. pantu un turpmākā piegāde plānotajam pircējam tiek atzīta par iekšzemes piegādi dalībvalstī, kurā preces ir ievestas. Protams, šajā gadījumā piegādātājam jābūt identificētam PVN nolūkā attiecīgajā dalībvalstī. Attiecīgais PVN numurs piegādātājam / nodokļu maksātājam jāizmanto, pārvietojot preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti, lai deklarētu (uzskatīto) iegādi Kopienas iekšienē saistībā ar savu preču “pārvietošanu” un preču turpmāko piegādi. Taču vienkāršošanas galvenais mērķis, protams, bija novērst tieši šādu situāciju, kurā piegādātājam jābūt identificētam dalībvalstī, uz kuru preces ir transportētas.

2.5.3. Kāda ir saistība starp PD 17. un 17.a pantu?

PD 17. panta 1. punktā ir definēta “pārvietošana uz galamērķi citā dalībvalstī”, un tā tiek pielīdzināta preču piegādei (tiek uzskatīts, ka pēc tās notiek preču iegāde Kopienas iekšienē, pamatojoties uz PD 21. pantu).

PD 17. panta 2. punktā ir minēti vairāki izņēmumi, kuru gadījumā preču transportēšanu no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti neuzskata par “pārvietošanu uz galamērķi citā dalībvalstī”. Tādā gadījumā preču transportēšanu neuzskata par preču piegādi (vispārīgi to dēvē par situāciju, kad “pārvietošana nav notikusi”).

PD 17.a pantā ir paredzēts režīms “preču piegādei uz noliktavu” attiecīgā noteikuma nolūkā. Lai pastāvētu “režīms preču piegādei uz noliktavu” PD 17.a panta nozīmē, ir jāizpilda vairāki nosacījumi. Tādā gadījumā “režīmu preču piegādei uz noliktavu” neklasificē kā preču piegādi.

Varētu rasties jautājums par to, vai gadījumā, ja režīma preču piegādei uz noliktavu nosacījumi vairs netiek izpildīti, būtu iespējams pāriet no PD 17.a panta uz PD 17. panta 2. punktu un iedarbināt situāciju, kad “pārvietošana nav notikusi”. Citiem vārdiem sakot, vai ir iespējams, ka nodokļu maksātājs pēc sākotnējas režīma preču piegādei uz noliktavu piemērošanas sākšanas var režīmu mainīt un apgalvot, ka gadījumā, ja vienkāršošanas nosacījumi vairs nav piemērojami, ir piemērojama kāda no PD 17. panta 2. punktā minētajām konkrētajām situācijām.

Komisijas dienesti uzskata, ka tas nav iespējams, ņemot vērā formulējumu PD 17.a panta 7. punktā, kurā noteikts, ka gadījumā, ja režīma preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas nosacījumi vairs netiek izpildīti, *uzskata, ka notiek preču pārvietošana 17. panta nozīmē*. Vienīgās pārvietošanas situācijas faktiski ir aptvertas PD 17. panta 1. punktā, jo PD 17. panta 2. punkts saskaņā ar tā burtisko formulējumu attiecas uz situācijām, kuras neuzskata “par pārvietošanu uz galamērķi citā dalībvalstī”.

2.5.4. Vai uzņēmumam, kas veic preču pārvietošanu, ja preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana nav piemērojama, vienmēr ir jāreģistrējas / uzņēmums drīkst reģistrēties PVN nolūkā preču ieviešanas dalībvalstī saistībā ar tajā veiktajām iegādēm Kopienas iekšienē? Kāda ir situācija, ja attiecīgās iegādes Kopienas iekšienē ir atbrīvotas no nodokļa?

Lai gan šajā iedaļā skatītais jautājums ir uzdots režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas kontekstā, tas ir plašāks un faktiski attiecas uz pienākumu reģistrēties PVN nolūkā dalībvalstī, kurā ir veikta iegāde Kopienas iekšienē, kas ir atbrīvota no nodokļa saskaņā ar PD 140. panta c) punktu. Šajā nolūkā attiecīgais norādījums ir sniegts šo skaidrojumu 4.3.1. iedaļā “*Atbrīvojums no nodokļa preču piegādei Kopienas iekšienē. Apvienojumā ar iespējamu apgriezto maksāšanu, kas paredzēta 194. pantā (3.3.3. iedaļa)*”.

Lai šis jautājums būtu skaidrs, vispirms jāpaskaidro, ka:

- 1) saskaņā ar PD 194. pantu dalībvalstis var noteikt, ka gadījumā, ja piegādātājs neveic uzņēmējdarbību to teritorijā, par PVN nomaksu ir atbildīgs pircējs (parasti to apzīmē kā “apgriezto maksāšanu”). Tādā gadījumā pircējs norāda PVN (nevis maksā to piegādātājam) un to atskaita tajā pašā PVN deklarācijā;

- 2) saskaņā ar PD 140. panta c) punktu preču iegādes Kopienas iekšienē, par kurām saskaņā ar PD 170. un 171. panta kritērijiem preču pircējam jebkuros apstākļos ir tiesības uz pilnīgu tā PVN atmaksāšanu, kas būtu jāmaksā par preču iegādi Kopienas iekšienē, ir atbrīvotas no PVN. Viens no minētajos pantos noteiktajiem kritērijiem ir tāds, ka attiecīgā persona neveic citas piegādes dalībvalstī, kurā ir notikusi iegāde Kopienas iekšienē, izņemot tās, par kurām pircējs ir atbildīgs apgrieztās maksāšanas ietvaros.

Ja notiek preču “pārvietošana” no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2, pēc kuras tiek veikta attiecīgo preču piegāde dalībvalstī Nr. 2, un nav izpildīti PD 17.a pantā paredzētie nosacījumi preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanai, 17., 21. un 194. pants apvienojumā (ja dalībvalsts Nr. 2 ir izmantojusi attiecīgajā noteikumā paredzēto iespēju) var radīt i) preču piegādi dalībvalstī Nr. 1 saskaņā ar PD 17. pantu, ko veic nodokļa maksātājs, kas pārvieto preces no vienas dalībvalsts un citu dalībvalsti, (ii) paredzamu iegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 21. pantu, ko dalībvalstī Nr. 2 veic nodokļa maksātājs, kas pārvieto preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti; iii) turpmāku “iekšzemes” piegādi, izmantojot apgrieztu maksāšanu, kurā par PVN ir atbildīgs pircējs. Paredzamā iegāde Kopienas iekšienē, kas minēta ii) punktā tādējādi tiek atbrīvota no nodokļa saskaņā ar PD 140. panta c) punktu (ar nosacījumu, ka personai, kas veic iegādi Kopienas iekšienē, būtu bijušas tiesības uz pilnīgu PVN atmaksu par attiecīgo iegādi Kopienas iekšienē, ja tai tiktu uzlikts nodoklis).

Tika uzdots jautājums par to, vai iepriekšējā punktā minētajā situācijā uzņēmums, kas veic preču pārvietošanu, varētu tikt identificēts PVN nolūkos vai tam būtu jābūt identificētam PVN nolūkos saistībā ar tām no nodokļa atbrīvotajām iegādēm Kopienas iekšienē, kas veiktas preču ievešanas dalībvalstī.

Atbilde uz šo jautājumu ir tāda, ka pat tad, ja iegāde Kopienas iekšienē ir atbrīvota no nodokļa, uzņēmumam jābūt reģistrētam PVN nolūkos dalībvalstī, kurā veikta iegāde Kopienas iekšienē (pamatojoties uz PD 214. panta 1. punkta b) apakšpunktu). Nav nekādas iespējas uzņēmumus no šī pienākuma atbrīvot (saskaņā ar PD 272. pantu), un dalībvalstis nevar atteikt reģistrēšanos.

Turklāt reģistrācija var būt nepieciešama PD 138. panta 1. punkta nolūkos (izmantojot formulējumu, kas ir spēkā kopš 2020. gada 1. janvāra), saskaņā ar kuru paredzamās preču piegādes Kopienas iekšienē, ko preču nosūtīšanas dalībvalstī veicis nodokļa maksātājs, kas pārvieto preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti, atbrīvojums no PVN ir pakļauts nosacījumam, ka attiecīgā persona ir identificēta PVN nolūkā citā dalībvalstī.

2.5.5. Kad uzņēmumam, kas sūta preces no vienas dalībvalsts uz citu, izmantojot režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanu, ir pienākums reģistrēties PVN nolūkos preču ievešanas dalībvalstī?

Izmantojot preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu, piegādātājam (nodokļa maksātājs, kas pārvieto preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti) nav jāreģistrējas PVN maksājumiem (kā arī nav jāiesniedz PVN deklarācija un jānorāda maksājāmā PVN summa) dalībvalstī, uz kuru viņš transportē preces, lai vēlāk tās piegādātu plānotajam pircējam.

Taču, ja vairs netiek izpildīti nepieciešamie nosacījumi, lai varētu pastāvēt režīms preču piegādei uz noliktavu, piegādātājam ir nekavējoties jāreģistrējas PVN nolūkos.

Dažās situācijās piegādātājs var prognozēt, ka viņam būs jāreģistrējas PVN nolūkos dalībvalstī, uz kuru viņš transportējis preces, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, piemēram gadījumā, kad drīz tiks pārsniegts 12 mēnešu termiņš. Arī tad, ja piegādātājs nolemj veikt piegādi trešai personai vai nosūtīt preces uz citu dalībvalsti.

Tādējādi, ņemot vērā valstu procedūru, kas saistītas ar reģistrāciju PVN maksājumiem, iespējamo ilgumu, piegādātājam ir ieteicams pieprasīt PVN identifikācijas numuru, tiklīdz viņam kļūst zināms, ka vienkāršošana viņam vairs nebūs piemērojama.

Protams, ir situācijas, kurās piegādātājs nevar iepriekš zināt, ka viņam būs jāreģistrējas PVN maksājumiem, piemēram, preču iznīcināšanas vai zādzības gadījumos. Ir svarīgi uzsvērt, ka piegādātāju, kurš rīkojas godprātīgi, šādās situācijās nevajadzētu sodīt un ir jāievēro nodokļu neitralitāte.

2.5.6. Atšķirība starp “nepieciešamiem nosacījumiem preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas piemērošanai” un “papildu pienākumiem saistībā ar preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu”

Ir jānošķir, no vienas puses, nosacījumi, kas noteikti ir jāizpilda, lai tiktu uzskatīts, ka pastāv režīms preču piegādei uz noliktavu (būtiskie nosacījumi), un, no otras puses, ar šo sistēmu saistītie papildu pienākumi. Pirmajā gadījumā ir runa par PD 17.a panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem. Ja kāds no tiem netiek izpildīts, PD 17.a pantā paredzētā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana attiecīgi nav piemērojama. Otrajā gadījumā ir runa par jebkādiem citiem pienākumiem, kas ir noteikti tiesību aktos saistībā ar preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu. Tas, ka kāds no tiem netiek izpildīts, nerada šķēršļus vienkāršošanas piemērošanai, taču valsts šajā gadījumā var piemērot sankcijas.

Piemērs: pamatojoties uz PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu, piegādātājam savā reģistrā ir jānorāda preču transportēšana saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu (sk. PD 243. panta 3. punkta pirmo daļu un ĪR 54.a panta 1. punktu) un savā kopsavilkuma paziņojumā jānorāda plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs (PD 262. panta 2. punkts). Tie ir daži no nosacījumiem (norādīti PD 17.a panta 2. punktā), kas ir jāizpilda, lai vienkāršošana būtu piemērojama.

Turpinot šo piemēru, arī plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda viņam paredzēto preču apraksts un daudzums (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkta b) apakšpunkts). Taču tas nav nosacījums vienkāršošanas piemērošanai saskaņā ar PD 17.a panta 2. punktu, tas ir tikai pienākums, kas izriet no PD 243. panta 3. punkta. Šī pienākuma neizpildīšana nekavē režīma preču piegādei uz noliktavu piemērošanu. Taču šajā gadījumā var būt piemērojamas valsts sankcijas.

Visbeidzot, atpakaļnosūtīšanas un aizvietošanas gadījumos PD 17.a 5. punktā (nosūtīšana atpakaļ) un PD 17.a panta 6. punktā (aizvietošana) minētie nosacījumi ir uzskatāmi par būtiskiem nosacījumiem, kas nepieciešami, lai varētu turpināt preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas piemērošanu. Citiem vārdiem sakot, atpakaļnosūtīšanas un aizvietošanas gadījumos tiek uzskatīts, ka notiek pārvietošana PD 17. panta nozīmē, ja vien nav izpildīti minētie nosacījumi.

2.5.7. Vai vienkāršošanu var piemērot gadījumā, ja piegādātājs ir reģistrējies PVN nolūkos (taču neveic uzņēmējdarbību) dalībvalstī, uz kuru preces tiek sūtītas?

Tiesību aktos ir noteikts, ka piegādātājam nav pastāvīgas saimnieciskās darbības vietas vai pastāvīgas iestādes dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas (PD 17.a panta 2. punkta b) apakšpunkts). Tas nozīmē, ka piegādātāja reģistrācija PVN maksājumiem dalībvalstī, kurā atrodas noliktava, pati par sevi nav pietiekama, lai izslēgtu vienkāršošanas piemērošanu. Svarīgi ir tas, vai viņam attiecīgajā dalībvalstī ir pastāvīga saimnieciskās darbības vieta vai pastāvīga iestāde.

2.5.8. Vai vienkāršošanu var piemērot gadījumā, ja plānotais pircējs ir reģistrējies PVN nolūkos (taču neveic uzņēmējdarbību) dalībvalstī, uz kuru preces tiek sūtītas?

Ir arī noteikts, ka personai, kurai preces paredzēts piegādāt, jābūt identificētai PVN nolūkos dalībvalstī, kurā atrodas noliktava (PD 17.a panta 2. punkta c) apakšpunkts). Tādējādi nav tādas prasības, ka plānotajam pircējam būtu jāveic uzņēmējdarbība glabāšanas dalībvalstī, pietiek ar PVN identifikācijas numuru.

2.5.9. Vai vienkāršošanu var piemērot, ja piegādātāja vārdā transportēšanu veic plānotais pircējs?

PD 17.a 2. panta a) apakšpunktā ir minēts, ka preces nosūta vai transportē piegādātājs vai “trešā persona, kas rīkojas viņa vārdā”. Sīkāk par to, kam jābūt šādai “trešai personai”, nav noteikts.

Tiesību akta teksts neizslēdz, ka attiecīgā trešā puse varētu būt plānotais pircējs, taču ir svarīgi uzsvērt, ka šādā gadījumā plānotajam pircējam preces ir jātransportē “piegādātāja vārdā”. Tas nozīmē, ka piegādātājs joprojām ir preču īpašnieks, kamēr tās tiek transportētas un glabātas noliktavā. Pretējā gadījumā tā nebūtu preču piegādes uz noliktavu situācija, bet tieši piegāde Kopienas iekšienē, pēc kuras tiek veikta iegāde Kopienas iekšienē. Protams, piegādātājam jāpierāda nodokļu administrācijai, ka ir izpildīti nosacījumi preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanai.

2.5.10. Ko var uzskatīt par “piegādi” plānotajam pircējam?

Saskaņā ar PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunktu preces nosūta vai transportē, lai tās vēlāk piegādātu plānotajam pircējam. Apzīmējums “piegāde” šajā kontekstā ir saprotams PD 14. panta nozīmē, nevis pamatojoties uz valsts civiltiesībām. Tas ietver tiesību nodošanu rīkoties ar materiālu īpašumu kā īpašniekam saskaņā ar PD 14. panta 1. punktu, taču arī citus gadījumus, kas minēti PD 14. panta 2. punktā. Praksē dažu PD 14. pantā iekļauto situāciju piemērošana (piem., īpašumtiesību nodošana par atlīdzību, ja to dara ar valsts iestādes izdotu rīkojumu) preču piegādes uz noliktavu kontekstā drīzāk ir izņēmums vai netiek izmantota vispār.

Taču viens konkrēts gadījums, kas praksē varētu rasties preču piegādes uz noliktavu kontekstā, ir “komisijas” situācija (PD 14. panta 2. punkta c) apakšpunkts). Šajā gadījumā par preču pārdošanu ir maksājama komisijas maksa. PVN nolūkos tas rada “piegādi”, ko preču īpašnieks veic komisijas saņēmējam, pat tad, ja tas tā nav, pamatojoties uz civiltiesībām. Vēl viena “piegāde”, ko par tādu uzskata PVN nolūkos, tiek veikta starp komisijas saņēmēju un preču pircēju.

Šāda situācija varētu rasties, ja plānotais pircējs ir “komisijas maksas saņēmējs”, kuram ir vairāki klienti un kurš viņu vārdā izņem preces no noliktavas, lai tās pārdotu attiecīgajiem

klientiem. Tika uzdots jautājums, vai uz šādu situāciju attiektos preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana.

Atbilde ir tāda, ka gadījumā, ja preču piegādes PVN nolūkos tiek uzskatītas par notiekošām komisijas maksājumu ietvaros, preču piegādes uz noliktavu sistēma ir piemērojama, ciktāl ir izpildīti visi nosacījumi. Citiem vārdiem sakot, PD 17.a panta 2. punkta c) apakšpunktā minētais “nodokļa maksātājs, kuram paredzēts piegādāt preces” var būt komisijas maksas saņēmējs PD 14. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2.5.11. Vai vienkāršošanu var piemērot saistībā ar vairākiem plānotajiem pircējiem?

Tas tiešām ir iespējams, ka piegādātājs nosūta vai transportē preces vairākiem plānotajiem pircējiem. Šādā gadījumā ir jāizpilda nosacījumi par režīma preču piegādei uz noliktavu piemērošanu katram atsevišķajam pircējam. Konkrētāk, ir svarīgi, lai preces tiktu identificētas kā paredzētas konkrētam plānotajam pircējam. Turklāt katram plānotajam pircējam savā reģistrā ir jānorāda viņam paredzēto preču apraksts un daudzums (ĪR 54.a panta 2. punkta b) apakšpunkts), savukārt piegādātājam savā reģistrā jānorāda katram plānotajam pircējam atbilstošo preču vērtība, apraksts un daudzums (ĪR 54.a panta 1. punkta b) un d) apakšpunkts).

2.5.12. Vai aizvietošanas gadījumā jaunam līgumam jābūt noslēgtam jau iepriekšējā līguma atcelšanas laikā?

Ir noteikts, ka līgumam ar jaunu plānoto pircēju jābūt noslēgtam, pirms beidzas līgums ar iepriekšējo plānoto pircēju, vai laikā, kad tas beidzas. Tādā ziņā starp abiem laikposmiem nevajadzētu būt nekādam pārtraukumam, kura laikā preces paliktu ieviešanas dalībvalstī, taču uz tām neattiektos režīms preču piegādei uz noliktavu. Ja tā tomēr notiek, tiek uzskatīts, ka nodokļa maksātājs, kurš pārvietoja preces no vienas dalībvalsts uz citu, veic gan piegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 17. pantu, gan iegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 21. pantu un “aizvietošana” (PD 17.a panta 6. punkta paredzētajā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas nozīmē) nav iespējama.

2.5.13. Vai ir iespējama daļēja aizvietošana?

Daļēja aizvietošana, kurā attiecībā uz daļu preču, uz kurām attiecās sākotnējais režīms preču piegādei uz noliktavu, plānoto pircēju aizstāj cits pircējs tajā pašā dalībvalstī, tiešām ir iespējama. Ir jāizpilda tie paši nosacījumi un šajā kontekstā arī jānoslēdz līgums, pirms beidzas sākotnējais līgums attiecībā uz precēm, ko skar aizvietošana, vai laikā, kad tas beidzas.

Šādas daļējas aizvietošanas gadījumā kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā notiek aizvietošana, ir jānorāda jaunā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs (nenorādot preču vērtību) saskaņā ar PD 17.a panta 6. punktu (saistībā ar PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu) un ar PD 262. panta 2. punktu. Tas rada jaunu atsauci kopsavilkuma paziņojumā par aizvietošanas laikposmu, un to neuzskata par iepriekšējā kopsavilkuma paziņojuma, kurā tika minēts sākotnējais plānotais pircējs (tagad “aizstāts”), korekciju. Ja aizvietošana vai daļēja aizvietošana notiek tajā pašā pārskata laikposmā, kurā veikta preču transportēšana sākotnējam plānotajam pircējam, tad kopsavilkuma paziņojumā norāda plānotā pircēja PVN identifikācijas numuru un atsevišķā rindā norāda gan plānotā pircēja, gan viņu aizstājošās personas PVN identifikācijas numuru, tā atspoguļojot sākotnējo transportēšanu un vēlāko aizvietošanu (sk. arī 2.5.21. iedaļu).

Piegādātājam jāreģistrē daļējā aizvietošana PD 243. panta 3. punkta pirmajā daļā un ĪR 54.a panta 1. punktā paredzētajā reģistrā. Arī jaunajam plānotajam pircējam ir jāizpilda savi pienākumi saistībā ar reģistru (PD 243. panta 3. punkta otrā daļa un ĪR 54.a panta 2. punkts).

2.5.14. Ko nozīmē “pārējie piemērojamie nosacījumi” attiecībā uz aizvietošanu? Kurš brīdis ir jāņem vērā?

PD 17.a panta 6. punktā noteikts, ka nenotiek nekāda piegāde saskaņā ar PD 17. pantu, ja plānoto pircēju aizstāj cits, šāda aizvietošana ir reģistrēta piegādātāja reģistrā un “ir izpildīti visi pārējie [PD 17.a panta] 2. punktā izklāstītie piemērojamie nosacījumi”. Citiem vārdiem sakot, attiecībā uz aizvietošanu ir jāizpilda tie paši nosacījumi, kas jāizpilda attiecībā uz sākotnējo preču piegādes uz noliktavu situāciju.

Taču jāsaprot, ka minētie nosacījumi būtu jāizvērtē saprātīgi (tāpēc dokumenta teksts ietver vārdu “piemērojamie”) un parasti aizvietošanas, nevis sākotnējās transportēšanas laikā. Piemēram, ir svarīgi, ka PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā “vienošanās” starp piegādātāju un jauno plānoto pircēju pastāv aizvietošanas laikā, taču ne sākotnējās transportēšanas laikā. Turklāt jaunajam plānotajam pircējam aizvietošanas laikā jābūt reģistrētam dalībvalstī, kurā atrodas noliktava, taču tas nav nepieciešams sākotnējās transportēšanas laikā. Tāpat arī piegādātājam ir jānorāda jaunā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā notiek aizvietošana, taču ne kopsavilkuma paziņojumā par sākotnējās transportēšanas laikposmu. Ir arī skaidrs, ka aizvietošana nav saistīta ne ar kādu “jaunu transportēšanu” attiecībā uz precēm, jo šajā gadījumā svarīga ir preču sākotnējā transportēšana.

Taču, kā minēts 2.3.2. iedaļā, PD 17.a panta 4. punktā paredzētais 12 mēnešu laikposms sākas sākotnējā režīma preču piegādei uz noliktavu laikā un nevienas aizvietošanas laikā neatsākas. Kopumā, piemērojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, preces var glabāt ne ilgāk kā 12 mēnešus.

2.5.15. Kā rīkoties vairākkārtējas aizvietošanas gadījumā?

Īpaša situācija rodas tad, ja notiek vairākas aizvietošanas. Tas var notikt vienā kopsavilkuma paziņojuma pārskata laikposmā vai arī dažādos laikposmos. Jautājums par to, kā to deklarēt attiecīgajā kopsavilkuma paziņojumā, sīkāk ir skatīts 2.5.20. iedaļā.

2.5.16. Kā noteikt 12 mēnešu laikposmu?

PD 17.a panta 4. punktā noteikts 12 mēnešu termiņš “pēc preču ieviešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas”. Šī panta praktiskas īstenošanas nolūkā ir jānosaka, vai šajā noteikumā paredzētā “ieievšana” attiecas uz laiku, kurā preces fiziski nonāk galamērķa dalībvalsts teritorijā, vai uz laiku, kurā preces tiek ievestas noliktavā, kurā tās attiecīgajā dalībvalstī tiks glabātas. Lai gan tiesību aktā tas nav skaidri noteikts, šķiet, ka “ieievšana” PD 17.a panta 4. punkta nozīmē attiecas uz preču ieviešanu noliktavā, kurā tās galamērķa dalībvalstī tiek glabātas. Tas atbilst pienākumam reģistrā norādīt datumu, kurā preces tiek ievestas noliktavā, saskaņā ar ĪR 54.a punkta 1. punkta c) apakšpunktu un 2. punkta c) apakšpunktu. To vēl vairāk apliecina tas, ka pusēm varētu būt grūti zināt konkrēto datumu, kad preces nonāk galamērķa dalībvalstī. Tāpēc kritērijs “ieievšana noliktavā” labāk atbilst juridiskās noteiktības principam.

Attiecībā uz pašu 12 mēnešu laikposma aprēķināšanu nav minēti konkrēti noteikumi. Tāpēc ir piemērojami ES vispārīgie noteikumi laikposmu, datumu un termiņu noteikšanai

(Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71). Tas nozīmē, ka 12 mēnešu laikposms sākas laikposma pirmās dienas pirmajā stundā un beidzas, kad ir pagājusi pēdējā stunda datumā, kas sakrīt ar laikposma sākuma datumu. Šajā nolūkā “laikposma pirmā diena” ir nākamā diena pēc dienas, kurā notiek preču ieviešana.

Praktisks piemērs: preču transportēšana no dalībvalsts A uz dalībvalsti B, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, sākas pirmdienā, 2020. gada 6. janvārī, un tajā pašā dienā preces nonāk glabāšanas vietā dalībvalstī B. 12 mēnešu laikposms sākas otrdienā, 2020. gada 7. janvārī (plkst. 00.00), un beidzas ceturtdienas, 2021. gada 7. janvāra, beigās (plkst. 24.00).

2.5.17. Kā noteikt 12 mēnešu laikposmu beztaras preču gadījumā?

Tika uzdots jautājums par to, kādu grāmatvedības metodi (LIFO (pēdējais iekšā — pirmais ārā) vai FIFO (pirmais iekšā — pirmais ārā)) izmantot, nosakot 12 mēnešu laikposmu attiecībā uz beztaras precēm. Ar preču piegādi uz noliktavu saistītajos tiesību aktos nav paredzēti nekādi noteikumi šajā ziņā. Taču praktiskā ziņā FIFO metode šķiet vispiemērotākā sistēma, lai apliecinātu laikposmu, kurā beztaras preces ir glabātas saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu.

12 mēnešu laikposms ir jānosaka saistībā ar katru plānoto pircēju individuāli. Lai gan vairumā gadījumu tas ir pašsaprotami, īpaša situācija varētu rasties tad, ja beztaras preces tiek ievietotas, piemēram, vienā fiziskā tvertnē, ko izmanto diviem plānotajiem pircējiem.

Piemērs: eļļa, kam ir piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu, tiek iepildīta vienā tvertnē, taču ir paredzēta diviem dažādiem plānotajiem pircējiem, kas apzīmēti kā A un B, tajā pašā dalībvalstī. Jautājums ir, kā aprēķināt 12 mēnešu laikposmu.

Datums	paredzēts saņēmējam A	paredzēts saņēmējam B	saņēmējs A izņem preces	saņēmējs B izņem preces	tvertnes tilpums	12 mēneši
10.01.20.	5000 litri				5000 litri	
15.03.20.		3000 litri			8000 litri	
16.05.20.			3000 litri		5000 litri	
18.08.20.				2000 litri	3000 litri	
11.01.21. (plkst. 24.00)					3000 litri	X pircējam A
16.03.21.					3000 litri	X pircējam B

12 mēnešu laikposms beidzas 2021. gada 11. janvārī (plkst. 24.00) attiecībā uz atlikušajiem 2000 litriem (no 3000 litriem), kas bija paredzēti pircējam A. Pēc šī laika

piegādātājam ir jābūt PVN nolūkos reģistrētam dalībvalstī, kurā atrodas tvertne. Attiecībā uz atlikušajiem 1000 litriem, kas paredzēti pircējam B, 12 mēnešu laikposms beigtos 2021. gada 16. martā (plkst. 24.00).

Saistībā ar šo piemēru un piegādātāja reģistrāciju sk. 2.5.7. iedaļu.

2.5.18. Kādā formātā reģistrus var veidot vai kādā formātā tie jāveido?

Tiesību aktos, kas saistīti ar preču piegādi uz noliktavu, nav noteikts, kādā formātā reģistriem jābūt. Šajā ziņā dalībvalstīm ir jānosaka attiecīgie nosacījumi. Taču būtu pamatoti gaidīt, ka dalībvalstis pieļauj zināmu elastību un nenosaka pārāk stingrus ierobežojumus, piem., ka jābūt atsevišķam reģistram tikai papīra formātā, un pieņemtu arī, piem., elektroniskus reģistrus.

Turklāt šķiet, ka būtu jāatļauj arī dažādi elektroniska reģistra veidi. Svarīgākais elements šajā ziņā ir tas, ka nodokļu administrācijai jāvar ērti piekļūt attiecīgajiem datiem, kam jābūt bez grūtībām iegūstamiem no nodokļu maksātāja elektroniskās sistēmas.

Visbeidzot, nevajadzētu izslēgt iespēju, ka vairākām noliktavām, kurās tiek glabātas vienam vai vairākiem plānotajiem pircējiem paredzētās preces, ir viens reģistrs. Šādos gadījumos ir ļoti skaidri jānošķir katra noliktava un katrs plānotais pircējs.

2.5.19. Vai dalībvalstis noliktavas turētājam, ja viņš ir trešā puse, var noteikt papildu pienākumus saistībā ar reģistru?

Ja noliktavas turētājs nav plānotais pircējs, var uzskatīt, ka ĪR 54.a panta 2. punkta lietderīga interpretācija paredz, ka noliktavas turētājs veido reģistru, kurā jānorāda attiecīgā noteikuma c), e) un f) apakšpunktā minētie elementi. Pašam par sevi tam nevajadzētu radīt papildu slogu noliktavas turētājam, jo šādai informācijai jābūt minētai reģistrā, kas viņam jāveido komerciālos nolūkos. Īpaši ar nodokļiem saistīti pienākumi noliktavas turētājam šajā ziņā principā ir iespējami, pamatojoties uz PD 273. pantu (“*Dalībvalstis var uzlikt citus pienākumus (...)*”). Jebkurā gadījumā jebkādiem papildu pienākumiem noliktavas turētājam, kas ir trešā puse, jābūt proporcionāliem un pamatotiem.

2.5.20. Kā kopsavilkuma paziņojumā deklarēt preču piegādi uz noliktavu un aizvietošanu (vai vairākas aizvietošanas), kas notiek vienā un tajā pašā kopsavilkuma paziņojuma pārskata laikposmā? (Tas pats arī attiecībā uz preču piegādi uz noliktavu un preču nosūtīšanu atpakaļ, kas notiek tajā pašā kopsavilkuma paziņojuma pārskata laikposmā)

Saskaņā ar PD 262. panta 2. punktu kopsavilkuma paziņojumā ir jāsniedz informācija gan par preču sākotnējo pārvietošanu saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, gan par “jebkurām izmaiņām iesniegtajā informācijā” (sīkāku skaidrojumu šajā saistībā sk. 2.5.22. iedaļā). Tas nozīmē, ka kopsavilkuma paziņojumā ir jāsniedz informācija par preču pārvietošanu saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, plānotā pircēja aizvietošanu¹⁰ un preču nosūtīšanu atpakaļ. Jāņem vērā, ka preču atpakaļnosūtīšanas gadījumā šī norāde

¹⁰ Konkrēti aizvietošanas gadījumā pienākums to atspoguļot kopsavilkuma paziņojumā izriet ne tikai no PD 262. panta 2. punkta, bet arī no PD 17.a panta 6. punkta a) apakšpunkta saistībā ar PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu.

kopsavilkuma paziņojumā tomēr nav uzskatāma par būtisku nosacījumu vienkāršošanas saglabāšanai (sk. 2.5.6. iedaļu).

Tādējādi kopsavilkuma paziņojumā ir jānorāda katra plānotā pircēja, kuram pārskata laikposmā ir pārvietotas preces, PVN identifikācijas numurs. Ja vienā un tajā pašā pārskata laikposmā tiek veiktas vairākas preču pārvietošanas vienam un tam pašam plānotajam pircējam, vienkāršības labad pircēja PVN identifikācijas numuru var norādīt tikai vienreiz. Taču, ja pārvadājumi ir paredzēti dažādiem plānotajiem pircējiem, kopsavilkuma paziņojumā ir jānorāda visi attiecīgie numuri.

Aizvietošanas gadījumā kopsavilkuma paziņojumā ir jānorāda katrs jauna plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs pat tad, ja tajā pašā pārskata laikposmā notikušas vairākas secīgas aizvietošanas. Tas izriet no PD 17.a panta 6. punkta saistībā ar PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu. Lai katru šādu secīgu aizvietošanu varētu par tādu uzskatīt, kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā notikušas attiecīgās secīgas aizvietošanas, ir jānorāda katra jaunā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs. Ir jānorāda gan iepriekšējā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs, gan jaunā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs.

Attiecībā uz preču nosūtīšanu atpakaļ kopsavilkuma paziņojumā jānorāda katra klienta, kuram bija paredzētas atpakaļnosūtītās preces, PVN identifikācijas numurs, to atzīmējot ar karodziņu (sk. piemēru 2.5.21. iedaļā). Šajā gadījumā attiecīgais klienta PVN identifikācijas numurs ir tā klienta numurs, kuram preces bija paredzētas brīdī, kad sāka preču nosūtīšana atpakaļ (piem., pēdējais plānotais pircējs aizvietošanas gadījumā(-os)). Ja vienam un tam pašam plānotajam pircējam paredzētās preces vienā laikposmā tiek nododas atpakaļ pa daļām vairākās reizēs, kopsavilkuma paziņojumā attiecīgā plānotā pircēja PVN numuru var norādīt tikai vienreiz, to atzīmējot ar karodziņu.

Praktisks piemērs:

uzņēmums A, kurš veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1 un kurš iesniedz ikmēneša kopsavilkuma paziņojumus par preču piegādi Kopienas iekšienē, veic šādus darījumus (uzskaitīti turpmāk):

Janvāris

- Uzņēmums A nosūta 120 000 preču vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam B dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- A nolemj, ka 5000 vienību, uz ko attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu ar B, tiks piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu ar C dalībvalstī Nr. 2.
- 5000 vienību, uz ko attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu ar B, tiek nosūtītas atpakaļ A dalībvalstī Nr. 1.

Dalībvalstī Nr. 1 iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā par janvāri uzņēmumam A ir jāsniedz šāda informācija:

- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas;
- uzņēmumu B un C PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas. Tas liecinās, ka (i) ir veikta aizvietošana; (ii) jaunais plānotais pircējs ir C; (iii) C aizstāj B attiecībā uz precēm, kuras skāra aizvietošana;
- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot summas, taču atzīmējot preču nosūtīšanu atpakaļ ar karodziņu.

Attiecībā uz daļēju aizvietošanu sk. arī 2.5.12. iedaļu.

2.5.21. *Vispārējs praktisks piemērs attiecībā uz kopsavilkuma paziņojumu*

Uzņēmums A, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr.1 un iesniedz ikmēneša kopsavilkuma paziņojumus par preču piegādi Kopienas iekšienē, veic turpmāk minētos darījumus. Saistībā ar šiem piemēriem tiks uzskatīts, ka neatkarīgi no tā, kad klients iegūst īpašumtiesības uz precēm, uz kurām attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu, PVN kļūst iekasējams (to attiecībā uz preču piegādēm Kopienas iekšienē reglamentē PD 67. pants) tajā pašā mēnesī:

Janvāris

- 1) Uzņēmums A nosūta 10 000 preču vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam B dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 2) Uzņēmums A nosūta 5000 preču vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam C dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 3) Uzņēmums A papildus nosūta 10 000 preču vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam B dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 4) Uzņēmums A nolemj, ka 5000 vienību, uz ko attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu ar B, tiks piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu ar C dalībvalstī Nr. 2.
- 5) 5000 vienību, uz ko attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu ar B, tiek nosūtītas atpakaļ uzņēmumam A dalībvalstī Nr. 1.
- 6) Uzņēmums B iegūst īpašumtiesības uz 5000 vienību. Samaksātā atlīdzība: EUR 100 000.
- 7) 2000 vienību, uz kurām attiecas preču piegāde uz noliktavu ar C, tiek pārdotas uzņēmumam D dalībvalstī Nr. 2. Samaksātā atlīdzība: EUR 40 000.

Februāris

- 8) Uzņēmums A nosūta 10 000 vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam B dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 9) Uzņēmums A nosūta 10 000 vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam C dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 10) A nosūta 2000 vienību, kas jau atrodas dalībvalstī Nr. 2 saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu ar B, uzņēmumam E dalībvalstī Nr. 3, tām piemērojot režīmu preču piegādei uz noliktavu tur.
- 11) Uzņēmums A nosūta 2000 vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam D dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.
- 12) Visas uzņēmumam D nosūtītās vienības tiek nosūtītas atpakaļ uzņēmumam A dalībvalstī Nr. 1.
- 13) Uzņēmums A nosūta 5000 vienību no dalībvalsts Nr. 1 uzņēmumam F dalībvalstī Nr. 2, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu.

- 14) Uzņēmums B iegūst īpašumtiesības uz 8000 vienību. Samaksātā atlīdzība: EUR 160 000.
- 15) Uzņēmums C iegūst īpašumtiesības uz 6000 vienību. Samaksātā atlīdzība: EUR 120 000.
- 16) Uzņēmums A nosūta atpakaļ uz dalībvalsti Nr. 1 2000 preču vienību, kas iepriekš nosūtītas F saskaņā ar preču piegādi uz noliktavu.
- 17) 1000 vienību, kas nosūtītas F, tiek piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu ar H dalībvalstī Nr. 2.
- 18) F iegūst īpašumtiesības uz atlikušajiem 2000 vienību. Samaksātā atlīdzība: EUR 40 000.
- 19) Uzņēmums A tieši pārdod 5000 vienību, uz ko attiecas preču piegāde uz noliktavu ar C, uzņēmumam G dalībvalstī Nr. 3. Samaksātā atlīdzība: EUR 100 000.
- 20) Uzņēmums A nolemj, ka 2000 vienību, uz ko attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu ar B, turpmāk tiks piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu ar C dalībvalstī Nr. 2. Vēlāk februārī tiem pašiem 2000 vienību piemēro režīmu preču piegādei uz noliktavu ar H dalībvalstī Nr. 2.
- 21) Vēl 2000 vienību, uz ko attiecas preču piegāde uz noliktavu ar B, piemēro preču piegādi uz noliktavu ar H dalībvalstī Nr. 2.

Informācija, kas uzņēmumam A jāiekļauj kopsavilkuma paziņojumos

Janvāris

Dalībvalstī Nr. 1 iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā par janvāri uzņēmumam A ir jāsniedz šāda informācija:

- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (šo numuru iekļauj tikai vienreiz, un tas attiecas uz 1. un 3. darījumu);
- uzņēmuma C PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (2. darījums);
- uzņēmumu B un C PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2 tajā pašā rindā (4. darījums);
- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, ar karodziņu norādot preču nosūtīšanu atpakaļ un nenorādot nekādas summas (5. darījums);
- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs un summa EUR 100 000 (6. darījums);
- paša uzņēmuma A PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, norādot summu, kurai uzliek nodokli, kas noteikta par paredzamo preču piegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 76. pantu (7. darījums). Attiecībā uz šo darījumu nav jānorāda uzņēmuma D PVN identifikācijas numurs, jo to uzskata, ka iekšzemes piegādi, ko uzņēmums A veic uzņēmumam D dalībvalstī Nr. 2.

Februāris

Dalībvalstī Nr. 1 iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā par februāri uzņēmumam A ir jāsniedz šāda informācija:

- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (8. darījums);
- uzņēmuma C PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (9. darījums);
- paša uzņēmuma A PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, norādot summu, kurai uzliek nodokli, kas noteikta par paredzamo preču piegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 76. pantu (10. darījums). Par šo darījumu uzņēmumam A arī jāiesniedz kopsavilkuma paziņojums dalībvalstī Nr. 2, norādot uzņēmuma E PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 3 un neiekļaujot nekādas summas.
- uzņēmuma D PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (11. darījums);
- uzņēmuma D PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, ar karodziņu norādot preču nosūtīšanu atpakaļ un nenorādot nekādas summas (12. darījums);
- uzņēmuma F PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, nenorādot nekādas summas (13. darījums);
- uzņēmuma B PVN identifikācijas numurs un summa EUR 160 000 (14. darījums);
- uzņēmuma C PVN identifikācijas numurs un summa EUR 120 000 (15. darījums);
- uzņēmuma F PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, ar karodziņu norādot preču nosūtīšanu atpakaļ un nenorādot nekādas summas (16. darījums);
- uzņēmumu F un H PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2 tajā pašā rindā, nenorādot nekādas summas (17. darījums);
- uzņēmuma F PVN identifikācijas numurs un summa EUR 40 000 (18. darījums);
- paša uzņēmuma A PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2, norādot summu, kurai uzliek nodokli, kas noteikta par paredzamo preču piegādi Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 76. pantu (19. darījums). Šis darījums kopsavilkuma paziņojumā jāapvieno vienā rindā ar 10. darījumu. Tādējādi uzņēmuma A PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 2 tiek norādīts tikai vienā rindā par kopējo summu, kurai uzliek nodokli, ko nosaka par abām paredzamajām piegādēm Kopienas iekšienē saskaņā ar PD 76. pantu (10. un 19. darījums). Par šo darījumu (19. darījums) uzņēmumam A arī jāiesniedz kopsavilkuma paziņojums dalībvalstī Nr. 2, norādot uzņēmuma G PVN identifikācijas numuru un summu EUR 100 000;
- uzņēmumu B un C PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2 vienā rindā un uzņēmumu C un H PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2 citā rindā, nenorādot nekādas summas (20. darījums);
- uzņēmumu B un H PVN identifikācijas numuri dalībvalstī Nr. 2 tajā pašā rindā, nenorādot nekādas summas (21. darījums).

2.5.22. Ko nozīmē “izmaiņas iesniegtajā informācijā” PD 262. panta 2. punktā?

Kopumā saskaņā ar PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu un 262. panta 2. punktu, ja preces tiek sūtītas no vienas dalībvalsts uz citu, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, nodokļa maksātājam, kurš nosūta vai transportē preces (pats vai ar trešās puses starpniecību, kas rīkojas viņa vārdā), savā kopsavilkuma paziņojumā ir jānorāda nodokļa maksātāja, kuram preces ir paredzētas¹¹ (plānotais pircējs), identitāte un PVN identifikācijas numurs, kas piešķirts dalībvalstī, uz kuru preces ir nosūtītas vai transportētas (nenorādot preču vērtību). To paredz tiesību akti saistībā ar katru atsevišķo pārvietošanu (preču transportēšanu), ko piegādātājs veic plānotajam pircējam.

Iepriekš minētā atsauce kopsavilkuma paziņojumā sniedz iesaistītajai dalībvalstij šādu informāciju:

- (i) nodokļa maksātājam, kurš iesniedz kopsavilkuma paziņojumu, piederošu preču pārvietošanu (transportēšanu) no vienas dalībvalsts uz citu ir veicis viņš pats (vai trešā puse, kas rīkojas viņa vārdā), un tāpēc preces fiziski atrodas otras dalībvalsts teritorijā;
- (ii) attiecīgās preces tiek glabātas ieviešanas dalībvalstī, kur tās ir pieejamas nodokļa maksātājam, kura PVN identifikācijas numurs ir minēts kopsavilkuma paziņojumā un kurš tās, visticamāk, iegūs īpašumā;
- (iii) tā kā kopsavilkuma paziņojumā nav norādīta nekāda vērtība, preces ir sūtītas, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, un tāpēc tā nav “parasta” piegāde Kopienas iekšienē.

Papildus informācijai, kas kopsavilkuma paziņojumā jāsniedz par “parastām” preču piegādes uz noliktavu situācijām, tiek arī noteikts, ka piegādātājam kopsavilkuma paziņojumā jāsniedz informācija par “*jebkurām izmaiņām iesniegtajā informācijā*” (PD 262. panta 2. punkts).

Tiesību aktā nav sīkāk noteikts, ko šis nosacījums ietver. Teorētiski, izmantojot striktu pieeju, vairākas situācijas, kuras varētu rasties pēc preču nosūtīšanas uz citu dalībvalsti, izmantojot režīmu preču piegādei uz noliktavu, varētu uzskatīt par šādām izmaiņām, kuru rezultātā sākotnēji iesniegtā informācija (kas ietver visus trīs iepriekš minētos elementus) vairs nebūtu pareiza.

Pārskats par šādām situācijām:

- Gadījumi, kad plānotais pircējs izņem preces, plānotais pircējs tiek aizstāts, preces tiek pārdotas iekšzemē klientam, kas nav plānotais pircējs. Visos minētajos gadījumos var uzskatīt, ka ir radušās “izmaiņas iesniegtajā informācijā”, jo preces vairs nav pieejamas nodokļa maksātājam, kura PVN identifikācijas numurs sākotnēji bija minēts kopsavilkuma paziņojumā, un nav ticams, ka viņš tās iegūs īpašumā (sk. ii) punktu iepriekš)¹².

---

¹¹ Sk. 2.5.23. iedaļu.

¹² Īpaši gadījumā, kad plānotais pircējs ir izņēmis preces, viņš tās jau ir ieguvis īpašumā un attiecīgi vairs nav piemērojams režīms preču piegādei uz noliktavu.

- Gadījumi, kad preces tiek nodotas atpakaļ piegādātājam, preces tiek pārdotas klientam citā dalībvalstī, preces tiek eksportētas ārpus ES vai preces tiek zaudētas vai iznīcinātas. Šajos gadījumos var uzskatīt, ka ir radušās “izmaiņas iesniegtajā informācijā”, jo preces vairs fiziski neatrodas tās dalībvalsts teritorijā, uz kuru tās sākotnēji tika nosūtītas vai transportētas (sk. i) punktu iepriekš). Turklāt šajā gadījumā preces arī vairs nav pieejamas nodokļa maksātājam, kura PVN identifikācijas numurs sākotnēji bija minēts kopsavilkuma paziņojumā, un nav ticams, ka viņš tās iegūs īpašumā (sk. ii) punktu iepriekš).

Lielākajā daļā iepriekš minēto situāciju preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana vairs nav piemērojama (PD 17.a panta 7. punkts) un notiek piegāde (ja plānotais pircējs izņem preces) vai pārvietošana (PD 17. panta nozīmē). Abos gadījumos notiek piegāde Kopienas iekšienē, ko veic piegādātājs pirmajā dalībvalstī, un iegāde Kopienas iekšienē sākotnējās glabāšanas dalībvalstī. Šādai piegādei jābūt minētai piegādātāja kopsavilkuma paziņojumā (pamatojoties uz PD 262. panta 1. punkta a) apakšpunktu), kas nodrošina preču turpmāko pārraudzību.

Tāpēc uzskatīt šādas situācijas par “izmaiņām iesniegtajā informācijā” būtu lieki, mulsinoši un apgrūtināši uzņēmumiem, jo tas savukārt liktu sniegt vēl vienu norādi kopsavilkuma paziņojumā (pamatojoties uz PD 262. panta 2. punktu).

Taču divās no iepriekš minētajām situācijām joprojām ir piemērojama preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana (ciktāl ir izpildīti daži nosacījumi), un tajās attiecīgi nav jāiekļauj jauna norāde kopsavilkuma paziņojumā, pamatojoties uz PD 262. panta 1. punkta a) apakšpunktu, tās ir: *plānotā pircēja aizvietošana* un *preču nosūtīšana atpakaļ*.

Tāpēc šķiet, ka PD 262. panta 2. punktā minētās “izmaiņas iesniegtajā informācijā” būtu jāattiecinā tikai uz šīm divām situācijām, jo jauna norāde kopsavilkuma paziņojumā ļauj nodrošināt preču fizisko turpmāko pārraudzību un nodokļu maksātāja, kurš ir tiesīgs izņemt preces no noliktavas, pienācīgu identificēšanu. Tiesiskā skatījumā šī interpretācija ir saskaņā ar PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktu, kurā noteikts, ka norādīšana kopsavilkuma paziņojumā ir nosacījums preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanai. Turklāt šāda interpretācija atbilst noteikumu mērķim un rada ievērojami mazāku slogu uzņēmumiem nekā strikta interpretācija.

2.5.23. Kas ir domāts ar plānotā pircēja “identitāti” PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktā?

Viens no PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas piemērošanai ir piegādātāja pienākums kopsavilkuma paziņojumā norādīt plānotā pircēja identitāti un plānotā pircēja PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, uz kuru sūtītas vai transportētas preces.

Praktiskā ziņā kopsavilkuma paziņojumā var minēt tikai plānotā pircēja PVN identifikācijas numuru. Tāpēc jautājums ir par to, kā izpildīt PD 17.a panta 2. punkta d) apakšpunkta prasību kopsavilkuma paziņojumā norādīt plānotā pircēja identitāti.

Nodokļa maksātāja, kas izmanto individuālu PVN identifikācijas numuru, identifikācija praksē nozīmē, ka katrs numurs tiek piešķirts vienam konkrētam nodokļa maksātājam. Dalībvalstīm ir pienākums elektroniskā sistēmā glabāt datus par personas, kurai piešķirts PVN identifikācijas numurs, identitāti, darbību, juridisko statusu un adresi (Padomes Regulas (ES) Nr. 904/2010 (2010. gada 7. oktobris) par administratīvu sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā).

Citiem vārdiem sakot, nodokļa maksātāja identitāte un viņa PVN identifikācijas numurs sistēmā ir cieši saistīti (un principā nešķirami).

Tāpēc prasība norādīt plānotā pircēja identitāti būtu jāuzskata par izpildītu, ja kopsavilkuma paziņojumā ir minēts attiecīgā plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs. To apstiprina PD 262. panta 2. punkta formulējums, kurā minēts tikai plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs bez jebkādas norādes uz viņa identitāti.

2.5.24. Vai ir paredzēti pārejas pasākumi attiecībā uz transportēšanu, kas sāka, pirms stājas spēkā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana, un tiek pabeigta pēc tās stāšanās spēkā?

Tiesību aktu noteikumos nav paredzēti nekādi pārejas pasākumi attiecībā uz preču transportēšanu, kas sāka pirms 2020. gada 1. janvāra un beidzas pēc minētā datuma (kurā stājas spēkā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana). Taču ir jānodrošina vienota pieeja šādās situācijās. Šajā ziņā, tā kā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas noteikumos un tajos ietvertajā režīma preču piegādei uz noliktavu definīcijā ņemts vērā, ka preces “nosūta vai transportē (..) uz citu dalībvalsti” (PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunkts), šķiet, ka būtu piemērojami šādi noteikumi:

- ja transportēšana sāka pirms 2020. gada 1. janvāra, PD 17.a pantā paredzētā preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana nav piemērojama pat tad, ja preces ievestas galamērķa dalībvalstī pēc minētā datuma;
- ja transportēšana sāka 2020. gada 1. janvārī vai vēlāk, ir piemērojami jaunie noteikumi par preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu. Ja vienkāršošana ir piemērojama, attiecīgi ir jāaizpilda kopsavilkuma paziņojums par pārskata laikposmu, kas ietver transportēšanas sākuma datumu.

2.5.25. Vai piegādātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā, var izmantot preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu? Vai “CP42 atbrīvojums” ir piemērojams tādu preču importam, uz kurām pēc tam attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu?

Preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanas nolūkos piegādātājam nevar būt pastāvīga saimnieciskās darbības vieta vai pastāvīga iestāde tajā dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas. Citādā ziņā nav nekādu papildu nosacījumu par piegādātāja uzņēmējdarbības vietu, piegādātājs var veikt uzņēmējdarbību citā dalībvalstī vai citur.

Varētu rasties jautājums par to, vai PD 143. panta 1. punkta d) apakšpunktā un 2. punktā paredzētais atbrīvojums (tā dēvētais “CP42 atbrīvojums” attiecībā uz importu) būtu piemērojams gadījumā, ja pēc importēšanas tiek veikta transportēšana preču piegādei uz noliktavu. Atbilde uz to ir tāda, ka, tā kā importēšanas laikā vēl nav skaidrības par piegādēm jebkādiem pircējiem, CP42 atbrīvojumu nevar piemērot. Tādējādi šī varētu būt situācija, kurā nodokļa maksātājs, kas pārvieto preces, labprātāk nepiemērotu preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanu, lai nezaudētu atbrīvojumu attiecībā uz importu (pamatojoties uz PD 143. panta 1. punkta d) apakšpunktu).

2.5.26. Plānotā pircēja identitāte — kā piegādātājam to zināt? Vai ar pirkuma līgumu pietiek?

PVN direktīvā šajā ziņā nav īpašu noteikumu, taču ar līgumu starp piegādātāju un plānoto pircēju, kas ir pamatā preču piegādes uz noliktavu darījumam, šajā nolūkā vajadzētu būt

pietiekami. Piegādātājam ir jāzina ne tikai plānotā pircēja identitāte, bet arī PVN identifikācijas numurs, ko attiecīgajam plānotajam pircējam piešķirusi dalībvalsts, uz kuru preces tiek transportētas. Piegādātājam jānorāda plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs savā kopsavilkuma paziņojumā, kas iesniegts par preču transportēšanas laiku.

2.5.27. Kas PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunktā ir domāts ar “vienošanās”? Vai tas vienmēr ir pirkuma līgums?

PVN direktīvā nav noteikts vai minēts vienošanās veids, kam jāpastāv starp piegādātāju un plānoto pircēju. Taču var pamatoti pieņemt, ka gadījumā, ja starp abām pusēm ir noslēgts līgums, saskaņā ar kuru plānotais pircējs drīkst no noliktavas izņemt noteikta veida preces, samaksājot noteiktu summu (tādējādi iegūstot īpašumtiesības uz attiecīgajām precēm), tad PD 17.a panta 2. punkta a) apakšpunkta nosacījums par “spēkā esošu vienošanos starp abiem nodokļa maksātājiem” ir izpildīts.

2.5.28. Vai režīma preču piegādei uz noliktavu nosacījumi ir izpildīti, ja preces, kas piegādājamās plānotajam pircējam, noliktavā vispirms ir jāsašķiro trešai pusei?

Šajā ziņā PVN direktīvā nekas nav noteikts, tāpēc nav izslēgts, ka šajā gadījumā var tikt izpildīti nosacījumi preču piegādes uz noliktavu vienkāršošanai.

2.5.29. Kas režīma preču piegādei uz noliktavu vienkāršošanas nolūkos tiek un kas netiek uzskatīts par noliktavu?

Šķiet pamatoti pieņemt, ka parasti režīmā preču piegādei uz noliktavu, visticamāk, būs iesaistīta konkrēta noliktava ieviešanas dalībvalstī, kur preces tiek novietotas un no kuras tās var izņemt plānotais pircējs. ĪR 54.a panta 1. punkta c) apakšpunktā piegādātājam skaidri ir noteikts pienākums norādīt noliktavas adresi un datumu, kurā preces ievestas attiecīgajā noliktavā. Līdzīga atsauce ir atrodama ĪR 54.a panta 2. punkta c) apakšpunktā par plānotā pircēja reģistru.

Turpretī PD 17.a panta 2. punktā noliktavas esamība nav minēta kā nosacījums, lai tiktu piemērota preču piegādes uz noliktavu vienkāršošana. Tāpēc var rasties jautājums, vai noliktava tās parastajā nozīmē kā “preču glabāšanas vieta” tiešām ir nepieciešama, vai arī šajā nolūkā pastāv citas iespējas (piem., preces tiek glabātas kravas automobilī, kas pārvietojas starp plānotajiem pircējiem, vai pat portfelī, ja preces, uz kurām attiecas režīms preču piegādei uz noliktavu, ir ļoti mazi priekšmeti).

Komisijas dienestu skatījumā ir ticams, ka šādos gadījumos vienkārši pastāv “tiešas” piegādes situācija no piegādātāja pircējam. Šī iemesla dēļ, lai varētu piemērot PD 17.a pantā paredzēto vienkāršošanu, iesaistītajām pusēm šādos gadījumos būtu jāvar nodokļu iestādēm apliecināt, ka īpašā situācija (piem., preču piegāde uz noliktavu, izmantojot kravas automobili) patiešām ir režīms preču piegādei uz noliktavu PD 17.a panta 2. punkta nozīmē. Tas cita starpā nozīmē, ka tām ir jāpierāda, ka preces joprojām ir piegādātāja īpašumā un ka starp piegādātāju un plānoto pircēju pastāv vienošanās, saskaņā ar kuru plānotajam pircējam ir tiesības vēlāk iegūt preces savā īpašumā. Turklāt šādos gadījumos piegādātājam un plānotajam pircējam reģistros būtu pastāvīgi (reāllaikā) jānorāda, kur preces atrodas jebkurā noteiktā laikā, lai nodokļu iestādes varētu veikt pienācīgu kontroli.

2.5.30. Vai trešā ersona (piemēram, noliktavas pārvaldnieks) var veidot reģistru(-us) piegādātāja un/vai plānotā pircēja vārdā?

Trešā puse varētu veidot reģistru, taču par šī pienākuma izpildi joprojām ir atbildīgi attiecīgie nodokļa maksātāji — piegādātājs un plānotais pircējs (izņemot, ciktāl tas attiecas uz plānoto pircēju, attiecībā uz ĪR 54.a panta 2. punkta c), e) un f) apakšpunktos minētajiem elementiem, ja ir izpildīti ĪR 54.a panta 2. punkta otrajā daļā minētie nosacījumi).

2.5.31. Ja transportēšana sākas vienā mēnesī, bet beidzas citā, kāds ir attiecīgais laikposms kopsavilkuma paziņojuma nolūkos?

Līdzīgi kā minēts 2.5.24. iedaļā saistībā ar pārejas pasākumiem, attiecīgais datums šajā gadījumā ir transportēšanas sākuma datums. Tāpēc plānotā pircēja PVN identifikācijas numurs piegādātājam ir jānorāda kopsavilkuma paziņojumā par pirmo mēnesi.

3. KĒDES DARĪJUMI

3.1. Attiecīgais noteikums

PD 36.a pants

3.2. Konteksts

Ķēdes darījumi PD 36.a panta nozīmē norāda uz vienu un to pašu preču secīgām piegādēm (kas nozīmē, ka tiek veiktas vismaz divas secīgas piegādes), ja attiecībā uz piegādātajām precēm tiek veikta viena transportēšana Kopienas iekšienē starp divām dalībvalstīm.

Eiropas Savienības Tiesa (EST) ir pastāvīgi lēmusi, ka šādās situācijās preču transportēšanu Kopienas iekšienē var attiecināt tikai uz vienu no ķēdē iesaistītajām piegādēm, kurai var piemērot PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu par piegādēm Kopienas iekšienē¹³.

Taču PVN direktīvas formulējumā līdz 2020. gada 1. janvārim nebija paredzēti nekādi konkrēti noteikumi par preču transportēšanas Kopienas iekšienē attiecināšanu. EST savā judikatūrā sniedza dažus norādījumus, taču kopējais visu konkrēto apstākļu izvērtējums vienmēr bija jāveic katrā attiecīgajā gadījumā.

Tāpēc šādās situācijās nebija piemērojams nekāds vispārējs noteikums un izvērtējums par to, kā preču piegādes Kopienas iekšienē attiecināt uz konkrētu darījumu ķēdes ietvaros, bija jāveic katrā gadījumā atsevišķi. Šāda situācija dalībvalstīs varēja radīt atšķirīgas pieejas, izraisot nodokļu dubultu uzlikšanu vai nodokļu neuzlikšanu un liedzot ekonomikas dalībniekiem juridisko noteiktību.

Jaunais noteikums PD 36.a pantā šo problēmu risina, iekļaujot noteikumus, kas ļauj attiecināt preču transportēšanu Kopienas iekšienē uz konkrētu piegādi darījumu ķēdē.

3.3. Ko šis noteikums paredz?

Ar Padomes Direktīvu (ES) 2018/1910 PVN direktīvā ir ieviests jauns 36.a pants. Minētajā pantā skaidrots, kas ir piegāde, uz kuru ir attiecināma preču transportēšana vai nosūtīšana Kopienas iekšienē, ja tiek veikts ķēdes darījums, t. i., kāda piegāde ir uzskatāma par piegādi Kopienas iekšienē.

Lai PD 36.a pants tiktu piemērots, ir jāizpilda šādi nosacījumi:

- precēm jābūt piegādātām secīgi. Attiecīgi ķēdes darījumā jābūt iesaistītām vismaz trīs personām;
- preces ir jānosūta vai jātransportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti. Tādējādi noteikums neattiecas uz ķēdes darījumiem, kas ietver importu un eksportu vai tikai piegādes dalībvalsts teritorijā;
- preces ir jātransportē vai jānosūta tieši no pirmā ķēdē esošā piegādātāja līdz pēdējam klientam.

---

¹³ EST šādi pirmoreiz atzina savā 2006. gada 6. aprīļa nolēmumā par lietu Nr. C-245/04, *Emag Handel Eder*.

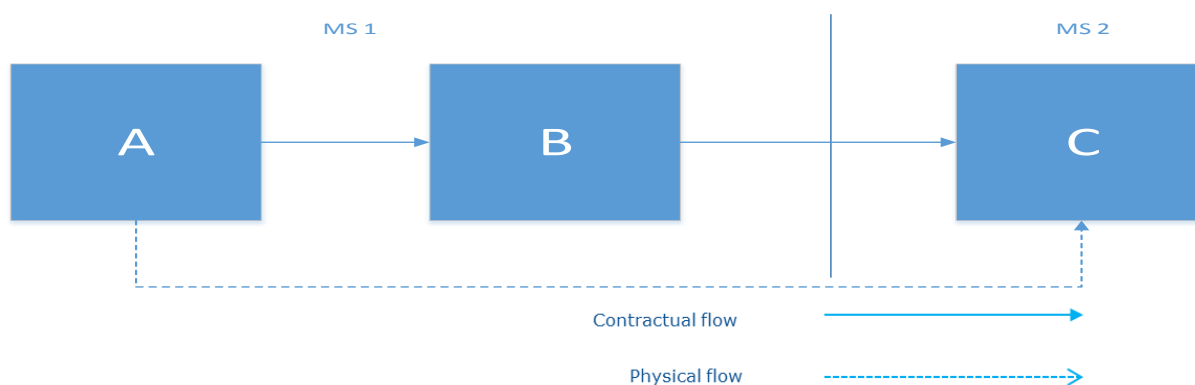
Ja šie nosacījumi ir izpildīti, PD 36.a panta 1. punktā paredzēts vispārējais noteikums — preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz **starpniekuzņēmējam** īstenotu piegādi.

Taču PD 36.a panta 2. punktā paredzēta iespēja no vispārējā noteikuma atkāpties. Tas ir spēkā gadījumā, ja starpniekuzņēmējs savam piegādātājam ir paziņojis PVN identifikācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces tiek nosūtītas vai transportētas. Šajā gadījumā preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz **starpniekuzņēmēja** īstenotu piegādi.

Starpniekuzņēmējs ir definēts PD 36.a panta 3. punktā. Tas ir piegādātājs ķēdes ietvaros, kas nav pirmais piegādātājs ķēdē un kas nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā. Lai apliecinātu savu starpniekuzņēmēja statusu, viņam ir jāglabā pierādījumi par to, ka viņš preces ir transportējis pats savā vārdā vai arī ir noorganizējis preču transportēšanu, ko viņa vārdā veic trešā puse.

3.4. Dažādi scenāriji — piemēri

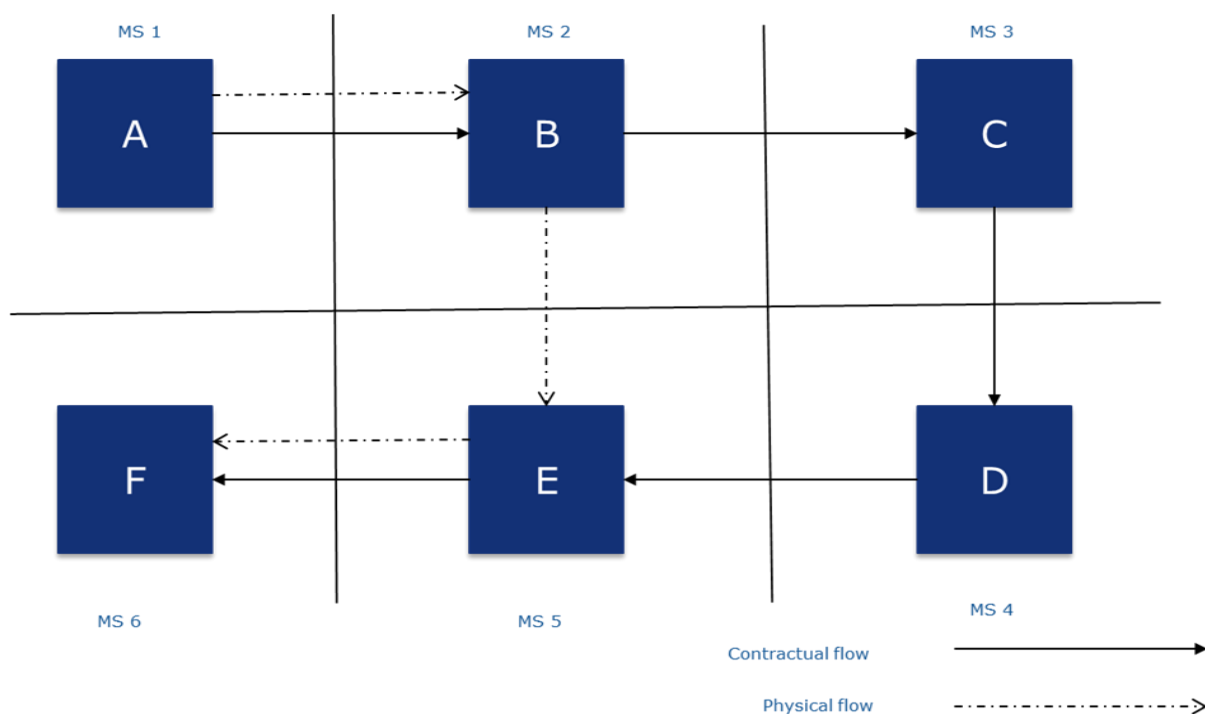
3.4.1. 1. piemērs: vienkāršs ķēdes darījums

Tiek veiktas secīgas preču piegādes no A saņēmējam B un no B saņēmējam C, preces transportējot tikai vienreiz — no A dalībvalstī Nr. 1 saņēmējam C dalībvalstī Nr. 2. Šajā gadījumā jautājums ir par to, kā noteikt, vai transportēšana Kopienas iekšienē ir attiecināma uz piegādi no A saņēmējam B, vai uz piegādi no B saņēmējam C.

Taču ir arī sarežģītāki gadījumi, kas var ietvert preču vairākkārtēju transportēšanu Eiropas Savienībā. Šādās situācijās ir svarīgi noteikt, uz kuriem darījumiem var attiecināt PD 36.a panta 1. punktā paredzēto pasākumu un uz kuriem tas neattiecas, tāpēc tie jāskata atsevišķi. Tādējādi pirmais uzdevums ir noteikt ķēdes darījuma robežas.

3.4.2. 2. piemērs: sarežģītāka situācija, kas ietver vairākkārtēju transportēšanu

Šajā piemērā tiek veiktas trīs dažādas transportēšanas: no A saņēmējam B, no B saņēmējam E un no E saņēmējam F. Tiek pieņemts, ka transportēšana ne tikai notiek secīgi, bet starp visiem posmiem pastāv arī skaidrs pārrāvums, lai to nevarētu uzskatīt par vienu atsevišķu transportēšanu. Tādā gadījumā uz piegādi no A saņēmējam B un uz piegādi no E saņēmējam F nav attiecināms ķēdes darījumiem paredzētais pasākums, jo tās neatbilst PD 36.a panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem, jo īpaši par tiešu transportēšanu no pirmā ķēdē esošā piegādātāja līdz pēdējam klientam, ietverot secīgas vienu un to pašu preču piegādes. Tādējādi piegādes no A saņēmējam B un no E saņēmējam F ir “parastas” piegādes Kopienas iekšienē.

Turpretī darījumi starp B, C, D un E ir daļa no ķēdes darījuma — preces tiek secīgi piegādātas starp minētajām četrām pusēm, preces tiek nosūtītas vai transportētas no vienas dalībvalsts (dalībvalsts Nr. 2) uz citu dalībvalsti (dalībvalsts Nr. 5), un preces tiek tieši transportētas no pirmā ķēdē esošā piegādātāja (B) pēdējam klientam (E).

Tādējādi ir jāņem vērā šie trīs darījumi starp minētajām četrām pusēm, lai transportēšanu attiecinātu tikai uz vienu no tiem.

3.5. Transportēšanas attiecināšana uz vienu no piegādēm ķēdē — paskaidrojumi par 1. un 2. piemēru

PD 36.a panta 1. punktā paredzēts vispārējais noteikums. Nosūtīšanu vai transportēšanu attiecinā **tikai** uz “**starpniekuzņēmējam**” īstenotu piegādi.

No tā vispirms var secināt, ka transportēšanu vai nosūtīšanu var attiecināt tikai uz vienu piegādi. Tāpēc citām piegādēm ķēdē tiks piemēroti noteikumi par preču piegādi bez transportēšanas un tās būs uzskatāmas par iekšzemes piegādēm vai nu preču nosūtīšanas dalībvalstī, vai preču ieviešanas dalībvalstī.

Otrs secinājums, ko šis noteikums ļauj izdarīt, ir tāds, ka, lai attiecinātu preču transportēšanu vai nosūtīšanu uz vienu piegādi, ir jāidentificē “starpniekuzņēmējs” saskaņā ar 3.3. iedaļā minēto definīciju.

Jāņem vērā, ka PD 36.a panta noteikumu darbības joma tikai ļauj precizēt, uz kuru darījumu ķēdē ir attiecināma transportēšana. Šie noteikumi nekādā veidā neietekmē nodokļu saistības, kas ir noteiktas saskaņā ar vispārējiem noteikumiem.

3.5.1. Transportēšanas attiecināšana 1. piemērā

Šajā situācijā par starpniekuzņēmēju tiks uzskatīts B. Tas nozīmē, ka B nosūta vai transportē preces no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 pats (savā vārdā un nevis citas ķēdē iesaistītas puses vārdā) vai ar trešās puses starpniecību, kas rīkojas viņa vārdā.

PD 36.a panta 1. punkta vispārējais noteikums ir tāds, ka preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi. Tādējādi preču piegāde Kopienas iekšienē ir piegāde no A saņēmējam B. Šajā situācijā B ir jānorāda A savs PVN identifikācijas numurs, ko tam piešķirusi dalībvalsts, kas nav dalībvalsts Nr. 1, lai piegādei, ko veic A, varētu piemērot PD 138. pantā minēto atbrīvojumu. B veic preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2. Piegāde no B saņēmējam C ir iekšzemes piegāde dalībvalstī Nr. 2, un B dalībvalstī Nr. 2 ir jāmaksā PVN par attiecīgo piegādi¹⁴. B ir jāreģistrējas dalībvalstī Nr. 2 un tajā jāiesniedz PVN deklarācija.

Taču, kā minēts 1. piemērā, B veic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 1. Ir ticams, ka dalībvalsts Nr. 1 viņam ir piešķirusi PVN identifikācijas numuru, un tādā gadījumā viņš var izvēlēties iesniegt A šo identifikācijas numuru, nevis PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi cita dalībvalsts, kas nav dalībvalsts Nr. 1. Tādā gadījumā piemērojamais noteikums ir nevis vispārējais noteikums PD 36.a panta 1. punktā, bet gan PD 36.a panta 2. punkta noteikums. Tādējādi preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina nevis uz starpniekuzņēmējam īstenotu piegādi, bet uz piegādi, ko īsteno B.

Tādā gadījumā A īsteno iekšzemes piegādi saņēmējam B dalībvalstī Nr. 1. B dalībvalstī Nr. 1 veic preču piegādi Kopienas iekšienē saņēmējam C. C veic preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2. Attiecīgi B nav jābūt identificētam dalībvalstī Nr. 2, ne arī jāiesniedz tajā PVN deklarācijas.

3.5.2. Transportēšanas attiecināšana 2. piemērā

Kā paskaidrots iepriekš, minētajā piemērā ķēdes darījums ietver tikai piegādes starp B, C, D un E.

a) Ķēdē esošais pirmais piegādātājs, kas organizē nosūtīšanu vai transportēšanu¹⁵

¹⁴ Ja vien dalībvalsts Nr. 2 nav izmantojusi PD 194. pantā paredzēto iespēju. Tādā gadījumā PVN ir jāmaksā C saskaņā ar apgrieztās maksāšanas sistēmu.

¹⁵ Šajā paskaidrojumā iedaļā atsauce uz nodokļa maksātāju, kas “organizē preču transportēšanu”, ir jāsaprot tādā nozīmē, ka nodokļa maksātājs preces transportē vai nu pats (savā vārdā) vai ar trešās puses starpniecību, kas rīkojas viņa vārdā. Šajā saistībā sk. 3.6.5. iedaļu.

Tiesību aktu noteikumos pirmais piegādātājs nepārprotami tiek izslēgts no starpniekuņēmēja jēdziena. Attiecīgi šādas situācijas ir izslēgtas no PD 36.a pantā paredzētā noteikuma darbības jomas.

Šajā ziņā būtu jāņem vērā, ka pirmais piegādātājs piedalās tikai vienā no ķēdes darījumiem — paša veiktajā piegādē. Tādējādi, ja pirmais piegādātājs ir preču nosūtīšanas vai transportēšanas organizētājs, transportēšanu vai nosūtīšanu var attiecināt tikai uz darījumu, kurā viņš piedalās, t. i., uz paša veikto piegādi. Šāds darījums attiecīgi tiks uzskatīts par preču piegādi Kopienas iekšienē, kas ir atbrīvota no nodokļa saskaņā ar PD 138. pantu, ja ir izpildīti minētā panta nosacījumi.

Shēmā, kas norādīta 2. piemērā, ķēdes darījums ietver preču transportēšanu no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 5, no B tieši saņēmējam E, un aptver piegādes starp B, C, D un E, tādējādi B ir pirmais piegādātājs ķēdē. Tātad, ja B organizē preču transportēšanu vai nosūtīšanu, šādu transportēšanu attiecina uz piegādi, ko B veic saņēmējam C un kuras rezultātā B veic no PVN atbrīvotu (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, savukārt C veic preču iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 5 uzliek nodokli. Piegādes no C saņēmējam D un no D saņēmējam E tādā gadījumā ir iekšzemes darījumi dalībvalstī Nr. 5.

Kā norādīts iepriekš, preču piegāde no A saņēmējam B, kas ir pamats īpašai transportēšanai no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2 tieši no A saņēmējam B, ir izslēgta no ķēdes darījuma. Piegāde no A saņēmējam B pati par sevi ir no PVN atbrīvota (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1, kuras rezultātā B veic preču iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 2 uzliek nodokli.

b) Ķēdē esošais pēdējais klients, kas organizē nosūtīšanu vai transportēšanu

Arī ķēdē esošais pēdējais klients nevar būt starpniekuņēmējs. Tas ir tāpēc, ka viņš nekad nevar būt “**piegādātājs** ķēdes ietvaros”, kā noteikts PD 36.a panta 3. punktā. Attiecīgi situācijas, kurās ķēdē esošais pēdējais klients organizē transportu, ir izslēgtas no PD 36.a pantā paredzētā noteikuma darbības jomas.

Pēdējais klients piedalās tikai vienā darījumā ķēdes ietvaros — piegādē, kas veikta viņam. Tādējādi, ja viņš organizē preču nosūtīšanu vai transportēšanu, šādu nosūtīšanu vai transportēšanu var attiecināt tikai uz šo darījumu — piegādi, kas veikta pēdējam klientam.

Atgriežoties pie 2. piemēra, ķēdes darījums ietver piegādes starp B, C, D un E, tāpēc E ir pēdējais klients ķēdē. Tātad, ja E organizē preču transportēšanu vai nosūtīšanu, šādu transportēšanu vai nosūtīšanu attiecina uz piegādi, ko D veic saņēmējam E un kuras rezultātā D veic no PVN atbrīvotu (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, savukārt E veic preču iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 5 uzliek nodokli. Piegādes no B saņēmējam C un no C saņēmējam D ir iekšzemes darījumi dalībvalstī Nr. 2.

Kā norādīts iepriekš, preču piegāde no E saņēmējam F ir izslēgta no ķēdes darījuma, jo tā ietver īpašu transportēšanu no E saņēmējam F, kas atšķiras no transportēšanas no B saņēmējam E. Piegāde no E saņēmējam F ir no PVN atbrīvota (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5, kuras rezultātā F veic preču iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 6 uzliek nodokli.

c) Nosūtīšanu vai transportēšanu organizē ķēdes dalībnieks, kas nav pirmais piegādātājs vai pēdējais klients

Tagad aplūkosim, kas notiek, ja 2. piemērā starpniekuzņēmējs ir vai nu C, vai D.

Kā iepriekš minēts, PD 36.a panta 1. punktā paredzēts vispārējais noteikums: transportēšanu attiecina tikai uz starpniekuzņēmējam (kurš nevar būt pirmā vai pēdējā persona piegāžu ķēdē) īstenotu piegādi.

Taču PD 36.a panta 2. punktā ir paredzēta atkāpe no vispārējā noteikuma. Ja starpniekuzņēmējs paziņo piegādātājam PVN identifikācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras nosūtītas vai transportētas preces, tad nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina uz starpniekuzņēmēja veiktu preču piegādi.

Piemēram, ja starpniekuzņēmējs ir C, saskaņā ar vispārējo noteikumu transportēšana būtu attiecināma uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi, t. i., uz piegādi no B saņēmējam C. Attiecīgi piegāde, ko veic B, ir no PVN atbrīvota (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegāde Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, savukārt C veic iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 5 uzliek nodokli. Piegādes no C saņēmējam D un no D saņēmējam E ir iekšzemes darījumi dalībvalstī Nr. 5.

Taču darījums, uz kuru attiecina transportēšanu, mainītos, ja C savam piegādātājam (B) paziņotu PVN identifikācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas (dalībvalstī Nr. 2). Tādā gadījumā nosūtīšana vai transportēšana būtu attiecināma uz piegādi, ko veic C, t. i., uz piegādi no C saņēmējam D.

Tādējādi C veic no PVN atbrīvotu (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi) preču piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, savukārt D veic preču iegādi Kopienas iekšienē, par ko dalībvalstī Nr. 5 uzliek nodokli. Piegāde no B saņēmējam C ir iekšzemes darījums dalībvalstī Nr. 2, un piegāde no D saņēmējam E ir iekšzemes darījums dalībvalstī Nr. 5.

3.6. Konkrēti jautājumi saistībā ar šo noteikumu

3.6.1. PVN komitejas apstiprinātie norādījumi

Norādījumi, kas tapuši PVN komitejas 113. sanāksmē 2019. gada 3. jūnijā

3. JAUNI TIESĪBU AKTI — JAUTĀJUMI SAISTĪBĀ AR NESEN PIENĒMTO ES PVN NOTEIKUMU ĪSTENOŠANU
- 3.1 Izcelsme: Komisija
- Atsauces: PVN direktīvas 17.a pants, 36.a pants, 138. panta 1. un 1.a punkts, 243. panta 3. punkts un 262. panta 2. punkts
PVN īstenošanas regulas 45.a un 54.a pants
- Temats: Ātro risinājumu kopuma īstenošana. Padomes Direktīva (ES) 2018/1910 un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912
([Dokuments taxud.c.1\(2019\)3533969 — darba dokuments Nr. 968](#))

Dokuments D — taxud.c.1(2019) 7899573, darba dokuments Nr. 975

Ķēdes darījumi: Apvienojumā ar vienkāršošanas piemērošanu saskaņā ar 141. pantu (trijstūra darījumi) (3.2.1. iedaļa)¹⁶

1. Ja vienas un tās pašas preces tiek piegādātas secīgi un pirmais piegādātājs pēdējam ķēdē esošajam klientam tās tieši nosūta vai transportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti, PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka darījumu ķēdes ietvaros trijstūra darījumu vienkāršošanu, kas paredzēta PVN direktīvas 141. pantā, var izmantot tikai nodokļa maksātājs, kas veic iegādi Kopienas iekšienē (turpmākajā tekstā — “X”), ja ir izpildīti visi nosacījumi.

2. PVN komiteja gandrīz vienprātīgi uzskata, ka 1. punktā minētajā situācijā PVN direktīvas 141. panta c) punktā minēto nosacījumu uzskata par izpildītu, ja preces no dalībvalsts, kas nav dalībvalsts, kura piešķirusi PVN identifikācijas numuru, ko X izmanto iegādes Kopienas iekšienē nolūkos, ir tieši nosūtītas vai transportētas uz vietu, ko nosaka persona, kurai X veic turpmāko piegādi (turpmākajā tekstā — “Y”).

3. PVN komiteja gandrīz vienprātīgi uzskata, ka tas, ka Y veic turpmāku preču piegādi citai personai ķēdes ietvaros, nekā neietekmē trijstūra darījumu vienkāršošanas piemērošanu X veiktajiem darījumiem. Taču, lai šādu vienkāršošanu varētu piemērot, jābūt izpildītiem visiem PVN direktīvas 141. pantā minētajiem nosacījumiem, kas saskaņā ar PVN komitejas gandrīz vienprātīgo uzskatu paredz, ka Y ir identificēts PVN nolūkos dalībvalstī, kurā ir maksājams PVN par šo turpmāko piegādi, un saskaņā ar PVN direktīvas 197. pantu noteikts kā atbildīgs par PVN samaksu par attiecīgo piegādi.

3.6.2. Kāda ir šī noteikuma darbības joma?

Ir daži darījumi, uz kuriem PD 36.a pants neattiecas.

---

¹⁶ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968. Šo skaidrojumu 3.6.17. iedaļā sniegta plašāka informācija par ķēdes darījumu noteikumu un trijstūra darījumu vienkāršošanas noteikumu savstarpējo ietekmi.

Kā minēts 3.3. iedaļā, preces ir jānosūta vai jātransportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti. Tādējādi noteikums neattiecas uz ķēdes darījumiem, kas ietver importu un eksportu vai tikai piegādes dalībvalsts teritorijā.

Turklāt PD 36.a panta 4. punkts izslēdz ķēdes darījumu noteikuma piemērošanu situācijās, uz kurām attiecas PD 14.a pants. Attiecīgi noteikums nav piemērojams gadījumos, kad nodokļa maksātājs, izmantojot elektronisku saskarni, piemēram, tirdzniecības vietu, platformu, portālu vai līdzīgas iespējas, atvieglo:

a) no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanu sūtījumos, kuru patiesā vērtība nepārsniedz EUR 150, vai

b) preču piegādi Kopienā, ko veic nodokļa maksātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību Kopienā, personai, kas nav nodokļa maksātāja.

Šādos gadījumos uzskata, ka nodokļa maksātājs, kas atvieglo piegādi, preces ir saņēmis un piegādājis pats, taču šādām piegādēm nevar piemērot PD 36.a panta noteikumus par ķēdes darījumiem.

3.6.3. Kurš var būt starpniekuzņēmējs?

Starpniekuzņēmējs ir ārkārtīgi svarīgs noteikuma piemērošanai. Atkarībā no starpniekuzņēmēja izmantotās iespējas preču nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina uz viņam veikto piegādi vai uz piegādi, ko viņš veic.

Tādējādi, tiklīdz ķēdes darījums ir identificēts, nākamais uzdevums ir noteikt, kurš ir starpniekuzņēmējs.

Kā minēts 3.3. iedaļā, PD 36.a panta 3. punktā “starpniekuzņēmējs” ir piegādātājs ķēdes ietvaros, kas nav pirmais piegādātājs un kas nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā.

3.6.4. Kurš nevar būt starpniekuzņēmējs?

Kā paskaidrots 3.5.2. iedaļā, analizējot 2. piemēru, starpniekuzņēmējs nevar būt ne pirmais piegādātājs, ne pēdējais ķēdē esošais klients. Pirmo piegādātāju skaidri izslēdz noteikuma formulējums, savukārt pēdējais klients nav piegādātājs ķēdes ietvaros. Tāpēc neviens no tiem nevar būt starpniekuzņēmējs.

Jāņem vērā, ka gadījumā, ja kāds no tiem organizē preču transportēšanu, ir skaidrs, kā attiecināt transportēšanu Kopienas iekšienē. Ja to organizē pirmais piegādātājs, transportēšanu attiecina uz viņa veikto piegādi. Ja transportēšanu organizē pēdējais klients, transportēšanu attiecina uz viņam veikto piegādi.

3.6.5. Ko nozīmē “nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā”?

Formulējums atbilst PD 138. panta 1. punkta formulējumam, kas attiecas uz “tādu preču piegādi, kuras pārdevējs, pircējs vai cita persona pārdevēja vai pircēja vārdā nosūta vai transportē”. Tāpēc tāda pati interpretācija būtu jāizmanto arī attiecībā uz pēdējo minēto noteikumu.

Principā starpniekuzņēmējs ir piegādātājs ķēdes ietvaros, kurš organizē (vai nu pats tieši vai ar trešās puses starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā) preču transportēšanu — persona,

kas vai nu veic transportēšanu pati savā vārdā, vai slēdz transportēšanas līgumu ar trešo pusi, kas rīkojas viņas vārdā.

Šajā saistībā ģenerālvokāte J. Kokote savā atzinumā par *Herst* lietu¹⁷ secināja, ka “attiecinot vienīgo starptautisko preču pārvietošanu uz konkrētu piegādi ķēdes darījumā, viss ir atkarīgs no tā, kurš preču starptautiskās transportēšanas laikā uzņemas risku par preču nejaušu bojāeju. Šī piegāde ir no nodokļa atbrīvota piegāde Kopienas iekšienē, kuras vieta ir transportēšanas sākumpunktā”. Tāpēc viņas skatījumā starpniekuzņēmējs būtu nodokļa maksātājs ķēdes ietvaros, kurš transportēšanas laikā uzņemas risku par preču zaudēšanu vai sabojāšanu¹⁸.

Taču dažos gadījumos šis kritērijs var radīt sarežģījumus praktiskā ziņā. Varētu būt, piemēram, tā, ka risku par preču nejaušu bojāeju pārdevējs un pircējs dažos transportēšanas posmos uzņemas kopīgi saskaņā ar izmantotajiem *Incoterm* noteikumiem. Šādos gadījumos varētu būt sarežģīti identificēt vienu nodokļa maksātāju ķēdes ietvaros, kurš visas transportēšanas laikā uzņemas risku par preču zaudēšanu vai sabojāšanu.

Šādās situācijās vispiemērotākais kritērijs starpniekuzņēmēja noteikšanai būtu tas, ka nodokļa maksātājs ķēdes ietvaros preces transportē pats vai veic nepieciešamās darbības ar trešo pusi par preču transportēšanu, noslēdzot ar attiecīgo trešo pusi līgumu. Tas tā būtu, izņemot gadījumus, kad attiecīgais nodokļa maksātājs nodokļu iestādēm var pierādīt, ka transportēšana faktiski ir veikta vai līgums ir noslēgts cita ķēdē esoša nodokļu maksātāja vārdā, kurš faktiski uzņemas risku par preču nejaušu bojāeju transportēšanas laikā.

Šajā ziņā būtu jāuzsver, ka ar to vien, ka kāda no ķēdē esošajām pusēm maksā par transportēšanu, nepietiek, lai secinātu, ka attiecīgā persona ir starpniekuzņēmējs. Attiecīgā puse varētu apmaksāt transportēšanu, tā veicot, piemēram, daļēju maksājumu par tai īstenoto piegādi.

3.6.6. Ķēdē esošs piegādātājs, kas nav starpniekuzņēmējs, veic preču transportēšanu starpniekuzņēmēja vārdā

Starpniekuzņēmējs var transportēt preces vai nu pats, vai ar citas puses starpniecību, kas rīkojas viņa vārdā. Pusei, kas transportē preces starpniekuzņēmēja vārdā, nav noteikti jābūt trešai ārpus ķēdes esošai pusei vai uzņēmumam, kas specializējas preču transportēšanā. Tā var būt jebkurš no ķēdes darījumā iesaistītajiem pārējiem piegādātājiem vai pat pēdējais klients.

Piemēram, viens no starpniekpiegādātājiem ķēdē var lūgt pirmajam piegādātājam transportēt preces pēdējam klientam. Šajā situācijā svarīgākais ir noteikt, kurš no ķēdē esošajiem nodokļa maksātājiem atbilst 3.6.5. iedaļā minētajiem nosacījumiem. Attiecīgais nodokļa maksātājs ir starpniekuzņēmējs PD 36.a panta nolūkos.

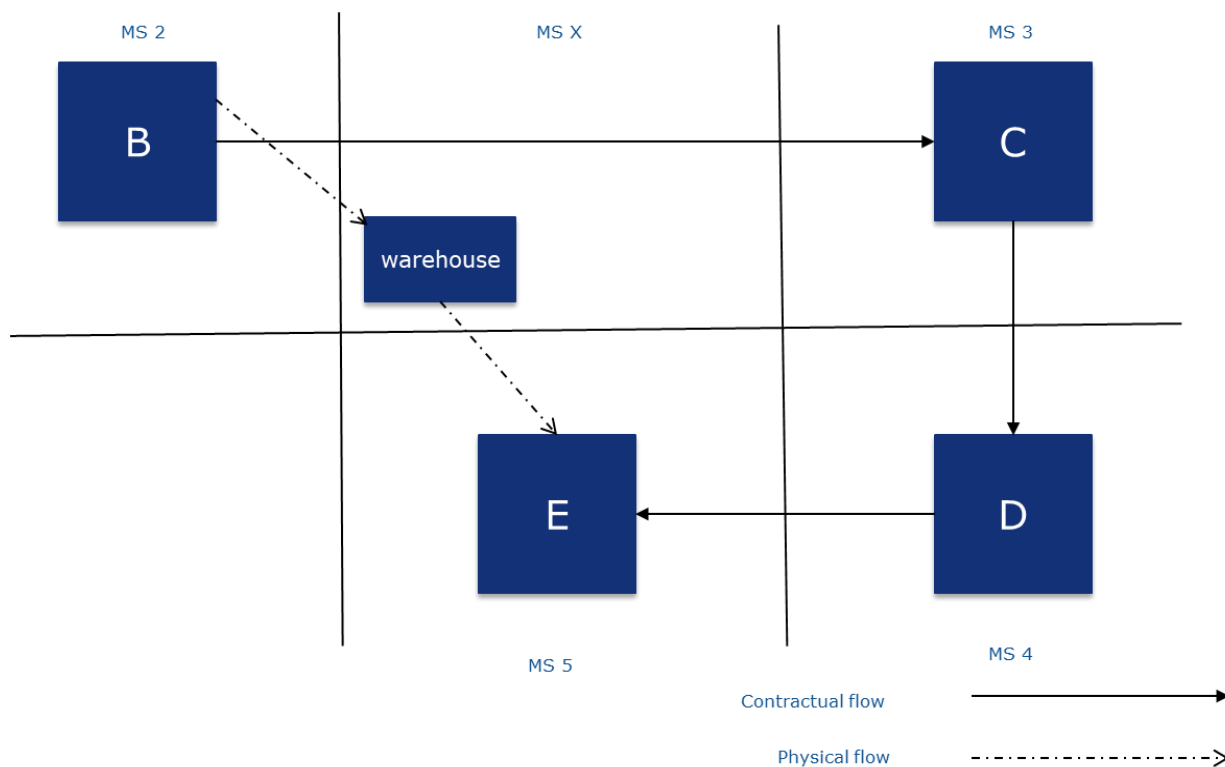
¹⁷ Ģenerālvokātes J. Kokotes 2019. gada 3. oktobra atzinums lietā C-401/18, *Herst, s.r.o.* pret *Odvolačí finanční ředitelství*, 79. punkts.

¹⁸ Tas ir spēkā neatkarīgi no tā, vai attiecīgajam nodokļa maksātājam ir apdrošināšanas līgums, kas ļauj saņemt kompensāciju preču zaudēšanas vai sabojāšanas gadījumā.

3.6.7. Preču transportēšanā iesaistītas vairākas personas

Var gadīties, ka starpniekuņēmējs, kas noteikts saskaņā ar 3.6.5. iedaļā paustajiem kritērijiem, ir noslēdzis transportēšanas līgumu ar vairākām personām.

Lai to paskaidrotu, izmantosim šādu piemēru (**3. piemērs**):

Šajā piemērā starpniekuņēmējs ir C. C ar vairākām personām var slēgt līgumus par preču transportēšanu ar kravas automobili no B telpām dalībvalstī Nr. 2 uz ostu citā dalībvalstī (dalībvalsts X), šo preču transportēšanu ar kuģi uz dalībvalsti Nr. 5 un to pašu preču transportēšanu ar kravas automobili no ostas dalībvalstī Nr. 5 uz E telpām. Ciktāl C ir vienīgā puse, kas atbildīga par visiem trijiem līgumiem, C joprojām ir starpniekuņēmējs. Protams, visā transportēšanas darbībā ir jāievēro nepārtrauktība, lai visu maršrutu varētu uzskatīt par vienu transportēšanu no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 5, nevis trīs dažādām transportēšanām.

Tas nemainās, piemēram, ja preču transportēšanu no B telpām uz ostu dalībvalstī X veic, izmantojot B līdzekļus, ciktāl starpniekuņēmējs C ir tas, kurš organizē transportēšanu (saskaņā ar 3.6.5. iedaļā minētajiem kritērijiem).

Citu secinājumu varētu izdarīt tad, ja transportēšanu no B telpām dalībvalstī Nr. 2 uz ostu dalībvalstī X organizē C, taču abas pārējās transportēšanas (transportēšanu ar kuģi no dalībvalsts X uz dalībvalsti Nr. 5 un transportēšanu ar kravas automobili no ostas dalībvalstī Nr. 5 uz E telpām) organizē otrs piegādātājs D. Tādā gadījumā noteikumus par ķēdes darījumiem nevarētu piemērot visai ķēdei B-C-D-E, jo tiek veikta nevis viena, bet divas dažādas transportēšanas. Šajā gadījumā nevar teikt, ka preces tiek nosūtītas vai transportētas “tieši no pirmā ķēdē esošā piegādātāja līdz pēdējam klientam” (t. i., no B līdz E), kā noteikts PD 36.a panta 1. punktā. Šajā piemērā varētu rasties dažādas iespējas atkarībā no tā, vai ķēdes darījums PD 36.a panta noteikumu piemērošanai ir B-C-D attiecības vai C-D-E attiecības.

Pirmkārt, ir iespējams, ka C savā vārdā organizē transportēšanu uz paša noteiktu vietu dalībvalstī X un to dara bez jebkādas saistības ar turpmāko piegādi saņēmējam D. D organizē preču transportēšanu no attiecīgās vietas dalībvalstī X, lai tās piegādātu saņēmējam E. Citiem vārdiem sakot, preces vispirms tiek transportētas no B saņēmējam C un tikai vēlāk, izmantojot citu transportēšanu, no C saņēmējam E. Šajā gadījumā darījums starp B un C un C-D-E attiecības būtu jāskata atsevišķi. Ķēdes darījums PD 36.a panta noteikumu piemērošanai būtu tikai C-D-E attiecības. Piegāde no B saņēmējam C ir piegāde Kopienas iekšienē, ko veic B dalībvalstī Nr. 2, un iegāde Kopienas iekšienē, ko veic C dalībvalstī X. C-D-E attiecības ir ķēdes darījums, kurā D ir starpniekuzņēmējs. Ja ir piemērojams PD 36.a panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums, C veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī X, D veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5 un piegāde no D saņēmējam E ir iekšzemes darījums dalībvalstī Nr. 5.

Otrkārt, var gadīties, ka C savā vārdā organizē transportēšanu no B telpām uz D noteiktu vietu dalībvalstī X saistībā ar piegādi, ko C veic saņēmējam D, un tikai vēlāk, izmantojot citu transportēšanu, ko organizē D, D piegādā un transportē preces saņēmējam E. Šajā gadījumā ķēdes darījums PD 36.a panta noteikumu piemērošanai ir B-C-D attiecības, tāpēc darījums starp D un E būtu jāskata atsevišķi. C būtu starpniekuzņēmējs ķēdē B-C-D. Ja C ir paziņojis B savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2, tad ir piemērojams PD 36.a panta 2. punkta noteikums. Piegāde no B saņēmējam C ir iekšzemes piegāde dalībvalstī Nr. 2, C veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, savukārt D veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī X. Darījums starp D un E rada preču piegādi Kopienas iekšienē, ko D veic dalībvalstī X, un preču iegādi Kopienas iekšienē, ko E veic dalībvalstī Nr. 5.

3.6.8. *Sadalīta transportēšana un ķēdes pārrāvumi*

Apspriežot 2. piemēru 3.4.2. iedaļā, tika minēts, ka piegādes no A saņēmējam B un no E saņēmējam F no ķēdes ir izslēgtas, jo transportēšanā pastāv “skaidrs pārrāvums”.

Tāpēc saistībā ar transportēšanu, kurā ir vairākas pieturas, ir svarīgi noteikt, kad pastāv skaidrs pārrāvums, kas rada atsevišķas transportēšanas, un kad to var uzskatīt par vienu transportēšanu.

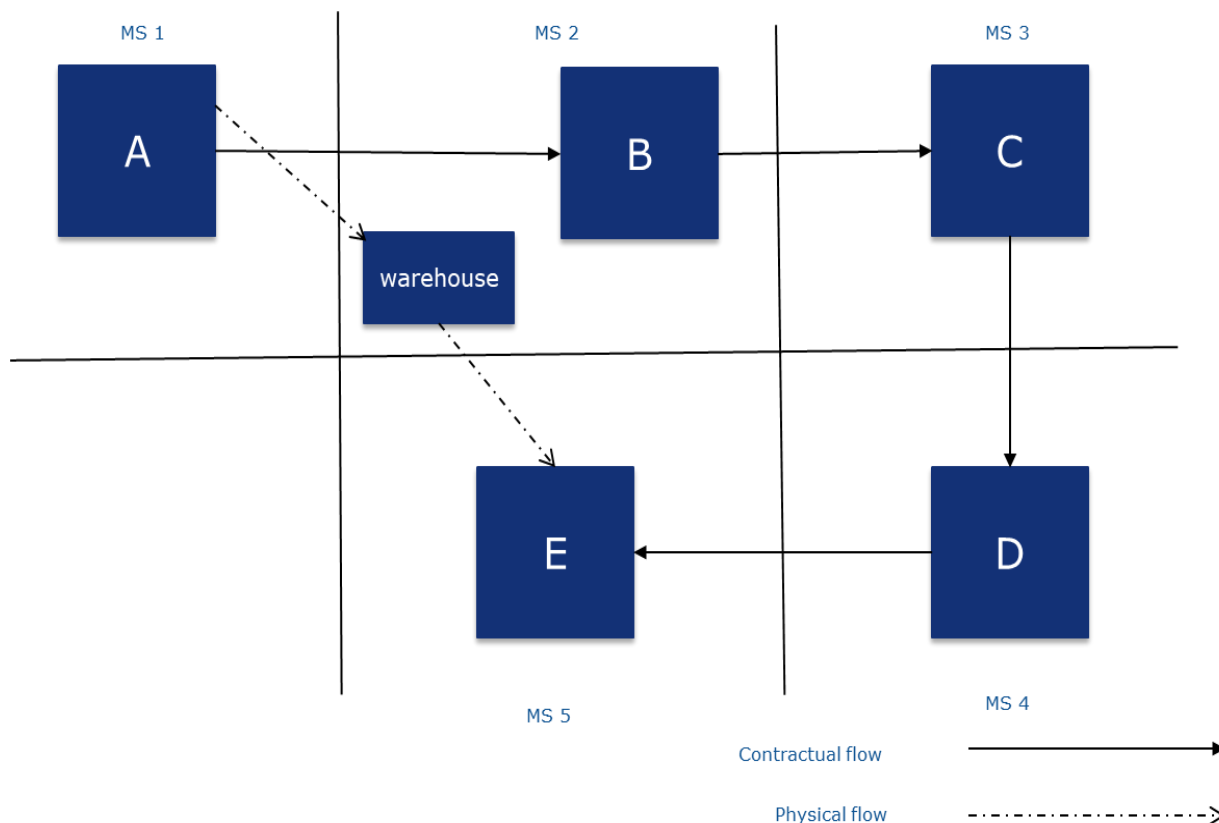
Piemēram, situācija, kad ķēde tiek pārrauta, ir 3.6.7. iedaļā analizētā situācija, kurā tika veiktas divas dažādas preču “pārvietošanas” starp dažādām dalībvalstīm, jo katrā “pārvietošanā” transportēšanu organizēja cits dalībnieks. Šajā gadījumā ķēdes darījumiem paredzētie noteikumi nebija piemērojami visiem darījumiem B-C-D-E, bet tikai darījumiem B-C-D vai darījumiem C-D-E, jo noteikumu par vienu transportēšanu nevar piemērot visai darījumu grupai.

Taču tas, ka ir izmantoti dažādi transportlīdzekļi, preces pārkraujot, piem., no kravas automobiļa kuģī vai starp dažādiem kravas automobiļiem, pats par sevi neliedz transportēšanu uzskatīt par vienu transportēšanu.

Turklāt, ja preces tiek transportētas no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 5, taču daļa no tām tiek izkrauta dalībvalstī X, pārējās preces, kas nekavējoties turpina ceļu uz dalībvalsti Nr. 5, ķēdes darījumu noteikumu piemērošanas nolūkos uzskata par tieši transportētām no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 5, ja vien starpniekuzņēmējs organizē visu transportēšanas procesu.

Lai aplūkotu ķēdes pārrāvumu iespējas, izmantosim šādu piemēru (**4. piemērs**):

Tiek veiktas divas preču “pārvietošanas” — no A dalībvalstī Nr. 1 uz noliktavu dalībvalstī Nr. 2 un no noliktavas dalībvalstī Nr. 2 saņēmējam E dalībvalstī Nr. 5. Kad šādas “pārvietošanas” var uzskatīt par vienu transportēšanu vai par dažādām transportēšanām? Aplūkosim dažādus scenārijus:

a) *1. scenārijs*: Ar šo scenāriju vēlamies uzsvērt, ka pušu noslēgtā vienošanās preču pārvietošanas laikā ir izšķiroša, lai noteiktu, vai ķēdē pastāv pārrāvums.

Lai šo scenāriju uzskatītu par vienas transportēšanas scenāriju PD 36.a panta noteikuma piemērošanai, ir jāizpilda daži nosacījumi. Pirmkārt, tam uzņēmējam no B, C un D, kurš organizē abas pārvietošanas¹⁹, jārikojas kā starpniekuzņēmējam.

Taču, ir iespējams, ka, lai gan viens no viņiem organizē abas “pārvietošanas”, šādas “pārvietošanas” nevar uzskatīt par vienu transportēšanu. Piemēram, abas “pārvietošanas” organizē B. Kad preces tiek ievestas dalībvalstī Nr. 2, B nav noslēgta nekāda vienošanās ar C par preču pārdošanu. Vēlāk B ar C noslēdz vienošanos par preču pārdošanu, C rīkojas tāpat ar D, D ar E, un preces tiek transportētas no B (dalībvalstī Nr. 2) saņēmējam E (dalībvalstī Nr. 5). Šajā gadījumā var uzskatīt, ka ķēde A-B-C-D-E ir pārrauta pat tad, ja B ir organizējis abas preču pārvietošanas.

Tādējādi, kad preces ir transportētas no dalībvalsts Nr. 1 uz dalībvalsti Nr. 2, notiek piegāde Kopienas iekšienē, ko veic A dalībvalstī Nr. 1, un iegāde Kopienas iekšienē, ko

¹⁹ Ja abas “pārvietošanas” organizē vai nu A, vai E, pastāv iespēja, ka tās var uzskatīt par vienu transportēšanu, taču jebkurā gadījumā PD 36.a panta noteikums nebūtu piemērojams, jo nav neviena starpniekuzņēmēja minētā noteikuma nozīmē.

veic B dalībvalstī Nr. 2. Darījumu virkne starp B, C, D un E rada vienu transportēšanu Kopienas iekšienē no dalībvalsts Nr. 2 uz dalībvalsti Nr. 5, ko attiecina uz B veikto piegādi (citu iespēju nav, jo B ir pirmais piegādātājs ķēdē B-C-D-E). Turpmākās piegādes C-D un D-E ir iekšzemes darījumi dalībvalstī Nr. 5.

No otras puses, ja B, iegūstot preces no A (vai uzreiz pēc tam), jau ir noslēdzis vienošanos ar C par preču pārdošanu un pirms preču pārvietošanas zina, ka tās jātransportē saņēmējam E dalībvalstī Nr. 5, tad tas, ka notiek divas preču “pārvietošanas”, principā neliedz darījumu virkni uzskatīt par ķēdes darījumu un abas preču “pārvietošanas” (ja vien starp tām pastāv nepārtrauktība, kā norādīts 3. piemērā 3.6.7. iedaļā) var uzskatīt par vienu transportēšanu PD 36.a panta nolūkos. Tādā gadījumā A ir pirmais piegādātājs, E ir pēdējais klients un B, kurš ir organizējis vienu transportēšanu, kas ietver divas “pārvietošanas”, ir starpniekuzņēmējs.

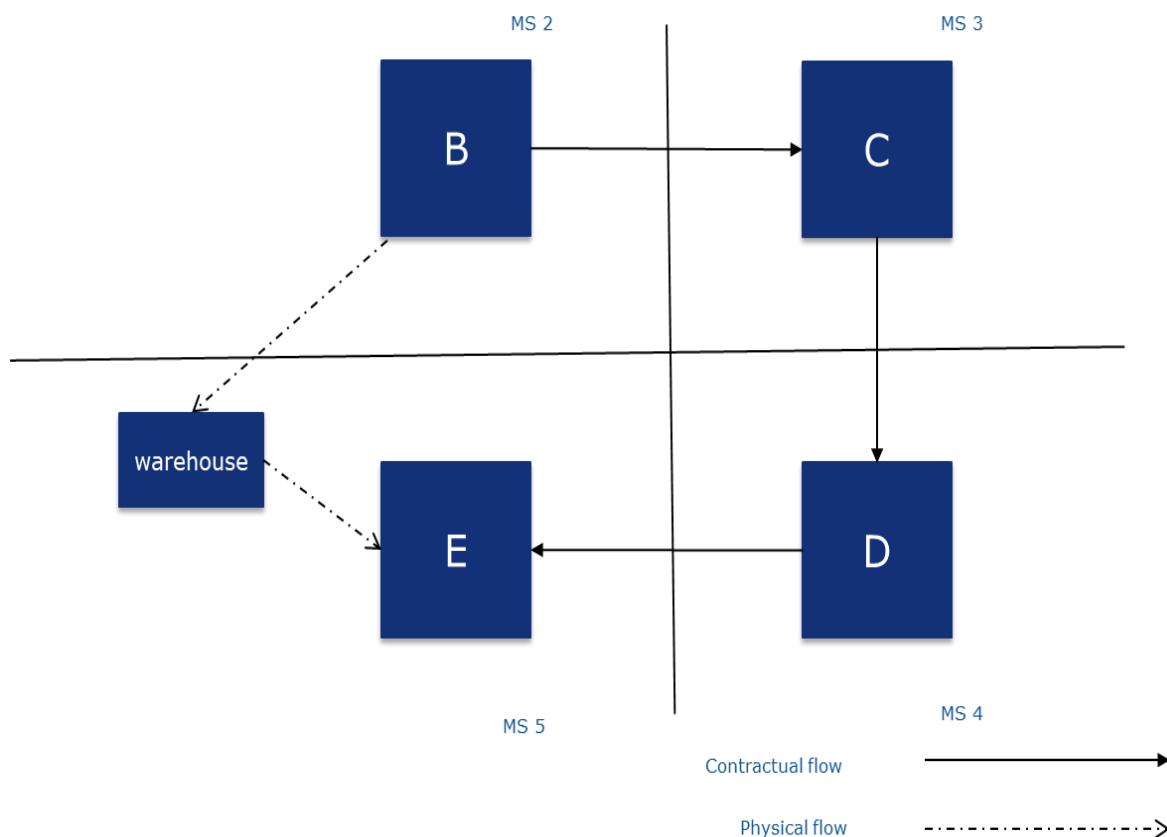
b) 2. scenārijs: Citu secinājumu var izdarīt tad, ja pirmo “pārvietošanu” organizē B un otro “pārvietošanu” organizē C. Tādā gadījumā katra pārvietošana rada transportēšanu un ir divas iespējas.

Pirmkārt, ir iespējams, ka tad, kad B organizē preču transportēšanu uz noliktavu dalībvalstī Nr. 2, attiecīgās preces ir adresētas C saistībā ar piegādi, par ko B ir vienojies ar C. Tādā gadījumā darījumus A-B-C var uzskatīt par ķēdes darījumu, kurā B ir starpniekuzņēmējs. Ja ir piemērojams vispārējais PD 36.a panta 1. punkta noteikums, notiek piegāde Kopienas iekšienē, ko A veic dalībvalstī Nr. 1, un iegāde Kopienas iekšienē, ko B veic dalībvalstī Nr. 2, kā arī iekšzemes piegāde B-C dalībvalstī Nr. 2. Attiecībā uz darījumiem C-D-E, tā kā C ir pirmais piegādātājs un organizē transportēšanu, C veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, D veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5, savukārt piegāde no D-E ir iekšzemes darījums dalībvalstī Nr. 5.

Otrkārt, ja saistībā ar B organizēto transportēšanu uz noliktavu dalībvalstī Nr. 2 preces faktiski ir adresētas pašam B un transportēšana attiecīgi nav veikta saistībā ar piegādi no B saņēmējam C, tad piegāde no A saņēmējam B būtu no ķēdes jāizņem un A veiktu piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1, savukārt B veiktu iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2. Darījumi starp B, C, D un E radītu ķēdes darījumu, kurā B ir pirmais piegādātājs, E ir pēdējais klients un C — starpniekuzņēmējs. Ja C paziņo B savu PVN identifikācijas numuru, kas piešķirts dalībvalstī Nr. 2, tad ir piemērojams PD 36.a panta 2. punkta noteikums un piegādēm A-B-C-D-E tiek piemērots tieši tāds pats PVN režīms kā iepriekšējā punktā.

Taču, ja C otrajā minētajā gadījumā nepaziņo B savu PVN identifikācijas numuru, kas piešķirts dalībvalstī Nr. 2, tad ir piemērojams PD 36.a panta 1. punkta vispārējais noteikums. Piegāde no A saņēmējam B nemainās, taču piegāde no B saņēmējam C būtu uzskatāma par piegādi Kopienas iekšienē, ko B veic dalībvalstī Nr. 2, un par iegādi Kopienas iekšienē, ko C veic dalībvalstī Nr. 5, pēc kurām notiek iekšzemes piegādes dalībvalstī Nr. 5 no C saņēmējam D un no D saņēmējam E. Tādējādi, ja C vēlas piemērot PD 36.a panta 1. punkta vispārējo noteikumu, viņam ir jāpaziņo B savs PVN identifikācijas numurs, kas piešķirts dalībvalstī, kura nav dalībvalsts Nr. 2, lai B zinātu, ka viņam jāuztver piegāde saņēmējam C kā piegāde Kopienas iekšienē, nevis kā iekšzemes piegāde dalībvalstī Nr. 2.

c) 3. scenārijs: Tāpat kā 1. scenārijā, ar šo scenāriju vēlamies uzsvērt ideju, ka pušu noslēgtā vienošanās preču pārvietošanas laikā ir izšķiroša, lai noteiktu, vai ķēdē pastāv pārrāvums. Šim scenārijam izmantosim citu piemēru (**5. piemērs**):

Preces tiek transportētas no B telpām dalībvalstī Nr. 2 uz noliktavu dalībvalstī Nr. 5. Persona, kas organizē transportēšanu, ir C. Kad tiek veikta transportēšana, B ir pārdevis preces C, savukārt C ne ar vienu nav noslēdzis nekādas vienošanās par preču pārdošanu. Vēlāk, kad preces ir ievestas dalībvalstī Nr. 5, C noslēdz vienošanos par preču pārdošanu ar D un D rīkojas tāpat ar E. Persona, kas organizē preču transportēšanu no noliktavas uz E telpām dalībvalstī Nr. 5, ir C.

Šajā gadījumā jāpievērš uzmanība tam, kāda ir preču līgumiskā situācija, kad notiek sākotnējā transportēšana. Kad notiek transportēšana Kopienas iekšienē, preču īpašnieks ir C. Attiecībā uz tām pašām precēm nav nekādu secīgu piegāžu, tikai viena piegāde B-C. Tādējādi B dalībvalstī Nr. 2 veic preču piegādi Kopienas iekšienē, pēc kuras seko preču iegāde Kopienas iekšienē, ko C veic dalībvalstī Nr. 5. Ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi, attiecīgā preču piegāde Kopienas iekšienē ir atbrīvota no nodokļa.

Šajā gadījumā nekāda ķēdes darījuma nav. Piegādes no C saņēmējam D un no D saņēmējam E abos gadījumos ir iekšzemes piegādes dalībvalstī Nr. 5.

Pēc dažādo scenāriju aplūkošanas, kuros skaidrota sadalīta transportēšana un ķēdes pārrāvumi, var secināt, ka gadījumos, kad transportēšanā pastāv vairākas preču "pārvietošanas" vai ir iesaistītas vairākas personas, ir svarīgi izvērtēt apstākļus katrā gadījumā atsevišķi, lai noteiktu, vai ir piemērojami ķēdes darījumu noteikumi. Svarīgi ir noteikt, kur preces atrodas, nevis kur atrodas piegādātāji, un kādi darījumi ir veikti, kad īstenotas preču pārvietošanas.

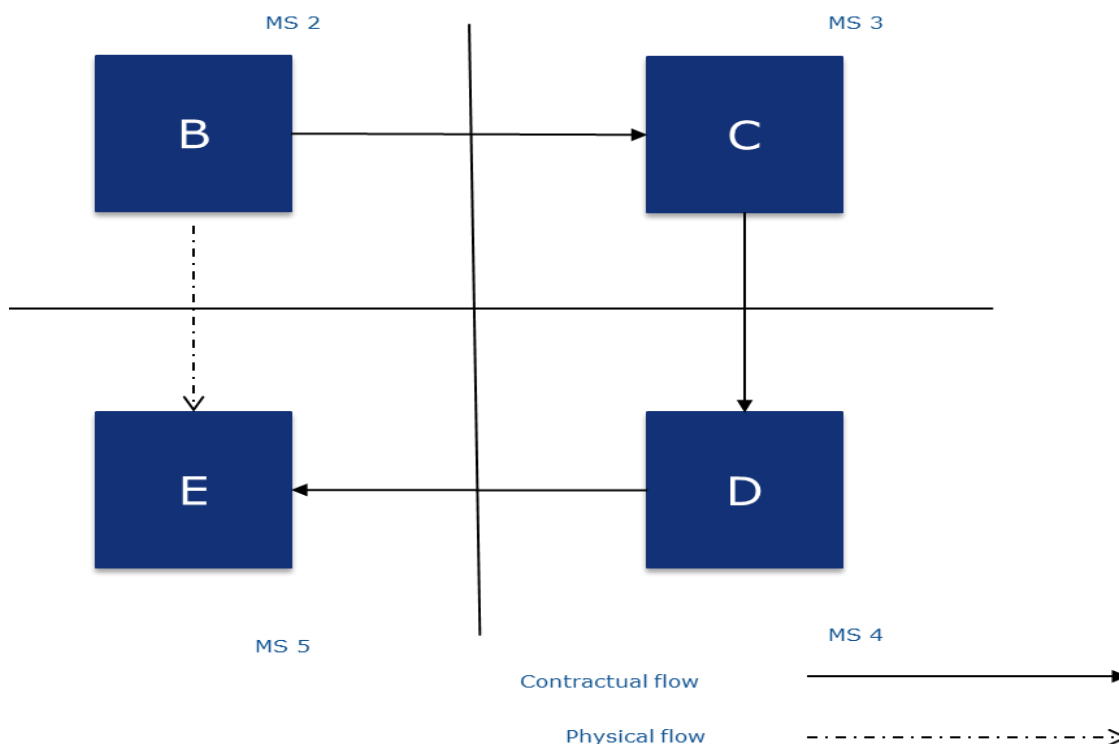
3.6.9. Pierādījums par transportēšanas organizēšanu

Starpniekuzņēmējam ir jāglabā pierādījumi par to, ka viņš preces ir transportējis vai nosūtījis pats (rīkojoties savā vārdā) vai to veikusi trešā puse, kas rīkojas viņa vārdā. Šādi pierādījumi ir nepieciešami, lai noteiktu, ka viņš ir starpniekuzņēmējs un tādējādi to, uz

kuru darījumu ķēdē attiecina transportēšanu. Taču šāds pierādījums atšķiras no tā, kas nepieciešams, lai izmantotu PD 138. panta 1. punktā paredzēto atbrīvojumu, un ir jāizvērtē atsevišķi. Atbrīvojumu piemērojošajai pusei, kas var būt vai nebūt starpniekuzņēmējs, ir no savas puses jāiesniedz pierādījumi nodokļu iestādēm, apliecinot, ka ir izpildīti nosacījumi atbrīvojuma piemērošanai²⁰.

Attiecīgi pastāv divi dažādi nepieciešamie pierādījumi — pierādījums par transportēšanas organizēšanu (t. i., pierādījums, ka transportēšanu ir veicis konkrēts nodokļa maksātājs vai tā veikta viņa vārdā) un pierādījums par pašu transportēšanu (t. i., pierādījums, ka preces tiešām ir transportētas no vienas dalībvalsts uz citu).

Lai labāk izprastu, kā ir vajadzīgi divi dažādi pierādījumi, izmantosim šādu piemēru (**6. piemērs**):

uzskatīsim, ka preču transportēšanu attiecina uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi un ka starpniekuzņēmējs ir C. Transportēšanu attiecina uz piegādi, kas veikta saņēmējam C, attiecīgi piegāde Kopienas iekšienē ir piegāde, ko B veic saņēmējam C. Lai B varētu piemērot atbrīvojumu, jo viņš nav preču transportēšanas organizētājs, viņam principā ir vajadzīgi (i) PVN identifikācijas numurs, ko dalībvalsts, kas nav dalībvalsts Nr. 2, ir piešķirusi C; (ii) pierādījums par to, ka preces ir transportētas no dalībvalsts Nr. 2 uz citu dalībvalsti; un (iii) pierādījums par to, ka preces ir transportējis C vai trešā puse, kas rīkojas viņa vārdā (jo PD 138. panta 1. punktā noteikts, ka, lai piemērotu atbrīvojumu, preces ir jātransportē vai nu piegādātājam, vai pircējam, vai trešai pusei, kas rīkojas piegādātāja vai pircēja vārdā).

²⁰ Tādējādi, ja transportēšanu attiecina uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi, piegādātājam ir jāglabā pierādījumi par transportēšanu, lai pamatotu atbrīvojumu attiecībā uz piegādi Kopienas iekšienē. Turklāt, lai izmantotu ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto pieņemumu, piegādātāja rīcībā jābūt attiecīgajā noteikumā minētajiem dokumentiem.

Tādējādi C ir jāpierāda B ne tikai tas, ka ir veikta transportēšana, bet arī tas, ka viņš transportēšanu ir organizējis (citiem vārdiem sakot, ka transportēšanu ir veicis vai nu viņš pats savā vārdā, vai trešā puse, kas rīkojas viņa vārdā). Jāņem vērā, ka gadījumā, ja saskaņā ar pierādījumiem transportēšanu organizē D, nevis C, tad starpniekuzņēmējs ir D. Tādā gadījumā transportēšanu Kopienas iekšienē attiecina uz piegādi, ko C veic saņēmējam D, vai uz piegādi, ko D veic saņēmējam E, taču to nevar attiecināt uz piegādi no B saņēmējam C. Pēdējā minētā piegāde kļūst par iekšzemes darījumu dalībvalstī Nr. 2, un B ir jāiekasē PVN no C. Tādējādi C ir jāiesniedz B pierādījums par to, ka viņš ir transportēšanas organizētājs, kas ir papildu un atšķirīgs pierādījums no pierādījuma par to, ka transportēšana vienkārši ir veikta.

3.6.10. Starpniekuzņēmējam ir jāpaziņo PVN identifikācijas numurs savam piegādātājam

Lai piemērotu PD 36.a panta 2. punkta noteikumu, starpniekuzņēmējam ir jāpaziņo **savam piegādātājam** PVN identifikācijas numurs dalībvalstī, no kuras preces nosūtītas vai transportētas.

PD 36.a panta 2. punktā nav noteikts, ka jāpaziņo kādai no iesaistītajām nodokļu iestādēm, tikai piegādātājam.

Ir jāsniedz attiecīgais paziņojums savam piegādātājam, nav svarīgi, vai starpniekuzņēmējs paziņo PVN identifikācijas numuru jebkuram citam dalībniekam ķēdes darījumā.

Izmantojot 2. piemēru, ja D ir starpniekuzņēmējs un paziņo C savu PVN identifikācijas numuru, ko tam piešķirusi dalībvalsts Nr. 2, tad transportēšanu attiecina uz piegādi, ko D veic saņēmējam E. Tam, ka D paziņo savu PVN identifikācijas numuru B vai E, nav nekādas nozīmes PD 36.a panta 2. punkta nolūkos. Tādējādi, ja D paziņo šo numuru B vai E, taču nepaziņo to C, ir piemērojams vispārējais noteikums un transportēšanu vai nosūtīšanu attiecina uz piegādi, ko C veic saņēmējam D.

3.6.11. Kā starpniekuzņēmējam jāpaziņo savs PVN identifikācijas numurs

Attiecībā uz PVN identifikācijas numura paziņošanu nav jāievēro nekāda īpaša procedūra. To var darīt, izmantojot jebkādu līdzekļu, kas ļauj pierādīt, ka piegādātājs informāciju ir saņēmis. Šajā ziņā ar e-pastu saraksti varētu būt pietiekami.

Puses var brīvi vienoties par to, kā šo paziņošanu veikt. Tas nav jā dara katrā darījumā atsevišķi. Ir iespējams, ka starpniekuzņēmējs PVN identifikācijas numuru, kas izmantojams attiecībā uz visām piegādēm uz noteiktu dalībvalsti, savam piegādātājam norāda tikai vienreiz. Ja starpniekuzņēmējs saņem piegādes no tā paša piegādātāja, piemēram, dalībvalstī Nr. 1 un dalībvalstī Nr. 2, viņš var tikai vienreiz norādīt savam piegādātājam PVN identifikācijas numuru, kas tiks izmantots saistībā ar piegādēm uz dalībvalsti Nr. 1, un PVN identifikācijas numuru, kas tiks izmantots saistībā ar piegādēm uz dalībvalsti Nr. 2, kurš var būt tas pats vai cits numurs.

Starpniekuzņēmējs var paziņot piegādātājam, ka no noteikta datuma, PVN identifikācijas numurs, kas tiks izmantots saistībā ar piegādēm uz konkrētu dalībvalsti, būs atšķirīgs no iepriekš izmantotā. Starpniekuzņēmējs var arī izvēlēties saistībā ar konkrētām piegādēm izmantot citu PVN identifikācijas numuru, kas nav "parasti" izmantotais. Tādā gadījumā, ja viņš ir paziņojis savam piegādātājam noteiktu PVN identifikācijas numuru, kas jāizmanto saistībā ar visām piegādēm uz noteiktu dalībvalsti, viņš var informēt piegādātāju, ka saistībā ar konkrētu piegādi viņš izmantos citu PVN identifikācijas numuru.

Savukārt piegādātājs, ja viņš tā vēlas, var prasīt starpniekuzņēmējam paziņot savu PVN identifikācijas numuru katrā darījumā atsevišķi, lai nodrošinātu atbrīvojuma pareizu piemērošanu.

3.6.12. Pierādījumi par PVN identifikācijas numura paziņošanu

Starpniekuzņēmējam un viņa piegādātājam jāglabā pierādījumi par paziņošanu un jāiesniedz šādi pierādījumi nodokļu iestādēm, kad tas ir nepieciešams, lai pārbaudītu noteikuma pareizu piemērošanu. Tāpēc ir vajadzīgs elektronisks vai cita veida rakstisks paziņojums, lai pierādītu, ka PVN identifikācijas numurs ir paziņots.

Tomēr pat tad, ja starpniekuzņēmējs vai viņa piegādātājs nevar iesniegt nekādu pierādījumu par to, ka starpniekuzņēmējs piegādātājam ir paziņojis savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas, tiks uzskatīts, ka tas ir izdarīts, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- 1) starpniekuzņēmēja PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas, ir norādīts rēķinā, ko viņam izsniedzis viņa piegādātājs, un
- 2) rēķinā ir iekļauta PVN summa, kas maksājama dalībvalstī, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas (ja vien darījums nav atbrīvots no PVN — tādā gadījumā rēķinā iekļauj atsauci uz piemērojamo PVN direktīvas noteikumu vai attiecīgo valsts noteikumu vai jebkādu citu atsauci, kas norāda, ka preču piegāde vai pakalpojumi ir atbrīvoti no nodokļa saskaņā ar PD 226. panta 11. punktu).

Iesaistīto dalībvalstu iestādēm arī jāvar pārbaudīt, vai piegādātāja un starpniekuzņēmēja rīcība atbilst rēķinā norādītajai informācijai. Tādējādi, piemēram, ja saskaņā ar rēķinu piegādātājs par darījumu ir iekasējis PVN, attiecīgajam PVN jābūt iekļautam viņa PVN reģistros, ja viņam ir pienākums tādus veidot, un viņa PVN deklarācijā.

3.6.13. Kas notiek, ja starpniekuzņēmējs un viņa piegādātājs nevar pierādīt šādu paziņošanu?

Ja starpniekuzņēmējs un viņa piegādātājs nevar pierādīt, ka starpniekuzņēmējs savam piegādātājam ir paziņojis savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas, un nav izpildīti 3.6.12. iedaļā minētie nosacījumi, var uzskatīt, ka nosacījumi PD 36.a panta 2. punkta noteikuma piemērošanai nav izpildīti un ir piemērojams PD 36.a panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums.

3.6.14. Kad starpniekuzņēmējam ir jāpaziņo PVN identifikācijas numurs?

PD 36.a pantā nav noteikts, kad ir jāpaziņo PVN identifikācijas numurs piegādātājam. Principā varētu domāt, ka parastos apstākļos tas būtu jāpaziņo pirms nodokļa iekasējamības gadījuma.

Ja starpniekuzņēmējs nav paziņojis savam piegādātājam savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas, līdz nosūtīšanas datumam, tad ir piemērojams PD 36.a panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums un preču transportēšanu attiecina uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi, kas ir piegāde Kopienas iekšienē. Tādējādi piegādātājs no starpniekuzņēmēja neiekasē PVN, ja vien starpniekuzņēmējs ir paziņojis piegādātājam PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi

dalībvalsts, kas nav preču nosūtīšanas dalībvalsts, un piegādātāju apmierina tas, ka preces uz citu dalībvalsti transportē starpniekuzņēmējs vai kāds, kurš rīkojas viņa vārdā.

Taču ir iespējams, ka starpniekuzņēmējs kļūdas dēļ paziņo nepareizu PVN identifikācijas numuru. Tā varētu būt, piemēram, gadījumā, kad viņš ir sniedzis savam piegādātājam norādījumu vienmēr izmantot PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas, taču attiecībā uz konkrēto piegādi vēlējās izmantot PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi preču galamērķa dalībvalsts. Šajā gadījumā starpniekuzņēmējam būtu jāvar paziņot attiecīgo PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi preču galamērķa dalībvalsts, pat pēc nodokļa iekasējamības gadījuma. Šādas novēlotas paziņošanas sekas ir atšķirīgas atkarībā no konkrētajiem apstākļiem.

Ja paziņošana tiek veikta pēc nodokļa iekasējamības gadījuma, taču pirms termiņa, kurā jāiesniedz PVN deklarācija par attiecīgo laikposmu, tad piegādātājs vienkārši izlabo rēķinu saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem, darījumam piemērojot atbrīvojumu no PVN (ja ir izpildīti visi nosacījumi) un savā PVN deklarācijā par attiecīgo piegādi nenorāda nekādu PVN summu.

Ja paziņošana tiek veikta pēc nodokļa iekasējamības gadījuma un pēc termiņa, kurā jāiesniedz PVN deklarācija par attiecīgo laikposmu, tad piegādātājs var arī izlabet rēķinu saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem, iekļaujot tajā atbrīvojumu no PVN, ja ir izpildīti visi nosacījumi. Piegādātājs izlabo PVN deklarāciju saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī noteiktajām procedūrām.

3.6.15. Kas notiek, ja starpniekuzņēmējam ir vairāki PVN identifikācijas numuri?

Izmantojot iepriekš sniegto 2. piemēru, ja starpniekuzņēmējs ir C, ir iespējams, ka viņam ir PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi dalībvalsts, kurā tas veic uzņēmējdarbību (dalībvalsts Nr. 3), kā arī PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi preču nosūtīšanas dalībvalsts (dalībvalsts Nr. 2), un PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi preču ieviešanas dalībvalsts (dalībvalsts Nr. 5).

Tas, ka C ir dalībvalstī Nr. 2 piešķirts PVN identifikācijas numurs, viņam neliek izmantot šo PVN identifikācijas numuru darījumos ar piegādātājiem, kuri veic uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī, un/vai darījumos, kas saistīti ar tajā esošām precēm. Viņš var izmantot PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi attiecīgā dalībvalsts, vai jebkuru PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi cita dalībvalsts. Taču viena vai cita PVN identifikācijas numura izvēlei var būt dažādas sekas.

Sekas situācijā, kurā C iesniedz dalībvalsts Nr. 2 piešķirto PVN identifikācijas numuru, jau tika skatītas. Tādā gadījumā piegāde no B saņēmējam C ir iekšzemes piegāde dalībvalstī Nr. 2 un preču transportēšanu attiecina uz piegādi, ko veic C. Tādējādi C veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 (kas ir atbrīvota no nodokļa, ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi).

Taču C var iesniegt B savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts Nr. 5. Tādā gadījumā ir piemērojams PD 36.a panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums un transportēšanu attiecina uz piegādi, kuras saņēmējs ir C. Piegāde Kopienas iekšienē no B saņēmējam C ir atbrīvota no nodokļa. C veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5.

Ja C iesniedz B savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts Nr. 3, arī ir piemērojams PD 36.a panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums un transportēšanu attiecina uz piegādi, kuras saņēmējs ir C. Piegāde Kopienas iekšienē no B saņēmējam C ir

atbrīvota no nodokļa, jo saskaņā ar PD 138. pantu ir vajadzīgs tikai PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi dalībvalsts, kas nav tā dalībvalsts, kurā sāka preču nosūtīšana vai transportēšana.

Saskaņā ar PD 40. pantu C veic preču iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5 — dalībvalstī, kurā preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas, tāpēc iegādei Kopienas iekšienē tiek uzlikts nodoklis dalībvalstī Nr. 5. Taču saskaņā ar PD 41. pantu arī dalībvalsts Nr. 3 var uzlikt nodokli par iegādi Kopienas iekšienē, jo numurs, kuru C izmantoja iegādē, bija PVN identifikācijas numurs, kas piešķirts dalībvalstī Nr. 3. Lai novērstu nodokļu dubulto uzlikšanu, C ir arī jāapliecina nodokļu iestādēm dalībvalstī Nr. 3, ka iegādei PVN ir piemērots saskaņā ar PD 40. pantu, t. i., dalībvalstī, kurā preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas (dalībvalsts Nr. 5).

3.6.16. Kas notiek, ja starpniekuzņēmējs nepaziņo savam piegādātājam nekādu PVN identifikācijas numuru?

Ir iespējams, ka starpniekuzņēmējs savam piegādātājam nepaziņo nekādu PVN identifikācijas numuru. Izmantojot 2. piemēru, pieņemsim, ka C ir starpniekuzņēmējs un nav paziņojis B nekādu PVN identifikācijas numuru. Tādā gadījumā B no C ir jāiekasē PVN par darījumu.

Ar to, ka preces ir izvestas no dalībvalsts Nr. 2 un C ir nodokļa maksātājs, kurš rīkojas savā vārdā, nepietiek, lai piegādei Kopienas iekšienē piešķirtu atbrīvojumu no PVN. Saskaņā ar PD 138. panta 1. punkta b) apakšpunkta nosacījumiem attiecībā uz atbrīvojumu piegādei Kopienas iekšienē C ir jānorāda B savs PVN identifikācijas numurs, ko piešķirusi dalībvalsts, kas nav preču nosūtīšanas dalībvalsts. Tā kā viņš to nav izdarījis, B ir jāiekasē PVN par piegādi Kopienas iekšienē.

Jāņem vērā, ka saskaņā ar PD 40. pantu un ĪR 16. pantu nodokļa uzlikšana piegādei Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2 neliedz uzlikt nodokli iegādei Kopienas iekšienē, ko C veic dalībvalstī Nr. 5.

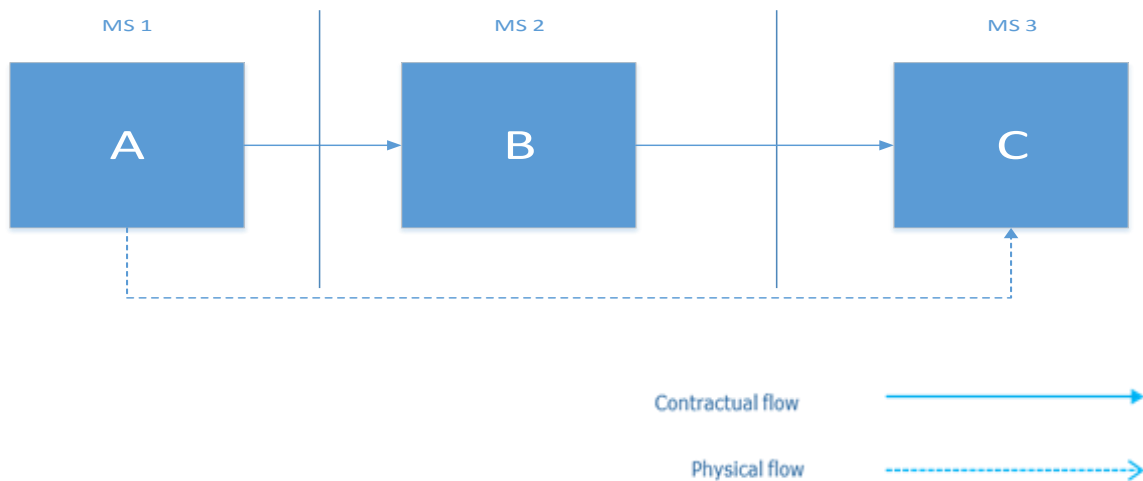
C šo situāciju var labot, vēlāk paziņojot savu PVN identifikācijas numuru. Viņš var paziņot B savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts Nr. 2, dalībvalsts Nr. 3 vai dalībvalsts Nr. 5, ar iepriekšējā sadaļā paskaidrotajām sekām. Tādā gadījumā ir piemērojami dalībvalstī Nr. 2 paredzētie noteikumi par rēķinu korekcijām.

3.6.17. Trijstūra darījumu vienkāršošana

Kā jau minēts, PD 36.a panta noteikumu darbības joma tikai ļauj precizēt, uz kuru darījumu ķēdē ir attiecināma transportēšana. Šie noteikumi nekādā veidā neietekmē nodokļu saistības, kas ir noteiktas saskaņā ar vispārējiem noteikumiem. Tie arī nekādā veidā neietekmē iespēju piemērot vienkāršošanu, kas paredzēta trijstūra darījumiem, ja ir izpildīti visi PD 141. panta nosacījumi.

Varam iedomāties vienkāršu ķēdes darījumu, kurā var piemērot trijstūra darījumu vienkāršošanu, izmantojot šādu piemēru (**7. piemērs**):

B ir starpniekuzņēmējs. PD 36.a panta 1. punkta vispārējais noteikums ir tāds, ka transportēšanu vai nosūtīšanu attiecinā uz starpniekuzņēmējam veiktu piegādi, t. i., uz piegādi, ko A veic saņēmējam B. Attiecīgi A veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1, savukārt B veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 3. Pārbaudīsim, vai ir izpildītas PD 141. pantā noteiktās prasības trijstūra darījumu vienkāršošanas piemērošanai:

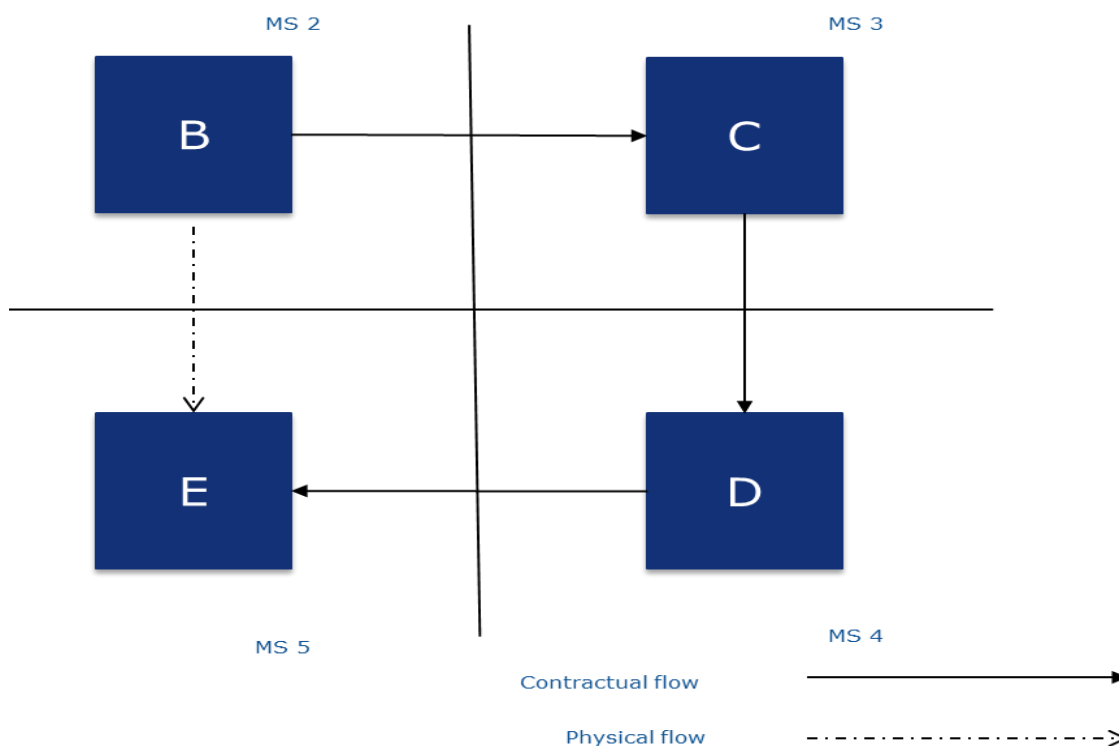
- a) nodokļa maksātājs (B), kurš neveic uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī (dalībvalsts Nr. 3), taču kurš ir identificēts PVN nolūkos citā dalībvalstī (dalībvalsts Nr. 2), veic preču iegādi Kopienas iekšienē;
- b) B veic preču iegādi, lai veiktu to pašu preču turpmāku piegādi attiecīgajā dalībvalstī (dalībvalsts Nr. 3);
- c) preces no dalībvalsts (dalībvalsts Nr. 1), kas nav dalībvalsts, kurā B ir identificēts (dalībvalsts Nr. 2), tiek tieši transportētas personai, kurai viņam jāveic turpmākā piegāde (C);
- d) persona, kurai jāsaņem turpmākā piegāde (C), ir cits nodokļa maksātājs, kas identificēts attiecīgajā dalībvalstī (dalībvalsts Nr. 3);
- e) C saskaņā ar PD 197. pantu ir noteikts kā atbildīgais par PVN nomaksu, kas jāveic par piegādi, kuru veica B.

Tādējādi nosacījumi trijstūra darījumu vienkāršošanai ir izpildīti. Attiecīgi nodoklis darījumam tiek uzlikts šādi:

- A veic piegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 1. Ja ir izpildīti visi PD 138. panta nosacījumi, attiecīgā piegāde ir atbrīvota no nodokļa;
- B veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 3. PVN par šo iegādi netiek iekasēts, jo ir piemērots PD 141. pants;
- B veic iekšzemes piegādi saņēmējam C dalībvalstī Nr. 3. C ir atbildīgs par PVN nomaksu par šo piegādi saskaņā ar PD 197. pantu;
- attiecīgi B nav jāreģistrējas un nav jādeklarē PVN ne dalībvalstī Nr. 1, ne dalībvalstī Nr. 3. Turklāt, lai nodrošinātu, ka B netiek uzlikts nodoklis par iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 2, viņam ir jāizpilda PD 42. panta nosacījumi.

3.6.17.1. Ķēdē ir vairāk nekā trīs dalībnieki

Vēlreiz izmantosim piemēru ar četriem ķēdes dalībniekiem (**8. piemērs**):

8. piemērā starpniekuņēmējs ir C. C paziņo B savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts Nr. 2. Tādējādi PD 36.a panta 1. punktā paredzētā vispārējā noteikuma vietā ir piemērojams PD 36.a panta 2. punkta noteikums un transportēšanu attiecina uz piegādi, ko veic C. Attiecīgi piegāde, ko B veic saņēmējam C, ir iekšzemes piegāde dalībvalstī Nr. 2, savukārt piegāde, ko C veic saņēmējam D — preču piegāde Kopienas iekšienē, kas dalībvalstī Nr. 2 ir atbrīvota no nodokļa (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi).

Iegādi Kopienas iekšienē veic D, kurš neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 5, kas ir preču ievešanas dalībvalsts, taču kurš ir reģistrēts dalībvalstī Nr. 4. D iegādājas preces nolūkā veikt preču turpmāku piegādi E tajā pašā dalībvalstī (dalībvalsts Nr. 5). Preces no dalībvalsts (dalībvalsts Nr. 2), kas nav dalībvalsts, kurā D ir identificēts PVN nolūkos (dalībvalsts Nr. 4), ir tieši transportētas personai, kurai viņam jāveic turpmākā piegāde (E). E ir nodokļa maksātājs, kas identificēts PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 5. Tādējādi, ja E ir atbildīgā persona par PVN nomaksu par piegādi, ko veica persona, kura neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī Nr. 5 (D), saskaņā ar PD 197. pantu, tad ir piemērojams PD 141. panta noteikums.

Šajā situācijā par iegādi Kopienas iekšienē, ko D veica dalībvalstī Nr. 5, PVN netiek iekasēts. Par PVN atbildīgā persona attiecībā uz piegādi, ko veica D saņēmējam E dalībvalstī Nr. 5, saskaņā ar PD 197. pantu ir E.

Attiecīgi D nav jāreģistrējas vai jādeklarē PVN dalībvalstī Nr. 5. Turklāt, lai nodrošinātu, ka D netiek uzlikts nodoklis par iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 4, viņam ir jāizpilda PD 42. panta nosacījumi.

3.6.17.2. Preču turpmāka piegāde pēc trijstūra darījuma

8. piemērā starpniekuzņēmējs bija C. C paziņo B savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 3, nevis savu PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 2. Šī piemēra nolūkos pieņemsim, ka D ir identificēts PVN nolūkā ne tikai dalībvalstī Nr. 4, bet arī dalībvalstī Nr. 5. Šajā gadījumā ir piemērojams vispārējais noteikums attiecībā uz ķēdes darījumiem un transportēšanu attiecina uz piegādi, ko B veic saņēmējam C. C veic iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5. Ņemot vērā PD 141. panta burtisko formulējumu, varētu uzskatīt, ka šis atbrīvojums nav piemērojams attiecīgajai iegādei Kopienas iekšienē, ko veica C. Tas tā ir tāpēc, ka nebūtu izpildīts PD 141. panta c) punkta nosacījums — preces nav nosūtītas vai transportētas personai, kurai C veic piegādi (D), bet gan citai personai (E), kas ķēdē atrodas tālāk. Tādā gadījumā C būtu jāreģistrējas dalībvalstī Nr. 5 un jādeklarē PVN par iegādi Kopienas iekšienē dalībvalstī Nr. 5²¹.

Taču šādā situācijā joprojām varētu piemērot PD 141. pantā paredzēto atbrīvojumu.

Šajā saistībā jāņem vērā, ka starpniekuzņēmējam C, pārdodot preces D, nav svarīgi, ko D ar tām plāno darīt.

C izpilda savas saistības ar D, nosūtot preces uz vietu, par ko C un D ir vienojušies. Tās var būt D telpas vai noliktava, ko pārvalda trešā puse. Taču tās var būt arī E telpas, jo D ar E ir veicis darījumu, par ko C var arī nezināt.

Tādējādi C ir izpildījis PD 141. pantā noteiktās prasības, jo nosūta preces uz D noteikto vietu. Fakts, ka D ir veicis pārdošanu E, par ko C var zināt vai arī nezināt, neietekmē to, ka C ir izpildījis prasības atbrīvojuma piemērošanai.

Aplūkosim atšķirības starp šo scenāriju (trijstūra darījums starp B, C un D, kaut gan preces ir nosūtītas E) un gadījumu, kad pastāv trijstūra darījums starp B, C un D, preces ir nosūtītas uz D telpām un D veic turpmāku piegādi E ārpus ķēdes darījuma.

Abos gadījumos preču iegāde Kopienas iekšienē, ko C veic dalībvalstī Nr. 5, ir atbrīvota no nodokļa un C šajā dalībvalstī nav jāreģistrējas. D abos gadījumos jābūt reģistrētam dalībvalstī Nr. 5, un viņš ir atbildīgs par PVN nomaksu saistībā ar iekšzemes piegādi, ko C viņam veic minētajā dalībvalstī.

Turklāt ir jāņem vērā PD 42. panta b) punkts. Tas nozīmē, ka abos gadījumos C ir jāizpilda “265. pantā paredzētie pienākumi saistībā ar kopsavilkuma paziņojuma sniegšanu” un savā kopsavilkuma paziņojumā, kas iesniegts dalībvalstī Nr. 3, jāiekļauj turpmāka piegāde saņēmējam D, kā arī D PVN identifikācijas numurs dalībvalstī Nr. 5. Pretējā gadījumā C abos gadījumos dalībvalstī Nr. 3 būtu atbildīgs par veikto iegādi Kopienas iekšienē, jo saistībā ar šo iegādi ir izmantojis dalībvalstī Nr. 3 piešķirtu PVN identifikācijas numuru (PD 41. pants).

Piegāde no D saņēmējam E jebkurā gadījumā būtu iekšzemes piegāde, kurai uzliek nodokli dalībvalstī Nr. 5.

---

²¹ Taču, ja ir piemērojams atbrīvojums saskaņā ar PD 140. panta c) punktu (kā būtu gadījumā, ja dalībvalsts Nr. 5 turpmākajai piegādei starp C un D piemērotu apgrieztās maksāšanas iespēju, kas paredzēta PD 194. pantā), tad C būtu jāreģistrējas dalībvalstī Nr. 5 veiktās iegādes Kopienas iekšienē dēļ, taču par attiecīgo iegādi Kopienas iekšienē viņam nebūtu jādeklarē PVN, jo veiktā iegāde ir atbrīvota no nodokļa.

Kā redzams, attiecībā uz C, D un E nav nekādu atšķirību atkarībā no tā, vai trijstūra darījumu vienkāršošana ir piemērota, kad preces tiek nosūtītas saņēmējam E, vai vienkāršošana ir piemērota tad, preces tiek nosūtītas saņēmējam D, kurš vēlāk tās pārdod un nosūta E. Tomēr, ja vienkāršošana netiek piemērota, C ir jāreģistrējas un jādeklarē PVN dalībvalstī Nr. 5.

Pēc iepriekš minēto apstākļu analīzes var uzskatīt, ka visi nosacījumi trijstūra darījumu vienkāršošanas piemērošanai šajā gadījumā ir izpildīti 8. piemērā, ja vien C transportē preces uz vietu dalībvalstī Nr. 5, ko viņam norādījis D, un D ir identificēts PVN nolūkā dalībvalstī Nr. 5. PD 141. panta c) punkta nosacījums ir izpildīts, jo preces ir tieši transportētas uz vietu, ko D norādījis C.

Tādējādi preču iegādei Kopienas iekšienē, ko C veic dalībvalstī Nr. 5, būtu jābūt atbrīvotai no nodokļa un C nav jāreģistrējas dalībvalstī Nr. 5. D būtu atbildīgs par PVN nomaksu dalībvalstī Nr. 5 attiecībā uz iekšzemes piegādi, ko C attiecīgajā dalībvalstī veic saņēmējam D, un arī piegāde no D saņēmējam E būtu iekšzemes piegāde, par ko dalībvalstī Nr. 5 uzliek nodokli. PD 42. panta nolūkos C būtu pienākums iesniegt kopsavilkuma paziņojumu dalībvalstī Nr. 3, norādot D PVN identifikācijas numuru dalībvalstī Nr. 5.

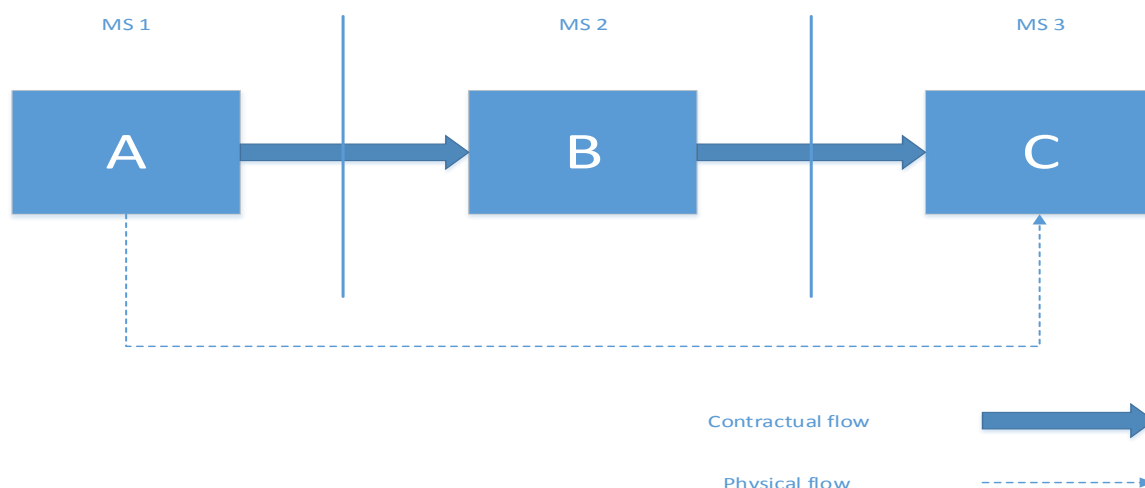
Īsumā — ķēdes darījumu noteikumi ir spēkā neatkarīgi no ķēdē iesaistīto pušu skaita. Taču trijstūra darījumu vienkāršošana ir piemērojama tikai tad, ja attiecībā uz darījumiem, kuru ķēdē ir iesaistītas trīs puses, ir izpildīti visi nosacījumi attiecīgajai trijstūra vienkāršošanai. Praksē tas nozīmē, ka trijstūra vienkāršošanu potenciāli var izmantot tikai viens no darījumu ķēdē iesaistītajiem nodokļa maksātājiem, t. i., tas, kurš ķēdes ietvaros veic iegādi Kopienas iekšienē. Minētajā piemērā tas ir C, savukārt D nevar izmantot vienkāršošanu.

3.6.18. Pēdējā persona ķēdē ir galīgais klients

Kā minēts 3.3. iedaļā, minimālais ķēdes darījumā iesaistīto personu skaits ir trīs. Taču tām visām nav obligāti jābūt nodokļa maksātājiem.

Ir iespējams, ka pēdējā persona ķēdē, kura ir galapatērētājs, nav nodokļa maksātājs. Tāpēc noteikumus par ķēdes darījumiem varētu piemērot situācijā, kurā nodokļa maksātājs A pārdod preces nodokļa maksātājam B, kurš tās pašas preces pārdod indivīdam C, kurš nav nodokļa maksātājs. Transportēšana tiek veikta tieši no A dalībvalstī Nr. 1 saņēmējam C dalībvalstī Nr. 3.

9. piemērs

Šajā situācijā vienīgā persona, kas var būt starpniekuzņēmējs, lai piemērotu noteikumus par ķēdes darījumiem, ir B.

Ja ir piemērojams vispārējais noteikums, transportēšanu attiecina uz piegādi, ko A veic saņēmējam B. Tādējādi piegāde, ko veic A, ir preču piegāde Kopienas iekšienē, kas atbrīvota no nodokļa dalībvalstī Nr. 1 (ja ir izpildīti PD 138. panta nosacījumi), un B veic iegādi Kopienas iekšienē, par ko uzliek nodokli dalībvalstī Nr. 3. Piegāde no B saņēmējam C ir iekšzemes darījums dalībvalstī Nr. 3.

Ja starpniekuzņēmējs B paziņo A savu PVN identifikācijas numuru, ko piešķirusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas (dalībvalsts Nr. 1), tad nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina uz viņa veikto piegādi, t. i., uz piegādi no B saņēmējam C. Piegāde no A saņēmējam B ir iekšzemes darījums, par ko dalībvalstī Nr. 1 uzliek nodokli. Piegāde no B saņēmējam C tiktu kvalificēta kā preču tālpārdošana, par ko uzliek nodokli dalībvalstī Nr. 3, izņemot gadījumus, kad ir izpildīti PD 34. panta nosacījumi un attiecīgi darījumam uzliek nodokli dalībvalstī Nr. 1.

4. ATBRĪVOJUMS PREČU PIEGĀDĒM KOPIENAS IEKŠIENĒ

4.1. Attiecīgais noteikums

PD 138. pants.

4.2. Ko šis noteikums paredz?

PD 138. panta grozījums ietver 2 elementus:

- ir mainīta 1. punkta struktūra un pievienots jauns nosacījums;
- ir pievienots jauns 1.a punkts.

PD 138. panta 1. punkts

Attiecībā uz PD 138. panta 1. punktu jāņem vērā, ka:

- PD 138. panta 1. punkta a) apakšpunkta saturs atbilst 138. panta 1. punkta saturam versijā, kas bija piemērojama līdz 2019. gada 31. decembrim;
  - punkta b) apakšpunktā paredzēts jauns nosacījums atbrīvojuma piemērošanai, kas ietver šādus divus elementus:
    - o nodokļa maksātājs vai juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja, kam veikta piegāde, ir identificēta PVN nolūkos dalībvalstī, kas nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalsts;
- un
- o nodokļa maksātājs vai juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja, kam veikta piegāde, piegādātājam norādīja savu PVN identifikācijas numuru.

Attiecībā uz pirmo elementu jāņem vērā, ka nodokļa maksātāja vai juridiskas personas, kas nav nodokļa maksātāja, kam veikta piegāde, PVN identifikācijas numuram nav obligāti jābūt piešķirtam dalībvalstī, uz kuru preces tiek transportētas, pietiek ar to, ka PVN identifikācijas numurs ir piešķirts dalībvalstī, kas nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalsts.

Attiecībā uz otro elementu jāņem vērā, ka tiesību aktā nav precizēts veids, kādā līgumslēdzējas puses savstarpēji norāda PVN identifikācijas numuru. Tāpēc tas būtu jāatstāj līgumslēdzēju pušu ziņā un nav jāpakļauj kādām formālām prasībām (piem., prasībai izmantot īpašu dokumentu). Līdzīgi kā iepriekš minēts PD 36.a panta 2. punkta kontekstā, ja piegādātājs ir norādījis sava klienta PVN identifikācijas numuru rēķinā, var uzskatīt, ka klients ir piegādātājam norādījis savu PVN identifikācijas numuru.

PD 138. panta 1.a punkts

Ciktāl tas attiecas uz PD 138. panta 1.a punktu, ir jāuzsver, ka 138. pantā ir iekļauts jauns 1.a punkts, saskaņā ar kuru 1. punktā noteikto atbrīvojumu nepiemēro, ja piegādātājs nav izpildījis PD 262. un 263. pantā paredzēto kopsavilkuma paziņojuma iesniegšanas pienākumu vai viņa jau iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā nav izklāstīta pareiza informācija par attiecīgo piegādi, kā prasīts saskaņā ar PD 264. pantu, izņemot tad, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām.

4.3. Konkrēti jautājumi saistībā ar PD 138. panta 1. un 1.a punktu

4.3.1. PVN komitejas apstiprinātie norādījumi

Norādījumi, kas tapuši PVN komitejas 113. sanāksmē 2019. gada 3. jūnijā

3. JAUNI TIESĪBU AKTI — JAUTĀJUMI SAISTĪBĀ AR NESEN
PIEŅEMTO ES PVN NOTEIKUMU ĪSTENOŠANU
- 3.1 Izcelsme: Komisija
- Atsauces: PVN direktīvas 17.a pants, 36.a pants, 138. panta 1. un 1.a punkts,
243. panta 3. punkts un 262. panta 2. punkts
PVN īstenošanas regulas 45.a un 54.a pants
- Temats: Ātro risinājumu kopuma īstenošana. Padomes Direktīva (ES) 2018/1910
un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912
([Dokuments taxud.c.1\(2019\)3533969 — darba dokuments Nr. 968](#))

Dokuments E — taxud.c.1(2019) 7900313, darba dokuments Nr. 976

*Atbrīvojums preču piegādei Kopienas iekšienē — kā to ietekmē Direktīva par PVN atmaksāšanu (3.3.1. iedaļa)*²²

PVN komiteja vienprātīgi apstiprina, ka grozījums, kas ar Padomes 2018. gada 4. decembra Direktīvu (ES) 2018/1910 izdarīts PVN direktīvas 138. panta 1. punktā, pievieno būtisku nosacījumu atbrīvojuma piemērošanai preču piegādei Kopienas iekšienē. PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka saskaņā ar šo papildinājumu nosacījumi 138. pantā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai gadījumā, ja persona, kas iegādājas preces, nenorāda piegādātājam savu PVN identifikācijas numuru vai norādīto PVN identifikācijas numuru ir piešķīrusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas, ir jāuzskata par neizpildītiem un piegādātājam ir jāiekasē PVN.

Dokuments F — taxud.c.1(2019) 7900872, darba dokuments Nr. 977

*Atbrīvojums preču piegādei Kopienas iekšienē — 138. panta 1.a punkta piemērošana (3.3.2. iedaļa)*²³

1. PVN komiteja vienprātīgi atzīst, ka to, ka PVN direktīvas 138. panta 1. punktā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro gadījumos, kad piegādātājs neizpilda 1.a punkta nosacījumus, faktiski var konstatēt tikai tad, kad ir pagājis noteikts laiks pēc piegādes veikšanas un rēķina izsniegšanas.

PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka nenovēršami pastāvēs laika posms starp laiku, kad veikta piegāde un izsniegts rēķins pircējam, un laiku, kad piegādātājam ir jāizpilda PVN direktīvas 262. un 263. pantā minētais pienākums iesniegt kopsavilkuma paziņojumu. PVN komiteja arī vienprātīgi uzskata, ka nav novēršama laika posma pastāvēšana starp brīdi, kurā piegādātājam ir jāiesniedz kopsavilkuma paziņojums, un brīdi, kurā nodokļu iestādes rīkojas, jo šādu rīcību var izraisīt tikai kopsavilkuma paziņojuma neiesniegšana vai tas, ka kopsavilkuma paziņojumā nav norādīta pareiza informācija.

²² Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

²³ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

2. PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka piegādātājam tāpēc ir jāvar atbrīvot piegādi no nodokļa piegādes veikšanas laikā, ja ir izpildīti PVN direktīvas 138. panta 1. punktā minētie nosacījumi, jo tie ir vienīgie nosacījumi, kas piegādes laikā ļauj noteikt, vai atbrīvojums ir vai nav piemērojams.

Attiecībā uz PVN direktīvas 138. panta 1.a punktā minētajiem gadījumiem PVN komiteja gandrīz vienprātīgi uzskata, ka atbrīvojumu var atzīt par spēkā neesošu tikai ar atpakaļejošu datumu, kad nodokļu iestādes konstatē (ja tās konstatē), ka piegādātājs nav izpildījis PVN 262. un 263. pantā noteikto pienākumu iesniegt kopsavilkuma paziņojumu vai ka viņa jau iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā nav norādīta pareiza informācija saistībā ar attiecīgo piegādi, kā paredzēts PVN direktīvas 264. pantā, izņemot gadījumus, kad piegādātājs var pienācīgi un kompetentām iestādēm apmierinošā veidā pamatot šādas nepilnības.

Dokuments G — taxud.c.1(2019) 7901495, darba dokuments Nr. 978

*Atbrīvojums preču piegādei Kopienas iekšienē — apvienojumā ar iespējamu apgriezto maksāšanu, kas paredzēta 194. pantā (3.3.3. iedaļa)*²⁴

Ja tiek uzskatīts, ka notiek preču pārvietošana saskaņā ar PVN direktīvas 17. pantu, jo preces, kurām tika piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu, vairs neatbilst nosacījumiem, lai šādu režīmu saglabātu, PVN komiteja vienprātīgi uzskata, ka:

- a) ja nodokļa maksātājs, kurš veic pārvietošanu, nav jau identificēts PVN nolūkā dalībvalstī, kurā precēm vispirms tika piemērots režīms preču piegādei uz noliktavu, viņam ir sevi jāidentificē attiecīgajā dalībvalstī, jo viņš tajā ir veicis uzskatīto iegādi Kopienas iekšienē;
- b) šāda identificēšana ir nepieciešama saskaņā ar PVN direktīvas 214. panta 1. punkta b) apakšpunktu, un attiecīgā dalībvalsts nevar no tās atbrīvot pat tad, ja uzskatītā iegāde Kopienas iekšienē ir atbrīvota no nodokļa saskaņā ar PVN direktīvas 140. panta c) punktu.

Norādījumi *Atbrīvojums preču piegādei Kopienas iekšienē — apvienojumā ar iespējamu apgriezto maksāšanu, kas paredzēta 194. pantā (3.3.3. iedaļa)* ir saistīti ar šo skaidrojumu 2.5.4. iedaļā aplūkoto jautājumu. Ir norādīta atsauce uz attiecīgo iedaļu.

4.3.2. Kas notiek, ja pircējs nenorāda piegādātājam savu PVN identifikācijas numuru, kas piešķirts dalībvalstī, kura nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas dalībvalsts?

Ja pircējs nenorāda piegādātājam savu PVN identifikācijas numuru vai norādīto PVN identifikācijas numuru ir piešķīrusi dalībvalsts, no kuras preces ir nosūtītas vai transportētas, tad vismaz viens no nosacījumiem PD 138. pantā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai (jo īpaši PD 138. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais nosacījums) nav izpildīts un piegādātājam ir jāiekasē PVN.

²⁴ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

Tas ir spēkā arī tad, ja visi pārējie nosacījumi atbrīvojuma piemērošanai ir izpildīti un piegādātājam ir iemesli uzskatīt (piemēram, piegādāto preču veida vai daudzuma dēļ), ka klients ir nodokļa maksātājs vai juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja.

Tas, ka piegādātājs par piegādi iekasē PVN, jo nav izpildīti PD 138. panta nosacījumi, neietekmē iegādei Kopienas iekšienē, ko klients veicis dalībvalstī, kurā preču nosūtīšana vai transportēšana beidzas, piemērojamo PVN režīmu (ĪR 16. pants).

Ja pircējs, kurš var pierādīt, ka viņš iegādes laikā ir rīkojies kā nodokļa maksātājs, piegādātājam vēlāk var norādīt PVN identifikācijas numuru, kas piešķirts dalībvalstī, kura nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas dalībvalsts, un nekas neliecina par krāpšanu vai ļaunprātīgu izmantošanu, piegādātājs izlabo rēķinu saskaņā ar attiecīgajos valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem.

4.3.3. Kas notiek, ja pircējs ir iesniedzis nodokļu iestādēm pieprasījumu PVN identifikācijas numura saņemšanai, taču nav saņēmis PVN identifikācijas numuru laikā, kad piegādātājam ir jāizraksta rēķins?

Ja laikā, kad piegādātājs izraksta rēķinu, pircējs nav varējis norādīt piegādātājam PVN identifikācijas numuru, jo nodokļu iestādes vēl apstrādā pircēja pieprasījumu šāda numura saņemšanai, piegādātājs nevar piemērot PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu, jo nav izpildīti visi nosacījumi.

Tiklīdz pircējs saņem PVN identifikācijas numuru, rēķinu var koriģēt saskaņā ar 4.3.2. iedaļas pēdējā daļā skaidrotajiem noteikumiem.

4.3.4. Dažas dalībvalstis nošķir PVN identifikācijas numuru, kas ir derīgs tikai noteiktiem iekšzemes darījumiem, un PVN identifikācijas numuru, kuram saskaņā ar PD 215. pantu ir apzīmējums, pēc kura var noteikt dalībvalsti, kura numuru piešķirusi. Vai attiecībā uz PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu var izmantot abus numurus?

Nē. PD 138. panta nolūkos ir izmantojams tikai PVN identifikācijas numurs ar apzīmējumu, pēc kura var noteikt dalībvalsti, kura numuru piešķirusi. Tas ir vienīgais PVN identifikācijas numurs, ko identifikācijas dalībvalsts iekļauj PVN informācijas apmaiņas sistēmas (VIES) datubāzē, un attiecīgi ir vienīgais PVN numurs, ko piegādātājs var pārbaudīt.

4.3.5. Kuru PVN identifikācijas numuru izmantot, lai piemērotu PD 138. pantā paredzēto atbrīvojumu, ja pircējs ir daļa no PVN grupas saskaņā ar PD 11. pantu?

Eiropas Savienības Tiesa uzskatīja, ka PD 11. panta īstenošanas ietekmē valstu tiesību akti, kas pieņemti uz minētā noteikuma pamata, ļauj personas, jo īpaši uzņēmumus, kas savā starpā ir saistīti ar finansiālām, ekonomiskām un organizatoriskām saitēm, vairs neuztvert kā atsevišķus nodokļa maksātājus PVN nolūkā un uztvert kā vienu nodokļa maksātāju. Tādējādi, ja dalībvalsts ir īstenojusi attiecīgo noteikumu, cieši saistīto personu vai personas PD 11. panta nozīmē nevar nepārprotami uztvert kā nodokļa maksātāju vai maksātājas PD 9. panta nozīmē. No tā izriet, ka uzskatīšana par vienu nodokļa maksātāju

liedz personām, kuras tādējādi ir cieši saistītas, turpmāk tikt identificētām kā individuāliem nodokļa maksātājiem²⁵.

Tas nozīmē, ka PVN identifikācijas numurs, kas izmantojams PD 138. pantā paredzētajam atbrīvojumam, faktiski ir tikai PVN grupai.

4.3.6. Kā jāsaprot izteikums “izņemot tad, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām” PD 138. panta 1.a punktā?

Padomes Direktīvas (ES) 2018/1910 (2018. gada 4. decembris) 7. apsvērumā Padome noteikuma nolūku skaidro šādi: “Turklāt VIES saraksta izveide ir būtiska, lai informētu preču ievešanas dalībvalsti par preču atrašanos tās teritorijā, un tādējādi tas ir svarīgs elements cīņā pret krāpšanu Savienībā. Minētā iemesla dēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai gadījumā, ja piegādātājs nepilda savus VIES saraksta pienākumus, atbrīvojums nebūtu jāpiemēro, izņemot, ja piegādātājs rīkojas labticīgi, proti, ja viņš var kompetentajām nodokļu iestādēm pienācīgi pamatot jebkurus savus trūkumus saistībā ar kopsavilkuma paziņojumu, tostarp ja piegādātājs laikus sniedz pareizu informāciju, kā prasīts saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 264. pantu.”

PD 138. panta 1.a punktā ir noteikts princips, ka atbrīvojumu nepiemēro, ja nav izpildītas 262., 263. un 264. pantā noteiktās prasības. PD 138. panta 1.a punkta pēdējā daļa nozīmē, ka atbrīvojums joprojām ir piemērojams, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām.

Panta 1.a punkta pēdējā daļa norāda uz prasību neizpildīšanas situācijām, ko piegādātājs un tās dalībvalsts, kurā veikta piegāde, kompetentās iestādes izskata katrā gadījumā atsevišķi.

Taču var uzskatīt, ka turpmāk minētajās situācijās piegādātāja radītās nepilnības ir pienācīgi pamatotas (izņemot gadījumus, kad nodokļu iestādēm ir iemesli uzskatīt, ka nepilnības ir krāpšanas shēmas elements), ja vien piegādātājs, tiklīdz viņš uzzina par kļūdu, kas radījusi nepilnības, attiecīgo kļūdu izlabo:

- o piegādātājs nejaušas kļūdas dēļ nav iekļāvis no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā tā veikta, taču ir to iekļāvis kopsavilkuma paziņojumā par nākamo laikposmu;
- o piegādātājs ir iekļāvis no nodokļa atbrīvotu piegādi Kopienas iekšienē kopsavilkuma paziņojumā par laikposmu, kurā tā veikta, taču ir pieļāvis netīšu kļūdu attiecībā uz konkrētās piegādes vērtību;
- o pēc uzņēmuma, kurš iegādājas preces, pārstrukturēšanas tam ir jauns nosaukums un jauns PVN identifikācijas numurs, taču īsajā pārejas posmā joprojām pastāv iepriekšējais nosaukums un PVN identifikācijas numurs. Kopsavilkuma paziņojumā piegādātājs kļūdas dēļ ir iekļāvis darījumus, izmantojot iepriekšējo PVN identifikācijas numuru.

²⁵ Sk. ES Tiesas 2008. gada 22. maija nolēmumu lietā Nr. C-162/07, *Amplifin*.

5. TRANSPORTĒŠANAS PIERĀDĪJUMS

5.1. Attiecīgais noteikums

ĪR 45.a pants

5.2. Ko šis noteikums paredz?

ĪR 45.a pantā ir paredzēts, ka nosacījums preču piegādes Kopienas iekšienē atbrīvošanai no nodokļa saskaņā ar PD 138. pantu, proti, ka preces ir nosūtītas vai transportētas no dalībvalsts uz galamērķi ārpus tās teritorijas, taču Kopienas ietvaros, tiek uzskatīts par izpildītu 45.a panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minētajos gadījumos.

Tas arī nozīmē, ka:

- kāda no a) vai b) apakšpunktā minētajiem gadījumiem esamība pati par sevi nav pietiekama, lai piegāde tiktu atbrīvota no nodokļa saskaņā ar PD 138. pantu. Tiek pieņemts, ka pamatnosacījums ir izpildīts, taču, lai piemērotu atbrīvojumu, ir jāizpilda arī pārējie PD 138. pantā minētie nosacījumi;
- pieņēmuma piemērošana pretējā virzienā nav iespējama. Citiem vārdiem sakot, tas, ka pieņēmuma nosacījumi nav izpildīti, vēl automātiski nenozīmē, ka nav piemērojams PD 138. pantā paredzētais atbrīvojums. Šādā gadījumā piegādātāja ziņā ir nodokļu iestādēm apmierinošā veidā pierādīt, ka ir izpildīti atbrīvojuma nosacījumi (ieklaujot transportēšanu). Citiem vārdiem sakot, ja pieņēmums nav piemērojams, situācija paliek tāda pati kā pirms ĪR 45.a panta stāšanās spēkā.

ĪR 45.a panta 2. punktā noteikts, ka nodokļu iestāde var atspēkot 1. punktā paredzēto pieņēmumu, proti, ka preces ir nosūtītas vai transportētas no dalībvalsts uz galamērķi ārpus tās teritorijas, taču Kopienas ietvaros.

Pieņēmuma atspēkošana attiecīgi nozīmē, ka nodokļu iestādes spēj sniegt nepieciešamos elementus, kas apliecina, ka preces faktiski nav nosūtītas vai transportētas no dalībvalsts uz galamērķi ārpus tās teritorijas, taču Kopienas ietvaros. Tā var būt, piemēram, gadījumā, ja nodokļu iestādes kontroles laikā konstatē, ka preces joprojām atrodas piegādātāja noliktavā, vai nodokļu iestādēm ir zināms par negadījumu transportēšanas laikā, kura rezultātā preces tika iznīcinātas pirms izvešanas no teritorijas.

Ja nodokļu iestādēm ir nepieciešamie elementi pieņēmuma atspēkošanai (ņemot vērā šim nolūkam nepieciešamo elementu veidu), PD 138. pantā paredzētais atbrīvojums, protams, nav piemērojams. Šajā saistībā “pieņēmuma atspēkošana” nozīmē, ka nodokļu iestāžu rīcībā ir pierādījumi, kas apliecina, ka preču transportēšana nav veikta.

“Pieņēmuma atspēkošana” atšķiras no situācijas, kurā nodokļu iestāde var apliecināt, ka kāds no ĪR 45.a panta 3. punktā minētajiem dokumentiem, kas iesniegts kā pierādījums, vai nu ietver nepareizu informāciju, vai pat ir viltots. Sekas tādā gadījumā būtu tādas, ka nosacījumi esamībai kādā no 1. punkta a) vai b) apakšpunktos minētajām situācijām nav izpildīti. Tādējādi piegādātājs vairs nevar paļauties uz pieņēmumu par to, ka no kādas dalībvalsts ir veikta nosūtīšana vai transportēšana uz galamērķi ārpus tās teritorijas, taču Kopienas ietvaros. Taču piegādātājam joprojām var būt iespēja vai nu iesniegt citus dokumentus, kā minēts ĪR 45.a pantā, kuri viņam ļautu izmantot pieņēmumu (ja vien nodokļu iestādes vēlreiz nepierāda, ka šādi dokumenti ir nepareizi vai viltoti), vai arī

iesniegt pietiekamus pierādījumus, kas apliecina, ka nosacījumi PD 138. pantā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai ir izpildīti.

5.3. Konkrēti jautājumi saistībā ar šo noteikumu

5.3.1. PVN komitejas apstiprinātie norādījumi

Norādījumi, kas tapuši PVN komitejas 113. sanāksmē 2019. gada 3. jūnijā

3. JAUNI TIESĪBU AKTI — JAUTĀJUMI SAISTĪBĀ AR NESEN PIEŅEMTO ES PVN NOTEIKUMU ĪSTENOŠANU

3.1 Izcelsme: Komisija

Atsauces: PVN direktīvas 17.a pants, 36.a pants, 138. panta 1. un 1.a punkts,
243. panta 3. punkts un 262. panta 2. punkts
PVN īstenošanas regulas 45.a un 54.a pants

Temats: Ātro risinājumu kopuma īstenošana. Padomes Direktīva (ES) 2018/1910
un Padomes Īstenošanas regula (ES) 2018/1912
([Dokuments taxud.c.1\(2019\)3533969 — darba dokuments Nr. 968](#))

Dokuments H — taxud.c.1(2019) 7901898, darba dokuments Nr. 979

Atbrīvojums preču piegādei Kopienas iekšienē — ko nozīmē “neatkarīgs” attiecībā uz transportēšanas pierādījumu (3.3.4. iedaļa)²⁶

PVN komiteja gandrīz vienprātīgi uzskata, ka, nosakot, vai PVN Īstenošanas regulas 45.a panta 1. punkta a) apakšpunkta un b) apakšpunkta ii) punkta nolūkos divas puses ir “neatkarīgas”,

- a) abas puses nevar uzskatīt par “neatkarīgām”, ja tām ir kopīgs juridiskas personas statuss; un
- b) izmanto PVN direktīvas 80. pantā noteiktos kritērijus, kā rezultātā puses, kurām pastāv “ģimenes saites vai citas ciešas personiskas saites, vadības, īpašuma, dalības, finanšu vai juridiskas saites” nevar uzskatīt par savstarpēji neatkarīgām.

5.3.2. Kas notiek ar esošajiem dalībvalstu noteikumiem attiecībā uz transportēšanas pierādījumu pēc ĪR 45.a panta stāšanās spēkā? Vai attiecīgie valstu noteikumi joprojām tiks piemēroti?

Dalībvalstīm ir pienākums piemērot ĪR 45.a pantu. Tas nozīmē, ka tad, ja ir izpildīti minētā noteikuma nosacījumi, piegādātājam ir tiesības izmantot attiecīgo pieņēmumu. Turklāt dalībvalstis savos valsts tiesību aktos PVN jomā var arī noteikt citus pieņēmumus attiecībā uz transportēšanas pierādījumu, kas ir elastīgāki par ĪR 45.a pantā paredzēto pieņēmumu. Tādā gadījumā piegādātājs var izmantot ĪR 45.a panta pieņēmumus un/vai valsts PVN tiesību aktu pieņēmumus, ja vien ir izpildīti attiecīgie nosacījumi. Šajā saistībā esošos valsts PVN noteikumus, ar kuriem nosaka nosacījumus attiecībā uz transportēšanas pierādījumu, kas ir elastīgāki par ĪR 45.a pantā paredzētajiem, joprojām var piemērot.

²⁶ Šī sadaļa atsaucas uz attiecīgo iedaļu PVN komitejas darba dokumentā Nr. 968.

5.3.3. Kas notiek, ja ĪR 45.a pantā paredzētie transportēšanas pieņēmuma nosacījumi nav izpildīti? Vai tas nozīmē, ka šajā gadījumā PD 138. pantā paredzētais atbrīvojums netiek piemērots?

Tas, ka nosacījumi kāda no ĪR 45.a panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēto gadījumu esamībai nav izpildīti, vēl automātiski nenozīmē, ka PD 138. pantā paredzētais atbrīvojums nav piemērojams. Šajā gadījumā piegādātāja ziņā ir nodokļu iestādēm apmierinošā veidā pierādīt, ka ir izpildīti PD 138. pantā paredzētā atbrīvojuma nosacījumi (iekļaujot transportēšanu).

5.3.4. Kas notiek, ja nodokļu iestāde var apliecināt, ka kāds no ĪR 45.a panta 3. punktā minētajiem dokumentiem, kas iesniegts kā pierādījums, vai nu ietver nepareizu informāciju, vai pat ir viltots. Vai pārdevējs joprojām var paļauties uz pieņēmumu par nosūtīšanu vai transportēšanu?

Ja nodokļu iestāde var apliecināt, ka kāds no dokumentiem, kas iesniegts kā pierādījums, vai nu ietver nepareizu informāciju vai pat ir viltots, pārdevējs vairs nevar paļauties uz pieņēmumu, jo nosacījumi kāda no ĪR 45.a panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktā minēto gadījumu esamībai nav izpildīti.

Taču pārdevējam joprojām var būt iespēja vai nu iesniegt citus dokumentus, kā minēts ĪR 45.a pantā, kuri viņam ļautu izmantot pieņēmumu (izņemot tad, ja nodokļu iestādes vēlreiz pierāda, ka šādi dokumenti ir nepareizi vai viltoti), vai arī iesniegt pietiekamus pierādījumus, kas apliecina, ka nosacījumi PD 138. pantā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai ir izpildīti.

5.3.5. Kas notiek, ja piegādātājs vai pircējs veic transportēšanu, izmantojot savus transportlīdzekļus?

Šajā gadījumā pieņēmums nav piemērojams, jo ĪR 45.a panta 1. punkta a) apakšpunktā un b) apakšpunkta ii) punktā noteiktā prasība par pierādījumiem, kas nav savstarpēji pretrunīgi un ko izdevušas divas dažādas puses, kuras nav atkarīgas viena no otras, no pārdevēja un no pircēja, nav izpildīta.

5.3.6. Kas ir uzskatāms par pircēja "rakstisku paziņojumu" ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkta nolūkos? Kādā formātā (papīra un/vai elektroniskā) to pieņems nodokļu iestādes, piem., e-pastā vai kā parakstītu oriģinālo dokumentu?

Jebkurš dokuments, kas ietver visus ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā minētos elementus, ir uzskatāms par "rakstisku paziņojumu" minētā noteikuma nolūkos.

ĪR nav noteikti īpaši noteikumi par formātu, kādā jāsniedz rakstiskais paziņojums. Būtu pamatoti no dalībvalstīm šajā ziņā gaidīt elastību un to, ka tās nenoteiks pārāk stingrus ierobežojumus, piem., ka dokumentam noteikti jābūt papīra formātā, bet pieņems arī elektroniskas versijas, ja vien tās ietver visu ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā prasīto informāciju.

5.3.7. Kādā formātā (papīra un/vai elektroniskā) nodokļu iestādes pieņems dokumentus, kas izmantoti kā pierādījumi par ĪR 45.a panta 3. punktā minēto nosūtīšanu vai transportēšanu?

ĪR nav noteikti īpaši noteikumi par formātu, kādā jāiesniedz dokumenti, kas pieņemami kā pierādījumi par ĪR 45.a panta 3. punktā minēto nosūtīšanu vai transportēšanu. Būtu

pamatoti no dalībvalstīm šajā ziņā gaidīt elastību un to, ka tās nenoteiks pārāk stingrus ierobežojumus, piem., ka dokumentiem noteikti jābūt papīra formātā, bet pieņems arī šādu dokumentu elektroniskas versijas.

5.3.8. Kas notiek, ja pircējs pārdevējam nesniedz ĪR 45.a panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā minēto rakstisko paziņojumu līdz nākamā mēneša desmitajam datumam pēc piegādes?

Noteiktā 10 dienu termiņa mērķis ir paredzēt pircējam noteiktu laika posmu, kurā sniegt pārdevējam rakstisku paziņojumu, nevis sodīt pārdevēju un atņemt viņam iespēju izmantot pieņēmumu, ja pircējs nav laikus iesniedzis rakstisko paziņojumu. Šī iemesla dēļ pat tad, ja pircējs sniedz pārdevējam rakstisko paziņojumu pēc noteiktā termiņa, pārdevējam ir iespējams paļauties uz pieņēmumu, ja vien ir izpildīti visi pārējie ĪR 45.a pantā paredzētie attiecīgie nosacījumi.

6. ATTIECĪGIE TIESĪBU AKTU NOTEIKUMI

6.1. PVN direktīva (tekstā apzīmēta kā "PD")

"17.a pants

1. Ja nodokļa maksātājs preces, kas ir tā saimnieciskās darbības aktīvu daļa, pārvieto uz citu dalībvalsti, veicot preču piegādi uz noliktavu, šo pārvietošanu neuzskata par preču piegādi par atlīdzību.

2. Šā panta nolūkos uzskata, ka preču piegāde uz noliktavu pastāv, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) nodokļa maksātājs vai trešā persona, kas rīkojas viņa vārdā, nosūta vai transportē preces uz citu dalībvalsti, lai minētās preces vēlākā posmā un pēc ieviešanas tiktu piegādātas citam nodokļa maksātājam, kas ir tiesīgs uzņemties īpašumtiesības uz minētajām precēm saskaņā ar spēkā esošu vienošanos starp abiem nodokļa maksātājiem;
- (b) nodokļa maksātājam, kurš nosūta vai transportē preces, nav pastāvīgas saimnieciskās darbības vietas dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, un tam nav pastāvīgas iestādes šajā dalībvalstī;
- (c) nodokļa maksātājs, kuram paredzēts piegādāt preces, ir identificēts PVN nolūkā tajā dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, un viņa identitāte un PVN identifikācijas numurs, ko viņam piešķirusi minētā dalībvalsts, nosūtīšanas vai transportēšanas sākumā ir zināmi b) punktā minētajam nodokļa maksātājam;
- (d) nodokļa maksātājs, kurš nosūta vai transportē preces, reģistrē preču pārvietošanu 243. panta 3. punktā paredzētajā reģistrā un 262. panta 2. punktā paredzētajā kopsavilkuma paziņojumā norāda tā nodokļa maksātāja identitāti, kurš iegādājas preces, un viņa PVN identifikācijas numuru, ko tam piešķirusi dalībvalsts, uz kuru preces nosūta vai transportē.

3. Ja 2. punktā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, brīdī, kad tiesības rīkoties ar precēm kā īpašniekam tiek nodotas 2. punkta c) apakšpunktā minētajam nodokļa maksātājam, piemēro šādus noteikumus ar noteikumu, ka nodošana notiek 4. punktā noteiktajā termiņā:

- (a) uzskata, ka preču piegādi saskaņā ar 138. panta 1. punktu nodokļa maksātājs, kurš nosūtīja vai transportēja preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojusies viņa vārdā, ir veicis dalībvalstī, no kuras preces tika nosūtītas vai transportētas;
- (b) uzskata, ka preču iegādi Kopienas iekšienē nodokļa maksātājs, kuram minētās preces tiek piegādātas, ir veicis dalībvalstī, uz kuru preces tika nosūtītas vai transportētas.

4. Ja 12 mēnešu laikā pēc preču ieviešanas dalībvalstī, uz kuru tās tika nosūtītas vai transportētas, preces nav piegādātas nodokļa maksātājam, kam tās bija paredzētas, kā minēts 2. punkta c) apakšpunktā un 6. punktā, un nav noticis neviens no 7. punktā noteiktajiem apstākļiem, uzskata, ka pārvietošana 17. panta nozīmē notiek dienā pēc 12 mēnešu laikposma beigām.

5. Uzskata, ka nekāda pārvietošana 17. panta nozīmē nenotiek, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) tiesības rīkoties ar precēm nav tikušas nodotas, un minētās preces 4. punktā noteiktajā termiņā nosūta atpakaļ uz dalībvalsti, no kuras tās nosūtītas vai

transportētas un

(b) nodokļa maksātājs, kurš nosūtīja vai transportēja preces, reģistrē to atpakaļnosūtīšanu 243. panta 3. punktā paredzētajā reģistrā.

6. Ja 4. punktā noteiktajā termiņā 2. punkta c) apakšpunktā minēto nodokļa maksātāju aizvieto ar citu nodokļa maksātāju, uzskata, ka aizvietošanas brīdī nekāda pārvietošana 17. panta nozīmē nenotiek, ar noteikumu, ka:

(a) ir izpildīti visi pārējie 2. punktā izklāstītie piemērojamie nosacījumi un

(b) 2. punkta b) apakšpunktā minētais nodokļa maksātājs aizvietošanu reģistrē 243. panta 3. punktā paredzētajā reģistrā.

7. Ja 4. punktā noteiktajā termiņā vairs netiek izpildīts kāds no 2. un 6. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, uzskata, ka preču pārvietošana 17. panta nozīmē notiek laikā, kad vairs netiek izpildīts attiecīgais nosacījums.

Ja preces tiek piegādātas personai, kas nav 2. punkta c) apakšpunktā vai 6. punktā minētais nodokļa maksātājs, uzskata, ka 2. un 6. punktā izklāstītie nosacījumi vairs netiek izpildīti tieši pirms šādas piegādes.

Ja preces tiek nosūtītas vai transportētas uz valsti, kas nav dalībvalsts, no kuras tās sākotnēji tikušas pārvietotas, uzskata, ka 2. un 6. punktā izklāstītie nosacījumi vairs netiek izpildīti tieši pirms sākas šāda nosūtīšana vai transportēšana.

Gadījumā, ja preces tiek iznīcinātas, nozaudētas vai nozagtas, uzskata, ka 2. un 6. punktā izklāstītie nosacījumi vairs netiek izpildīti dienā, kad preces faktiski pazudušas vai iznīcinātas, vai, ja nav iespējams noteikt minēto dienu, — dienā, kad konstatēts, ka preces iznīcinātas vai nozaudētas.”;

36.a pants

1. Ja vienas un tās pašas preces tiek piegādātas secīgi un minētās preces nosūta vai transportē no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti tieši no pirmā ķēdē esošā piegādātāja līdz pēdējam klientam, nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz piegādi starpniekuzņēmējam.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, nosūtīšanu vai transportēšanu attiecina tikai uz starpniekuzņēmēja īstenotu preču piegādi, ja starpniekuzņēmējs savam piegādātājam ir paziņojis PVN identifikācijas numuru, kas tam piešķirts dalībvalstī, no kuras preces tiek nosūtītas vai transportētas.

3. Šajā pantā “starpniekuzņēmējs” ir piegādātājs ķēdes ietvaros, kas nav pirmais piegādātājs ķēdē un kas nosūta vai transportē preces vai nu pats, vai arī ar trešās personas starpniecību, kura rīkojas viņa vārdā.

4. Šo pantu nepiemēro situācijām, uz kurām attiecas 14.a pants.”;

138. pants

“1. Dalībvalstis atbrīvo no nodokļa tādu preču piegādi, kuras pārdevējs, pircējs vai cita persona pārdevēja vai pircēja vārdā nosūta vai transportē uz galamērķi ārpus to attiecīgās

teritorijas, bet Kopienā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) preces tiek piegādātas citam nodokļa maksātājam vai juridiskai personai, kas nav nodokļa maksātāja un kas kā tāda rīkojas, dalībvalstī, kas nav nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalsts;
- (b) nodokļa maksātājs vai juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja, kam preces piegādā, ir identificēta PVN nolūkos dalībvalstī, kas nav preču nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalsts, un šo PVN identifikācijas numuru ir norādījis(-usi) piegādātājam.”;

“1.a. Šā panta 1. punktā noteikto atbrīvojumu nepiemēro, ja piegādātājs nav izpildījis 262. un 263. pantā paredzēto kopsavilkuma paziņojuma iesniegšanas pienākumu vai viņa iesniegtajā kopsavilkuma paziņojumā nav izklāstīta pareiza informācija par šo piegādi, kā prasīts saskaņā ar 264. pantu, izņemot tad, ja piegādātājs var sniegt pienācīgu un kompetento iestāžu prasībām atbilstīgu attaisnojumu šīm nepilnībām.”;

...

243. pants

...

3. Ikviens nodokļa maksātājs, kurš pārvieto preces, veicot preču piegādi uz noliktavu, kā minēts 17.a pantā, uztur reģistru, kas ļauj nodokļu iestādēm pārliecināties, vai minētais pants tiek piemērots pareizi.

Ikviens nodokļa maksātājs, kuram tiek piegādātas preces, veicot preču piegādi uz noliktavu, kā minēts 17.a pantā, uztur minēto preču reģistru.”;

262. pants

1. Ikviens PVN nolūkā identificēts nodokļa maksātājs iesniedz kopsavilkuma paziņojumu ar šādu informāciju:

- (a) PVN nolūkā identificētiem pircējiem, kuriem tas piegādājis preces saskaņā ar 138. panta 1. punktā un 138. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem;
- (b) PVN nolūkā identificētām personām, kurām tas piegādājis preces, kas šim nodokļa maksātājam piegādātas, veicot preču iegādi Kopienas iekšienē, kā minēts 42. pantā;
- (c) PVN nolūkā identificētiem nodokļa maksātājiem un juridiskām personām, kas nav nodokļa maksātājas, kuriem tas ir sniedzis pakalpojumus, izņemot tos pakalpojumus, kas ir atbrīvoti no PVN dalībvalstī, kur darījumam uzliek nodokli, un par ko pakalpojumu saņēmējam jāmaksā nodoklis saskaņā ar 196. pantu.

2. Papildus 1. punktā minētajai informācijai ikviens nodokļa maksātājs iesniedz informāciju par to nodokļa maksātāju PVN identifikācijas numuru, kuriem ir paredzētas preces, kas tiek nosūtītas vai transportētas, veicot preču piegādi uz noliktavu saskaņā ar 17.a pantā izklāstītajiem nosacījumiem, un par jebkurām izmaiņām iesniegtajā informācijā.”;

6.2. PVN Īstenošanas regula (tekstā apzīmēta kā "ĪR")

45.a pants

1. Direktīvas 2006/112/EK 138. pantā paredzēto atbrīvojumu piemērošanas nolūkā jebkurā no abiem turpmāk minētajiem gadījumiem prezumē, ka preces ir nosūtītas vai transportētas no dalībvalsts uz galamērķi ārpus tās teritorijas, bet Kopienā:

- (a) pārdevējs norāda, ka viņš vai trešā persona viņa vārdā ir nosūtījusi vai transportējusi preces, un vai nu pārdevējam ir vismaz divi atsevišķi 3. punkta a) apakšpunktā minēti pierādījumi, kas nav savstarpēji pretrunīgi un ko izdevušas divas dažādas puses, kuras nav atkarīgas viena no otras, no pārdevēja un no pircēja, vai arī pārdevējam ir jebkāds viens atsevišķs 3. punkta a) apakšpunktā minēts pierādījums kopā ar jebkādu vienu atsevišķu 3. punkta b) apakšpunktā minētu pierādījumu, kas nav savstarpēji pretrunīgi, kas apstiprina nosūtīšanu vai transportēšanu un ko izdevušas divas dažādas puses, kuras nav atkarīgas viena no otras, no pārdevēja un no pircēja;
- (b) pārdevējam ir šādi dokumenti:
  - (i) rakstisks pircēja paziņojums par to, ka pircējs vai trešā persona pircēja vārdā ir nosūtījusi vai transportējusi preces, un tajā ir norādīta preču galamērķa dalībvalsts; minētajā rakstiskajā paziņojumā norāda: izdošanas datumu; pircēja nosaukumu / vārdu un uzvārdu un adresi; preču daudzumu un veidu; preču ievešanas datumu un vietu; transportlīdzekļa piegādes gadījumā — transportlīdzekļa identifikācijas numuru un tās personas identifikāciju, kura preces pieņem pircēja vārdā un
  - (ii) vismaz divi atsevišķi 3. punkta a) apakšpunktā minēti pierādījumi, kas nav savstarpēji pretrunīgi un ko izdevušas divas dažādas puses, kuras nav atkarīgas viena no otras, no pārdevēja un no pircēja, vai jebkāds viens atsevišķs 3. punkta a) apakšpunktā minēts pierādījums kopā ar jebkādu vienu atsevišķu 3. punkta b) apakšpunktā minētu pierādījumu, kas nav savstarpēji pretrunīgi, kas apstiprina nosūtīšanu vai transportēšanu un ko izdevušas divas dažādas puses, kuras nav atkarīgas viena no otras, no pārdevēja un no pircēja.

Pircējs pārdevējam izsniedz b) apakšpunkta i) punktā minēto rakstisko paziņojumu ne vēlāk kā tā mēneša desmitajā dienā, kas seko preču piegādei.

2. Nodokļu iestāde var atspēkot 1. punktā minēto prezumpciju.

3. Piemērojot 1. punktu, kā nosūtīšanas vai transportēšanas pierādījumu pieņem šādus dokumentus:

- (a) dokumenti saistībā ar preču nosūtīšanu vai transportēšanu, piemēram, parakstīts CMR dokuments vai pavadzīme, kravaszīme, rēķins par gaisa kravu pārvadājumiem, preču pārvadātāja izsniegts rēķins;
- (b) šādi dokumenti:
  - (i) apdrošināšanas polise attiecībā uz preču nosūtīšanu vai transportēšanu vai bankas dokumenti, kas pierāda maksājumu par preču nosūtīšanu vai transportēšanu;
  - (ii) valsts sektora iestāžu (amatpersonu), piemēram, notāru, izsniegti oficiāli dokumenti, kas apstiprina preču ievešanu galamērķa dalībvalstī;
  - (iii) noliktavas turētāja izsniegta faktūra galamērķa dalībvalstī, kas apstiprina preču

glabāšanu minētajā dalībvalstī.”;

54.a pants

1. Direktīvas 2006/112/EK 243. panta 3. punktā minētajā reģistrā, kas jātur katram nodokļa maksātājam, kurš pārvieto preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, ietver šādu informāciju:

- (a) dalībvalsts, no kuras preces tika nosūtītas vai transportētas, un preču nosūtīšanas vai transportēšanas datums;
- (b) tā nodokļa maksātāja PVN identifikācijas numurs, kuram preces paredzētas, kas izdots dalībvalstī, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas;
- (c) dalībvalsts, uz kuru preces tiek nosūtītas vai transportētas, noliktavas turētāja PVN identifikācijas numurs, tās noliktavas adrese, kurā preces tiek glabātas ievēdot, un datums, kurā preces ievestas noliktavā;
- (d) noliktavā ievesto preču vērtība, apraksts un daudzums;
- (e) tā nodokļa maksātāja PVN identifikācijas numurs, kurš aizvieto šā punkta b) apakšpunktā minēto personu, ievērojot Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta 6. punktā minētos nosacījumus;
- (f) piegādāto preču summa, kurai uzliek nodokli, apraksts un daudzums un datums, kurā Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta 3. punkta a) apakšpunktā minētās preces ir piegādātas, un pircēja PVN identifikācijas numurs;
- (g) preču summa, kurai uzliek nodokli, apraksts un daudzums, un datums, kurā radušies jebkādi no apstākļiem, un attiecīgais pamatojums saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta 7. punktu;
- (h) atpakaļnosūtīto preču vērtība, apraksts un daudzums un preču atpakaļnosūtīšanas datums, kā minēts Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta 5. punktā.

2. Direktīvas 2006/112/EK 243. panta 3. punktā minētajā reģistrā, kas jātur katram nodokļa maksātājam, kuram preces piegādā saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu, ietver šādu informāciju:

- (a) tā nodokļa maksātāja PVN identifikācijas numurs, kurš pārvieto preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu;
- (b) viņam paredzēto preču apraksts un daudzums;
- (c) datums, kurā viņam paredzētās preces ievestas noliktavā;
- (d) viņam piegādāto preču summa, kurai uzliek nodokli, apraksts un daudzums un datums, kurā tiek veikta Direktīvas 2006/112/EK 17.a panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā preču iegāde Kopienas iekšienē;
- (e) preču apraksts un daudzums un datums, kurā preces izvestas no noliktavas ar a) apakšpunktā minētā nodokļa maksātāja rīkojumu;
- (f) iznīcināto vai nozaudēto preču apraksts un daudzums un datums, kurā iepriekš noliktavā ievestās preces iznīcinātas, nozaudētas vai nozagtas, vai datums, kurā konstatēts, ka preces iznīcinātas vai nozaudētas;

Gadījumā, ja preces saskaņā ar režīmu preču piegādei uz noliktavu nosūtītas vai transportētas noliktavas turētājam, kurš nav nodokļa maksātājs, kuram preces bija paredzēts piegādāt, minētā nodokļa maksātāja reģistrā nav jābūt pirmās daļas c), e) un f) apakšpunktā minētajai informācijai.”